

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS

RADVILIŠKIO RAJONO
SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJA

RADVILIŠKIO RAJONO
SAVIVALDYBĖSVANDENS
TIEKIMO IR NUOTEKŲ
TVARKYMO
INFRASTRUKTŪROS
PLĖTROS SPECIALIOJO
PLANO KEITIMO
TECHNINIŲ KLaidŲ
TAISYMAS

SPRENDINIAI

TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTO PAVADINIMAS RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALIOJO PLANO KEITIMO TECHNINIŲ KLAIĐŲ TAISYMAS

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

RENGĖJAS UAB „TYRENS LIETUVA“

PROJEKTO NUMERIS 20URB0027LT

TERITORIJŲ PLANAVIMO RŪŠIS SPECIALUSIS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANAS

RENGIMO ETAPO STADIJA KONKRETIZUOTI SPRENDINIAI, IŠTAISIUS TECHNINES KLAIĐAS

TOMAS I

IŠLEIDIMO DATA 2024 m.

RENGĖJAS	KVALIF. PATVIRT. DOK. NR.	PAREIGOS	VARDAS, PAVARDĖ	PARAŠAS
	A1934	Architektūros skyriaus vadovė	Agnė Peikštenienė	
	TPV0060	Teritorijų planavimo vadovė	Jurga Tamkienė	
		Projekto GIS inžinierius	Tomas Mindaugas Matkevičius	

20URB0027LT

SPRENDINIŲ DOKUMENTŲ ŽINIARAŠTIS

Dokumento žymuo	Lapų sk.	Dokumento pavadinimas	Pastabos
		TEKSTINĖ DALIS	
20URB0027LT	82	Aiškinamasis raštas	
		PRIEDAI	
1 priedas	21	Kultūros paveldo objektų sąrašas	
		GRAFINĖ DALIS	
		Brėžiniai	
20URB0027LT	2	Sprendiniai M 1:50 000	
20URB0027LT	1	Radviliškis. Sprendinių konkretizavimas M 1:10 000	

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TURINYS

1	ĮVADAS.....	7
1.1	Bendrieji duomenys.....	7
1.2	Planavimo tikslai	7
1.3	Planavimo uždaviniai	7
1.4	Specialiojo plano rengimo etapai.....	8
1.5	Specialiojo plano koncepcijos rengimas:.....	8
1.6	TPDRIS	8
1.7	Teritorijų planavimo sąlygos.....	9
2	BENDRIEJI DUOMENYS.....	10
2.1	Teisinės aplinkos analizė ir vertinimas.....	10
2.1.1	Pagrindinės specialiojo teritorijų planavimo dokumento sąvokos.....	10
2.1.2	Specialiojo plano teisinis pagrindimas	14
2.2	Radviliškio rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros ir raidos kryptys.....	17
2.3	Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija	24
2.4	Viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paslaugomis numatomos aprūpinti gyvenvietės.....	25
2.5	Aglomeracijų ribų nustatymas	29
2.6	Radviliškio miesto aglomeracija.....	35
2.7	Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra	39
	Tyrulių	41
2.7.1	Vandens tinklų plėtra	41
2.7.2	Esamų vandenviečių naikinimas, išpirkimas, naujų įrengimas	43
2.7.3	Esamų vandenviečių išteklių aprobavimas, apsaugos zonų nustatymas, vandens kokybė	44
2.8	Nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra	46
2.8.1	Nuotekų tvarkymo tinklų plėtra	46
2.8.2	Buitinių nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas, naujų įrengimas.....	48
2.8.3	Buitinių nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos.....	50
2.9	Individualus geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas.....	52
2.10	Vandentvarkos ūkio turtas	54
2.11	Apribojimai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų įrengimui	54
2.11.1	Saugomos teritorijos.....	55
2.11.2	Kultūros paveldo teritorija.....	58
2.11.3	Miškai.....	59
2.11.4	Poveikis trečiosioms šalims	60
2.12	Vandentvarkos objektų ir sistemų apsaugos zonos.....	62
2.13	Gaisrinės saugos reikalavimai	64

2.14	Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas.....	64
2.15	Organizacinė eksploatuojančios įmonės struktūra	66
2.16	Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų teisės ir pareigos.....	67
2.17	Vandentvarkos ūkio plėtros finansavimas.....	69
3	Teritorijos parinkimas vandentvarkos infrastruktūrai.....	71

1 ĮVADAS

1.1 Bendrieji duomenys

Rengiamo teritorijų planavimo dokumento pavadinimas:

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas (toliau – Specialusis planas).

Planavimo pagrindas:

Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 27 d. sprendimas Nr. T-204 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo pradžios ir tikslų“.

Koregavimo darbų programa

Planavimo darbų programa, patvirtinta Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. A-504 „Dėl vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo Radviliškio rajone organizavimo, planavimo tikslų ir planavimo darbų programos patvirtinimo“.

Teritorijų planavimo dokumento rūšis:

Specialiojo teritorijų planavimo dokumentas.

Teritorijų planavimo lygmuo:

Savivaldybės lygmens specialusis planas.

Planuojama teritorija:

Radviliškio rajono savivaldybės teritorija – 163 500 ha.

Planavimo organizatorius:

Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktorius, Aušros a. 10, LT-82196 Radviliškis, tel. (8 422) 69 003, faks. (8422) 69 000, el. paštas informacija@radviliskis.lt, www.radviliskis.lt.

Teritorijų planavimo dokumento rengėjas:

UAB „Kelprojektas“, Jonavos g. 7, LT-44192 Kaunas, tel. (8 37) 22 31 86, faks. (837) 20 52 27, el. paštas info@kelprojektas.lt.

1.2 Planavimo tikslai

1. nustatyti aglomeracijas ir patikslinti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis;
2. nurodyti šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą, siekiant, kad visi gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekos.

1.3 Planavimo uždaviniai

1. Nustatyti aglomeracijas, kurias sudaro 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalento atitinkanti tarša geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane;
2. aglomeracijų teritorijose nustatyti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros prioritėtines kryptis, priemones ir galimybes;
3. patikslinti esamas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir komunikacijų plėtros teritorijas ir numatyti jų vystymo, gerinimo ir modernizavimo galimybes;
4. numatyti (pagal poreikį) pagrįstas konkrečias žemės vietas visuomenės poreikiams paimti;
5. numatyti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;

-
6. perkelti Radviliškio rajono vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialiojo plano duomenis, jei reikia tikslinti;
 7. nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir sukurti šių teritorijų erdvinių duomenų rinkinius (teikiami skaitmeniniu SHP arba GDB formatu).

1.4 Specialiojo plano rengimo etapai

Parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.

1.5 Specialiojo plano koncepcijos rengimas:

Koncepcija nerengiama.

1.6 TPDRIS

Teritorijų planavimo dokumento Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) **Nr. S-RJ-71-20-375**.

1.7 Teritorijų planavimo sąlygos

1.1 lentelė. Teritorijų planavimo sąlygų sąrašas

Eil. Nr.	Dokumentas
1.	Radviliškio rajono savivaldybės administracijos 2020 m. rugpjūčio 3 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG148939
2.	UAB „Radviliškio vanduo“ 2020 m. liepos 31 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149001
3.	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 2020 m. liepos 31 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149006
4.	Tytuvėnų regioninio parko direkcijos 2020 m. rugpjūčio 3 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149139
5.	Aplinkos apsaugos agentūros 2020 m. rugpjūčio 3 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149204
6.	AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2020 m. liepos 31 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149035
7.	Lietuvos kariuomenės 2020 m. liepos 31 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149050
8.	Viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“ 2020 m. rugpjūčio 4 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149283
9.	Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcijos 2020 m. rugpjūčio 4 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149288
10.	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2020 m. rugpjūčio 4 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149313
11.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2020 m. rugpjūčio 4 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG149395
12.	Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūros 2020 m. rugpjūčio 11 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG150151
13.	Akcinė bendrovė "Lietuvos geležinkeliai" 2020 m. rugpjūčio 13 d. teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG150360
14.	AB „Telia Lietuva“ teritorijų planavimo sąlygų neišdavė
15.	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorijų planavimo sąlygų neišdavė
16.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos teritorijų planavimo sąlygų neišdavė
17.	Uždaroji akcinė bendrovė „Radviliškio šiluma“ teritorijų planavimo sąlygų neišdavė
18.	UAB "Baisogalos bioenergija" teritorijų planavimo sąlygų neišdavė

2 BENDRIEJI DUOMENYS

2.1 Teisinės aplinkos analizė ir vertinimas

Skyriuje pateikiama teisės aktų, kuriais vadovaujantis rengiamas specialiojo teritorijų planavimo dokumentas - Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas, planuojamoje teritorijoje galiojančių nacionalinio, regioninio ir vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentų bei strateginio planavimo dokumentų analizė.

2.1.1 Pagrindinės specialiojo teritorijų planavimo dokumento sąvokos

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01)

Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai – teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos tam tikroms veikloms planuojamų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonės;

specialusis teritorijų planavimas – teritorijų planavimas tam tikroms veikloms reikalingų teritorijų ir saugomų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonėms nustatyti;

inžinerinė infrastruktūra – įvairių veiklos sričių, aprūpinančių ūkį ir gyventojus, objektai: inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos ar aplinkos kokybei gerinti reikalingi objektai;

inžinerinės infrastruktūros vystymo planas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame numatomas inžinerinės infrastruktūros objektų išdėstymas, šių objektų, gretimų teritorijų naudojimo ir apsaugos priemonės;

inžinerinių komunikacijų koridorius – žemės juosta, skirta centralizuotiems inžinerinės infrastruktūros tiesiniams įrengti ir eksploatuoti;

kompaktiškai užstatyta teritorija – didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų;

urbanizuotos teritorijos – pastatais užstatytos miestų, miestelių, kompaktiškai užstatytų kaimų teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose;

urbanizuojamos teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose numatomos kompaktiškai pastatais užstatyti teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatomais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose.

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01)

Aglomeracija – urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidaranti ar galinčios susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais;

geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos aglomeracijos, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, nurodomos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapai (eiga, eiliškumas) ir finansavimo šaltiniai;

geriamojo vandens tiekimasis – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdoma veikla, apimanti technines, organizacines ir ekonomines priemones, reikalingas geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, pristatyti ir parduoti abonentams ir (arba) vartotojams;

geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens ėmimo, gerinimo įrenginiai, siurblinės, vamzdynai, šuliniai, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai, jų plombos ir

kiti objektai) geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti, tiekti ir geriamojo vandens apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros;

centralizuotoji geriamojo vandens tiekimo sistema – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, kuria tiekiamas geriamasis vanduo miestams, miesteliams, kaimams;

individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas – teisės aktų nustatyta tvarka geriamojo vandens ėmimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais ir naudojimas asmeninėms, šeimos, namų ūkio reikmėms arba ūkinei komercinei veiklai vykdyti. Individualiai išgautas geriamasis vanduo negali būti skiriamas viešosioms geriamojo vandens tiekimo paslaugoms teikti;

nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (arba) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas;

nuotekų tvarkymo infrastruktūra – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas, atskiros komplekso dalys, skirtos nuotekoms surinkti, laikyti, transportuoti, valyti, tirti ir jų apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros;

centralizuotoji nuotekų surinkimo sistema – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, į kurią patenkančios nuotekos nukreipiamos į miestų, miestelių, kaimų nuotekų valymo įrenginius;

individualusis nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarančių vykdant ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas arba geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui arba nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčiam asmeniui;

viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas – valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė;

viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione;

viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija – šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas plotas, kuriame savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą;

gyventojų ekvivalentas – sutartinis vienetas taršos nuotekomis šaltinio dydžiui išreikšti. Vienas gyventojų ekvivalentas reiškia taršos šaltinį, kuriame per parą susidaranciose nuotekose esantiems organiniams teršalams biologiškai suskaidyti deguonies poreikis (BDS5) yra 60 gramų;

vartotojas – fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ne verslo, bet asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2020-01-01 iki 2022-12-31)

Inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai;

inžineriniai tinklai – statinio statybos sklype (išskyrus statinio vidų) ir už jo ribų nutiesti komunaliniai ar vietiniai vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, naftos, dujų ar kito kuro, technologiniai vamzdynai, elektros perdavimo, energijos ir elektroninių ryšių tinklai kartu su maitinimo šaltiniais ir įrenginiais;

komunaliniai inžineriniai tinklai – inžineriniai tinklai kartu su bendrais maitinimo šaltiniais, skirti miesto, miestelio, kaimo (ar atskirų jų dalių, zonų) vartotojų poreikiams tenkinti;

vietiniai inžineriniai tinklai – inžineriniai tinklai kartu su maitinimo šaltiniais, skirti vieno vartotojo ar grupės vartotojų poreikiams tenkinti.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2021-04-30)

Aplinka – gamtoje funkcionuojanti tarpusavyje susijusių elementų (žemės paviršiaus ir gelmių, oro, vandens, dirvožemio, augalų, gyvūnų, organinių ir neorganinių medžiagų, antropogeninių komponentų) visuma bei juos vienijančios natūraliosios ir antropogeninės sistemos;

aplinkos apsauga – aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdamas ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius;

ūkinė veikla – ūkinė ir kitokia veikla;

strateginis pasekmių aplinkai vertinimas – tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, kurio metu rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, teikiamos konsultacijos, atsižvelgiama į vertinimo bei konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo;

planai ir programos – nacionalinio, regioninio ar vietinio lygmens planavimo dokumentai (veiksmų planai ir programos, plėtros planai (programavimo dokumentai), ūkio šakų vystymo planai ir programos, strategijos, koncepcijos, teritorijų planavimo dokumentai ir kt., įskaitant planus bei programas, prie kurių finansavimo prisideda Europos Sąjunga), kurie rengiami, tvirtinami ir (arba) priimami pagal galiojančius teisės aktus ar pagal kompetenciją įgyvendinant viešąjį administravimą ir kurių įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai, įskaitant tokių planų ir programų visiškus ar dalinius pakeitimus;

aplinkos kokybės norma – teisės aktuose nustatyti reikalavimai, kuriuos konkrečiu laikotarpiu turi atitikti aplinka arba konkreti jos dalis.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2020-01-01 – 2021-06-30)

Saugomos teritorijos – sausumos ir (ar) vandens plotai nustatyti aiškiais ribomis, turintys pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ir kitokią vertę ir kuriems teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas (tvarka);

saugomų teritorijų planavimo dokumentai – saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, nustatantys saugomų teritorijų sistemą arba jos dalis, saugomų teritorijų ribas, funkcinio prioriteto ir (ar) kraštovaizdžio tvarkymo zonas, patikslinantys apribojimus bei nustatantys priemonės gamtos ir (ar) kultūros paveldo teritoriniams kompleksams ir objektams (vertybėms) išsaugoti, atkurti ir racionaliai naudoti, rekreacijai, ypač pažintiniam turizmui, organizuoti, gamtos paveldo objektų schemas, taip pat strateginio planavimo dokumentai, nustatantys veiksmus bei tvarkymo priemones, jų įgyvendinimo eiliškumą, lėšų poreikį ir atsakingas institucijas;

saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas – Vyriausybės patvirtintas dokumentas, kuriuo numatomi kraštovaizdžio tvarkymo zonų, nustatomų rengiant valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus), draustinių ir pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planus, kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimai.

Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2020-01-01)

Požeminis vandens telkinys – sąlygines ribas turinti vandeningojo sluoksnio ar sluoksnių dalis, kurioje susitelkęs pakankamas kiekis požeminio vandens, kurio per parą būtų galima išgauti 10 m³;

paviršinis vandens telkinys – kiekybės rodikliais apibūdinama žemės paviršiuje esanti vandens aplinkos dalis, tai yra: jūra ar jos dalis, upė ar jos dalis, ežeras, dirbtinis vandens telkinys;

požeminio vandens telkinio būklė – bendra požeminio vandens telkinio kokybė, nustatoma įvertinus jo kiekybinę ir cheminę būklę ir tapatinama su blogiau įvertinta;

paviršinio vandens telkinio būklė – bendra paviršinio vandens telkinio kokybė, nustatoma įvertinus jo ekologinę ir cheminę būklę ir tapatinama su blogiau įvertinta;

vandens kokybė – vandens sudėtis ir jo savybės, rodančios, kiek jis atitinka vandensaugos tikslus ir (arba) kiek tinka konkrečioms paviršinio ir (arba) požeminio vandens telkinio ir (arba) jo vandens naudojimo sritims;

teršalas – medžiaga ar medžiagų grupė, kuri patekusi į aplinką dėl savo savybių gali būti kenksminga aplinkai ar žmonių sveikatai;

išleidžiamųjų teršalų ribinė vertė – didžiausia leidžiama išleisti teršalų koncentracija ir (arba) didžiausias leidžiamas išleisti teršalų kiekis, kurios (kurio) negalima viršyti per tam tikrą laikotarpį.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01)

Planuojama ūkinė veikla – numatoma ūkinė veikla, apimanti statybą, statinių rekonstravimą, gamybą, technologinės įrangos ir gamybos proceso diegimą, modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio ar rūšies keitimą, žemės gelmių išteklių gavybą ir ertmių naudojimą, kitų gamtos išteklių naudojimą, žemėtvarkos, miškotvarkos, vandentvarkos projektuose numatomą veiklą ir kitą galinčią daryti poveikį aplinkai ūkinę veiklą;

numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai – aplinkos, jos elementų, juos vienijančių natūralių ir antropogeninių sistemų kiekybinis ir (arba) kokybinis pokytis, siekiant kurio išvengti, jį sumažinti, kompensuoti ar likviduoti jo padarinius būtina numatyti atitinkamas priemones;

„Natura 2000“ teritorijos artima aplinka – planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo vietovė, tiesiogiai besiribojanti su „Natura 2000“ teritorija arba esanti netoli nuo jos, jeigu dėl gamtinių ryšių tarp vietovių arba dėl planuojamos ūkinės veiklos masto tikėtina, kad planuojama ūkinė veikla gali neigiamai paveikti „Natura 2000“ teritorijos vientisumą ar joje saugomas natūralias buveines ar rūšis.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos – šiame įstatyme nustatyti nurodytose teritorijose taikomi ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai, priklausantys nuo geografinės padėties, gretimybių, pagrindinės žemės naudojimo paskirties, žemės sklypo naudojimo būdo, vykdomos konkrečios veiklos, statinių, nekilnojamojo kultūros paveldo ir aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, valstybės saugumo ir viešojo intereso poreikių.

Apsaugos zona – šiame įstatyme nurodytų objektų apsaugai skirta teritorija, kurioje turi būti taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;

Sanitarinės apsaugos zona (SAZ) – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Statybos techninis reglamentas STR 2.02.04:2004 „Vandens ėmimas, vandenruoša. Pagrindinės nuostatos“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. D1-156

Grėžinys – grėžimo būdu įrengtas požeminis įrenginys, į kurį vanduo priteka per grėžinio sienelės (filtrą ar atvirą grėžskylę);

vandenvietė – žemės paviršiaus teritorija, užimanti požeminio vandens telkinio dalį, kurioje sutelkti požeminio vandens kaptazo ir kiti inžineriniai statiniai, pakėlimo ir perdavimo vartotojui statiniai ir įrenginiai, kuriais išgaunamas vanduo tiekiamas į vandentiekio sistemą;

geriamasis vandentiekis – vandentiekis, tiekiantis rūpinamoje teritorijoje esantiems vartotojams geriamąjį vandenį;

vandens ėmykla – statinys vandeniui paimti iš paviršinių ir požeminių vandens šaltinių;

vandens ruošykla – įrenginių kompleksas, skirtas paruošti žalią vandenį iki geriamojo vandens kokybę reglamentuojančiuose dokumentuose nurodytų reikalavimų.

Statybos techninis reglamentas STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 390 (suvestinė redakcija nuo 2009-04-01)

lauko vandentiekis – vandentiekio dalis (vamzdynas, siurblinės, talpyklos), tiekianti vartotojams išgautą ir (arba) paruoštą vandenį;

lauko nuotakynas – nuotakų ir kitų inžinerinių statinių (įskaitant talpyklas ir siurbines) sistema nuotekoms tekinti iš išvadų į valyklas ar kitokias šalinimo vietas;

vandens vartotojas – juridinis arba fizinis asmuo, aprūpinamas vandeniu iš vandentiekio ir (arba) suleidžiantis nuotekas į nuotakyną;

vandentvarkos abonentas – juridinis arba fizinis asmuo, sudaręs vandens tiekimo ir (arba) nuotekų šalinimo sutartį su vandens tiekėju ir (arba) nuotekų šalintoju.

vandens šaltinis – vandens telkinys, kurio vanduo atitinka vartotojų reikalavimus arba yra žaliava pageidaujamos kokybės vandeniui ruošti;

vandentiekio tinklas – vamzdynas ir pagalbiniai statiniai išgautam ir (arba) paruoštam vandeniui paskirstyti po rūpinamąją teritoriją ir patiekti į vartotojų įvadus;

vandenbokštis – vandens talpykla, ant dirbtinės konstrukcijos iškelta taip aukštai, kad savitaka tiekų vandenį rūpinamajai teritorijai;

vandens talpykla – rezervuaras vandeniui laikyti;

siurblinė – įrenginys, palaikantis reikiamą slėgį ir debitą vandentiekio tinkle;

išleistuvas – nuotako galas, iš kurio nuotekos suleidžiamos į valyklą arba nuotekų priimtuvą;

nuotekų priimtuvai – upės, kanalai, infiltracija į gruntą, tvenkiniai, dirbtiniai nepratekami vandens telkiniai.

2.1.2 Specialiojo plano teisinis pagrindimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas) nuostatomis geriamojo vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regione organizuoja savivaldybių institucijos.

Savivaldybių institucijos, vykdydamos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodant šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą.

Savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Aglomeracijose turi būti planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos.

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 2, 3, 6, 9, 10, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių ir dešimtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 34-1, 35-1 straipsniais ir priedu įstatymo 21 straipsnyje nustatyta pareiga savivaldybių taryboms iki 2021 m. kovo 1 d. pakeisti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir nustatyti aglomeracijų ribas.

Savivaldybių teritorijų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų organizavimo, rengimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo, įsigaliojimo, keitimo ir koregavimo tvarką nustato Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-636 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. lapkričio 6 d. įsakymo Nr. D1- 885 redakcija) (toliau – Taisyklės).

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planavimo tikslai – nustatyti aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodyti šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą, siekiant, kad visi gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Aglomeracijose turi būti planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos. Aglomeracija – urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidaranti ar galinčios susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais.

Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų:

- 1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaruosiu gyvenamąją vietą šioje vietovėje;
- 2) yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- 3) teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

Asmenų, individualiai išgaunančių ir naudojančių geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkančių nuotekas, teisės ir pareigos numatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 23 straipsnyje.

Vadovaujantis Taisyklių 37 punktu: „Patvirtintas planas galioja neterminuotai arba kol savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės planas pripažįstamas savivaldybės bendrojo plano dalimi ar parengiamas ir patvirtinamas jį keičiantis to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentas“ ir 38 punktu: „Planas gali būti keičiamas ar koreguojamas vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 4 dalies ir 50 straipsnio nuostatomis“.

Radviliškio rajono tarybos 2020 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. T-204 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo pradžios ir tikslų“ nusprendė rengti Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. T-1026 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano tvirtinimo“, keitimą (toliau – Specialiojo plano keitimas). Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimui nustatyti tikslai numato pakoreguoti nustatytas viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas ir plėtros kryptis, nustatyti aglomeracijas; patikslinti numatytus vandentiekio ir nuotekų saugos ir kokybės reikalavimus, nustatyti vandenviečių teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimus bei numatyti galimybę gyventojams apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir individualiai tvarkyti nuotekas.

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas atitinka Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatas, t.y. užtikrina Radviliškio rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio nenutrūkstamą funkcionavimą, taip pat Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų poreikius atitinkančią plėtrą, sudarant sąlygas fiziniams ir juridiniams asmenims priimtinais sąlygomis apsirūpinti tinkamos kokybės geriamuoju vandeniu ir gauti geros kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas.

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas rengiamas Radviliškio rajono savivaldybės teritorijai. Planuojamos teritorijos plotas – 163 500 ha.

Planavimo objektas – Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje esanti ir planuojama įrengti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir (ar) jos dalys.

Specialiojo plano keitimo sprendiniai parengti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano, Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, šių bendrųjų planų keitimų bendruosius sprendinius bei vykdomus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimo ir plėtros Radviliškio rajono savivaldybės projektais. Bendrųjų planų sprendiniai, kuriuose atskleisti kompleksiško teritorijos naudojimo prioritetai, raidos tikslai bei strategija, yra pagrindas rengiant specialiuosius ir detaliuosius teritorijų dokumentus, nustatyta tvarka paimant žemę visuomenės poreikiams, rezervuojant plotus savivaldybės bendrojo naudojimo objektams ir infrastruktūrai plėsti. Specialiojo plano keitimo sprendiniai nekeičia šiuo metu planuojamoje teritorijoje galiojančių teritorijų planavimo dokumentų bei techninių projektų sprendinių.

Specialiojo plano keitimo nuostata yra sveikos ir švarios aplinkos gyventojams užtikrinimas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio nenutrūkstamas funkcionavimas, sąlygų sudarymas gyventojams apsirūpinti tinkamos kokybės geriamuoju vandeniu ir geros kokybės nuotekų tvarkymo paslaugomis. Tai pasiekti galima modernizuojant ir plečiant vandentiekio ir nuotekų tinklus, gerinant geriamojo vandens kokybę, bei apsaugant vandens telkinius nuo nevalytų ar mažai valytų nuotekų. Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimu planuojamoje teritorijoje nustatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros prioritetinės kryptis, užtikrinančios gyventojų ir kitų asmenų aprūpinimą saugiu visuomenės sveikatai geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymo paslaugomis.

Numatomas esamų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemų modernizavimas turės apimti gręžinių rekonstrukciją, vandens gerinimo įrenginių, veikiančių nuotekų valyklų modernizavimą, siurblių bei tinklų renovavimą, taip pat naujų tinklų bei kitų reikalingų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūros plėtrai objektų statybą. Plano keitimu siekiama užtikrinti darnią tinklų plėtrą: rezervuotos teritorijos tinklų plėtrai, nustatomos planuojamų teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemonės bei kiti reikalavimai.

Centralizuotas vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas yra geriausias būdas sanitariniu, ekonominiu ir aplinkosauginiu požiūriais išspręsti gyventojų problemas ir taip pagerinti jų gyvenimo sąlygas. Modernizuojant ir plečiant centralizuoto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, sudaromos galimybės kuo daugiau vartotojų gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas, vykdyti aplinkos apsaugos keliamus reikalavimus, tobulinti aplinkos apsaugos priemones, racionaliai panaudoti gamtos išteklius.

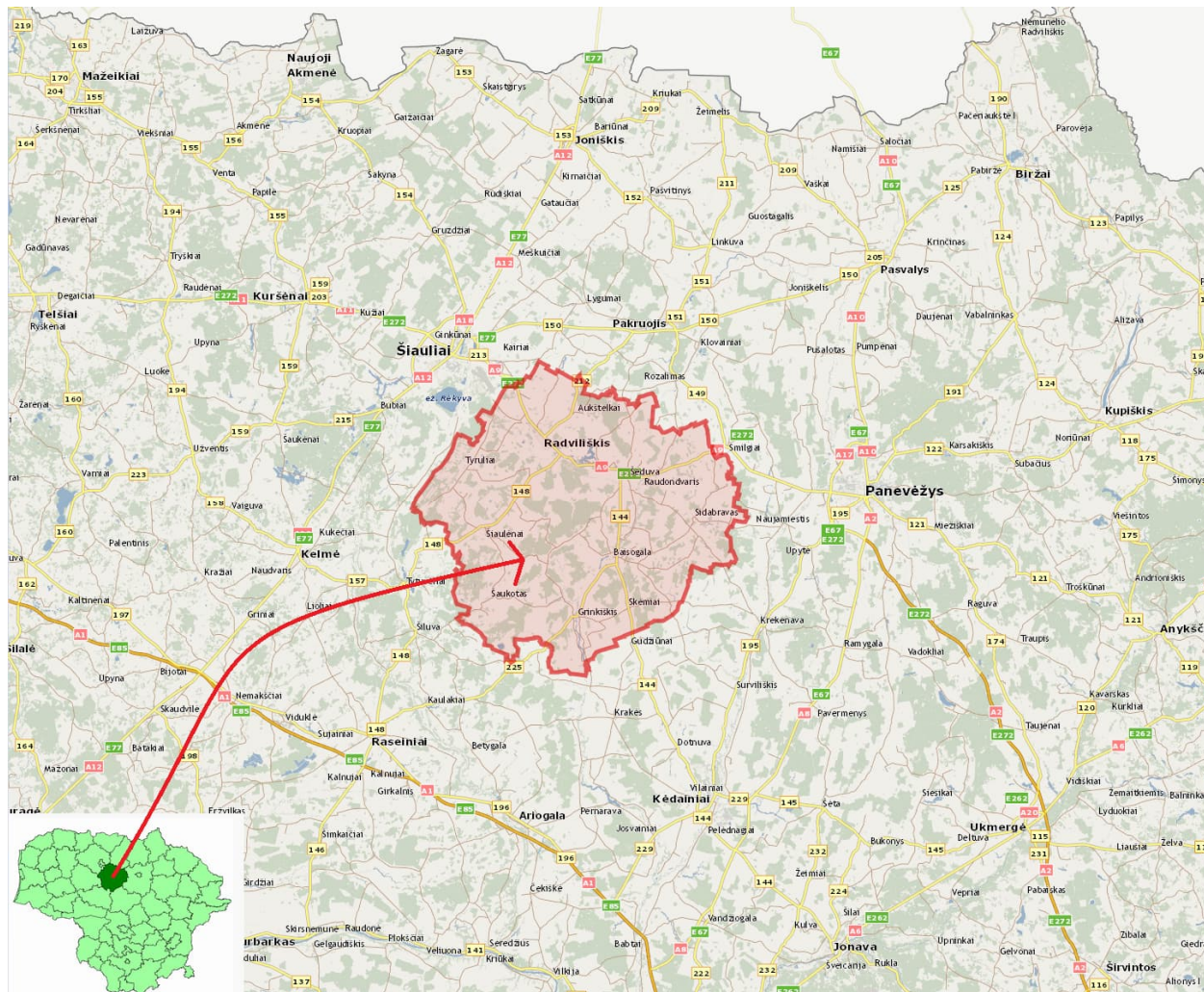
Individualiai vanduo išgaunamas ir tiekiamas įrengiant vietinius gręžinius, kurių priežiūrą užtikrina savininkas arba sutartiniu pagrindu juos eksploatuojantis fizinis arba juridinis asmuo. Individualiai nuotekos tvarkomos įrengiant vietinius nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius: rezervuarus, biologinio nuotekų valymo įrenginius, septikus, už kurių priežiūrą atsakingas savininkas arba sutartiniu pagrindu juos eksploatuojantis fizinis arba juridinis asmuo. Individualusis geriamojo vandens išgavimas ir (arba) individualusis nuotekų tvarkymas turi atitikti teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo reikalavimus, o Radviliškio rajono savivaldybės tarybos patvirtintose aglomeracijose individualusis nuotekų tvarkymas atitiktų nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų reikalavimų.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje pavienis individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas galimas, jeigu individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas yra numatytas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane ir jeigu jis buvo taikomas iki viešojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir šis individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas atitinka Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo reikalavimus.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų trasos bei įrenginių grafinis žymėjimas yra schematinis, įvertinant mastelio M 1:50000, M 1:10000 reikalavimus. Rengiant atskirų teritorijų žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus ar darbo projektus būtina tikslinti vandentvarkos infrastruktūros trasas ir vietas. Sprendinių tikslinimas nelaikoma sprendinių keitimu.

2.2 Radviliškio rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros ir raidos kryptys

Savivaldybės centras – Radviliškio miestas. Radviliškis minimas nuo XVI a. pradžios. 1567 metai laikomi Radviliškio įkūrimo metais. Miestas svarbus geležinkelio mazgas ir pramonės centras. Miesto vakariniu pakraščiu eina geležinkelis Vilnius–Šiauliai, yra Radviliškio geležinkelio stotis. Radviliškio miestas – administracinis rajono centras nuo 1950 m. 1992 m. patvirtintas Radviliškio herbas.

2.1 pav. Radviliškio rajono savivaldybės teritorija Lietuvos Respublikos kontekste

Rajono plotas – 163,5 tūkst. ha., gyvena apie 39 tūkst. gyventojų.

Radviliškio rajonas pasižymi daugeliu puikių kraštovaizdžio vertybių – miškais, kalvomis, daugybe vandens telkinių: ežerų, upių, tvenkinių. Pro rajoną eina Mūšos ir Nevėžio vandenskyra. Telkšo 9 Radviliškio rajono ežerai, 10 tvenkinių. Miškai daugiausia mišrieji, yra eglynų, beržynų, pušynų. Miškingumas - 21,8 %.

Dalis Radviliškio krašto yra Rytų Žemaičių plynaukštėje, o rytuose paviršius leidžiasi į Nevėžio ir Mūšos-Nemunėlio žemumas. Radviliškio kraštas įsiterpęs tarp dviejų Lietuvos fizinių geografinių sričių: Žemaičių aukštumos ir Vidurio Lietuvos žemumos.

Nors Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje nėra daug valstybės saugomų teritorijų, tačiau saugotinų gamtinių kompleksų gana nemažai Radviliškio rajono savivaldybei priklauso didžioji dalis Tyrulių botaninio-zoologinio draustinio (įsteigto 1992 m.). Visas jo plotas yra Radviliškio rajono savivaldybėje. Taip pat savivaldybei priklauso dalis Tytuvėnų regioninio parko. Parkas išsidėstęs savivaldybės pietvakarinėje dalyje.

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje yra du miestai, 10 miestelių bei 420 kaimai, 24 viensėdžiai. Savivaldybės centras – Radviliškio miestas. Radviliškio rajono savivaldybei priklauso 12 seniūnijų (Aukštelkių, Baisogalos, Grinkiškio, Pakalniškių, Radviliškio, Radviliškio m., Sidabravo, Skėmių, Šaukoto, Šeduvos, Šiaulėnų ir Tyrulių)

2.1 lentelė. Gyvenviečių, kuriose Specialiajame plane numatyta vandentvarkos ūkio plėtra, sąrašas

<p>Įvertinant galimybes įrengti naujas arba plėsti senąsias vandens tiekimo sistemas yra atsižvelgiama į gyventojų tankį, planuojamą urbanistinę plėtrą, esamų vandentiekio įrenginių būklę, bei jų esamą pajėgumą. Radviliškio rajono savivaldybėje numatoma vystyti 5-iose vandentiekio sistema:</p>	<p>Įvertinant galimybes įrengti naujas arba plėsti esamas nuotekų tvarkymo sistemas yra atsižvelgiama į gyventojų tankį, planuojamą urbanistinę plėtrą, esamų nuotekų tvarkymo įrenginių būklę, bei jų esamą pajėgumą. Radviliškio rajono savivaldybėje numatoma vystyti 5-iose nuotekų tvarkymo sistema:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Radviliškis, Karčemos, Linkaičiai, Kutiškiai, • Kalnelio Gražioniai, Gražioniai, Aukštelkai; • Šeduva, Pavartyčiai, Raudondvaris; • Kairėnai, Kairėnėliai; • Pakiršinsys, Vainiūnai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Radviliškis, Karčemos, Linkaičiai, Kutiškiai, • Kalnelio Gražioniai, Gražioniai, Aukštelkai; • Šeduva, Pavartyčiai, Raudondvaris; • Kairėnai, Kairėnėliai; • Pakiršinsys, Vainiūnai, Baisogala.
<p>Taip pat numatomos atskiros vandentiekio sistemos 6-ose pavienėse gyvenamosiose vietovėse. Kiekvienoje gyvenamojoje vietovėje, ar jų grupėje su planuojama bendra vandentiekio sistema yra numatomas naujų gręžinių, naujų vandentiekio tinklų poreikis, įvertinamas tinklų kiekis kuriems būtina renovacija. Vandens gerinimo įrenginių poreikis įvertinamas sąlyginai. Tik įrengus gręžinį ir ištyrus išgaunamo vandens cheminę sudėtį galima nustatyti vandens gerinimo įrenginių būtinybę.</p>	<p>Taip pat numatomos atskiros nuotekų tvarkymo sistemos 15-oje pavienių gyvenamųjų vietovių. Kiekvienoje gyvenamojoje vietovėje, ar jų grupėje su planuojama bendra nuotekų tvarkymo sistema yra numatomi nauji nuotekų valymo įrenginiai ar esamų rekonstravimo poreikis, naujų nuotekų surinkimo tinkla poreikis, įvertinamas tinklų kiekis kuriems būtina renovacija.</p>
<p>Decentralizuotas viešasis vandens tiekimas ir nuotekų šalinimas numatomas šiose gyvenamosiose vietovėse: Mėlidų k., Rupliškio vs., Eibariškių k., Rukaičių k., Žironų k., Avietinės k., Kriaukėnų k., Liaudiškių k., Birjočių k., Paobelių k., Sedūnų k., Vilgirdaičių k., Liaudiškių k., Čelkių k., Mikonių k., Paberželių k., Jadvimpolio k., Juodupių k., Ritikių k., Kalvelių k., Januškonų k., Komariškių k., Piepaliukų k., Pagojų k., Kablių k., Moniūnų k., Pakiršinelio k., Šilelių k., Bagdonų k., Lopų k., Sirutiškių k., Dauderių k., Pliuškių k., Degėsių k., Valinės k., Paplanskių k., Žitiškių k., Paberžių k., Vedreikių k., Juodžių k., Mockišio k., Gulbinų k., Šašelių k., Čerkosų k., Kalančių k., Šmulkiškių k., Šašių k., Mikailiškių k., Smiltynės k., Giedraičių k., Pagomerčių k., Legetėlių k., Legečių k., Eitvilių k., Geručių k., Juodelių k., Balandišio k., Gražiškių k., Pyplių k., Godų k., Viktorinės k., Rudžių k., Bargailių k., Skiečių k., Noručių k., Gujėnų k., Būdų II k., Grybtrakio vs., Veliakiemių k., Labos k., Šniukonių k., Maneitų k., Kašių vs., Šeduvos vs., Dausų k., Juodupių k., Bružių k., Žybartų k., Naujasodžio k., Daukonių k., Niauduvos k., Sliekių k., Areiniškių vs., Burbiškio k., Valdeikių k., Žardelių k., Tankūnų vs., Raginėnų k., Pagojo vs., Jukiškio k., Dambavos k., Kleboniškių k., Mažulių k., Birutės k., Šileikonių k., Karizniškio vs., Pajulių k., Jasonių k., Rimaičių vs., Aldoniškio k., Maldžiūnų k., Radiškių vs., Amalijos k., Kibildžių k., Ilguočių k., Baroniškių vs., Jukniškių k., Gendvilių k., Verdulių k., Vantainių k., Liutkiškių k., Nakraušiučių k., Vantainėlių k., Skirjočių k., Voskonių k., Ramulėnų k., Bebrųjų k., Diržių k., Jankūnų k., Radvilų k., Matkaičių k., Vilkduobės k., Jaugėlų k., Uodynės k., Varnionių k., Žinėnų k., Nirtaičių k., Vitkaičių k., Pagojo vs., Liepinės k., Kaneivaičių k., Užuvėjos k., Gimbogalos k., Rokonių k., Žilionių k., Kauleliškių k., Riaubų k., Kurklaičių k., Viešvilės k., Kurklių k., Labučių k., Vardukšnių k., Vaižgų k., Vaidulonių k., Daukantų k., Užuožerių k., Baltosios k., Džiugonių k., Margavonių k., Pakutenių k., Puipių k., Velžių k., Paežerių k., Dargužių k., Dauburaičių k., Genių k., Kaspariškių k., Mazgių k., Ožaičių k., Padvarninkų k., Rudelių k., Verpčių k., Dapšionių k., Davongalio k., Mandeikių k., Pagaidžpilių k., Rudžių k., Taukuočių k., Užkuraičių k., Asteikių k., Birželių k., Dotiškių k., Kundrėnų k., Miškių k., Pakiršinių k., Praščiūnų k., Rėčkų k., Sibičių k., Vabalių k., Vileikių k., Pagarduvių k., Vaičiaičių k., Skomaičiukų k., Valmančių k., Girvalakių k., Panekelpių k., Aguriškių k., Užpurvių k., Skomaičių k., Šašėnų k., Pašakių k., Miškinų k., Notiniškių k., Pakalnučių k., Paltnų k., Paežerių k., Kunigiškių k., Lenartuvos k., Žasaičių k., Diktariškių k., Kaunetiškių k., Goriškio k., Valatkiškių k., Grigalaičių k., Tamošiškių k., Kalnų k., Piktonių k., Liekių k., Reksčių k., Daužnagių k., Šaukoto I k., Liepkalnio k., Pakrovkos k., Dirvoniškių k., Pilvelių k., Dvarčių k., Pašušvio k., Dirvonų k., Sulinkų k., Liepiškių k., Sidarių k., Žostarčių vs., Stalmokų k., Viliošių k., Jokūbiškių k., Saktelių k., Baroniškių k., Birietiškių k., Mūrų k., Mantviliškių k., Sklioriškių k., Jasačių k., Repšių k., Kudinų k., Aušrėnų k., Virikauskų k., Daujočių k., Mažuolių k., Toleikiškių k., Petrošių k., Šiaulaičių k., Batkūnų k., Spičių k., Gudesių k., Dvaminkų k., Bernočių k., Gankių k., Čiutelių k., Pušiniškių k., Vališkių k., Pušinavos k., Pakalniškių k., Žarnių k., Vėdrės k.</p>	

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje vystant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, 2010 m. buvo numatyti sekantys darbai:	
esamų vandentieklių tinklų rekonstrukcija;	esamų nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcija;
naujų vandentieklio surinkimo tinklų plėtra;	naujų nuotekų surinkimo tinklų plėtra;
numatoma, kad visi plečiami vandentiekiai bus pritaikyti gaisrų gesinimui: sukurta žiedinė struktūra, parinkti reikiami vamzdinių skersmenys, įrengti priešgaisriniai hidrantai. Teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, pagal priešgaisrinius reikalavimus turi būti įrengti priešgaisriniai rezervuarai, privažiavimai prie atvirų vandens telkinių;	3 nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija;
sutvarkyti šiuo metu naudojamus ir planuojamus naudoti gręžinius ir jų SAZ, pakeisti vandens išgavimo, apskaitos, padavimo į tinklus ir valdymo įrangą. Įrengti naujus, reikalavimus atitinkančius gręžinius ir vandenvietes;	63 nuotekų valyklų statyba;
sutvarkyti esamų vandens tiekimo tinklų šulinius, armatūrą, įvaduose abonentams įrengti skaitiklius;	
Radviliškio rajono savivaldybės vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialiojo plano parengimas.	

Pagal Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtrą Radviliškio rajono savivaldybėje numatoma skirstyti į du etapus:

- 1) 2008-2013 m. laikotarpiu panaudojant minimalius ekonominius resursus pirmajame etape viešasis vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas turi būti vystomas stambiausiose gyvenvietėse jau turinčiose vandentiekio ir nuotekų tinklus;
- 2) 2014-2020 m. laikotarpiu numatomas esamų vandens tiekimo sistemų vystymas mažosiose gyvenamosiose vietovėse, bei naujų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų įrengimas.

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu rezervuotos teritorijos vandentvarkos infrastruktūrai. Naujoms vandenvietėms ir nuotekų valykloms Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais yra patvirtinti neprivatizuojami visuomeninės paskirties sklypai. Sprendiniuose pateikiama informacija apie laisvus valstybinės žemės sklypus, kuriuose tikslinga įrengti vandenvietes bei nuotekų valyklas. Dauguma šių sklypų yra ženkliai didesni nei reikia atitinkamiems inžineriniams įrenginiams bei jų apsaugos zonoms. Todėl detalaus planavimo eigoje turi būti suformuoti reikiamo dydžio sklypai ir pakeista žemės naudojimo paskirtis. Nurodomi sklypai turi būti neprivatizuojami.

Pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo 2008–2015 metų plėtros strategiją - viešai tiekiamo geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugos prieinamumas iki 2015 m. turėjo siekti 95 proc. visų Lietuvos Respublikos gyventojų, o surenkamų nuotekų išvalymo iki nustatytųjų normų siektina reikšmė buvo 100 proc.

Nuo 2010 m. 10-ties metų planuojamame laikotarpyje nuo Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano patvirtinimo buvo įgyvendinti projektai Radviliškio ir Šeduvos m., Karčemose, Linkaičiuose, Kutiškiuose, Šniūraičiuose, Šiaulėnuose, Šaukote, Alksniupiuose, Sidabrave, Raudondvaryje, Pakiršinyje, Gražioniuose, Aukštelkuose, Baisogaloje, Grinkiškyje.

2.2 lentelė. Radviliškio rajono savivaldybėje vykdytų vandentvarkos ūkio plėtros projektų sąrašas

Eil. Nr.	Projektas
1.	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Radviliškio rajone (Karčemose, Linkaičiuose, Radviliškyje, Kutiškiuose, Šniūraičiuose, Šiaulėnuose, Šaukote, Alksniupiuose, Sidabrave, Raudondvaryje, Pakiršinyje, Gražioniuose, Aukštelkuose)
	Kodas: VP3-3.1-AM-01-V-02-101
	Programa: Programa 2007-2013 m

	Etapas:	FAS įgyvendinimas
	Projekto pradžia:	2011-08-29
	Finansavimo pabaiga:	2014-03-29
	Monitoringo pabaiga:	2019-03-29
	Rodikliai:	Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Radviliškio rajone. Nauji prisijungę vartotojai: 1698 vnt. Gyvenvietės, kuriose renovuota (pastatyta) vandens tiekimo ir (ar) nuotekų sistema: 13 vnt.
2.	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Radviliškio rajone	
	Kodas:	VP3-3.1-AM-01-V-02-015
	Programa:	Programa 2007-2013 m.
	Etapas:	Vyksta monitoringas
	Projekto pradžia:	2009-06-2
	Finansavimo pabaiga:	2011-07-21
	Monitoringo pabaiga:	2016-07-21
	Rodikliai:	Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Baisogaloje ir Radviliškyje, tinklai: V~6,53 km, Nt~7,1 km. Galimybė prisijungti prie centralizuotų V tinklų atitinkamai: 210 ir 746 gyv.; Nt tinklų atitinkamai: 325 ir 643 gyv. Nuotekų siurblių statyba Baisogaloje ir Radviliškyje – 3 vnt.
3.	Radviliškio miesto vandens gerinimo įrenginių rekonstrukcija	
	Kodas:	05.3.2-APVA-V-013-01-0009
	Programa:	Programa 2014-2020 m
	Etapas:	Projektas įgyvendintas
4.	Vandens tiekimo ir nuotekų tinklų statyba Basanavičiaus g. Radviliškio m. ir tinklų inventorizacija Radviliškio rajone	
	Kodas:	05.3.2-APVA-R-014-61-0008
	Programa:	Programa 2014-2020 m.
	Etapas:	Projektas įgyvendintas
5.	Grinkiškio miestelio vandentiekio ir nuotekų tinklų, nuotekų valymo ir vandens gerinimo įrenginių statyba	
	Kodas:	05.3.2-APVA-R-014-61-0002
	Programa:	Programa 2014-2020 m
	Etapas:	Paraiškos vertinimas
	Veiklos būseną	Projektas įgyvendintas
	Veiklos:	Vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų plėtra Grinkiškyje Vandens gerinimo įrenginių statyba Grinkiškyje Nuotekų valymo įrenginių statyba Grinkiškyje

Keičiant planą visų gyvenviečių sprendiniai buvo peržiūrėti ir įvertinus aprūpinimo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros situacijos pasikeitimus bei teritorijų planavimo dokumentuose numatytą urbanistinę plėtrą, koreguojamos.

Rengiant Specialiojo plano keitimą laikomasi šių planavimo principų:

1. nustatoma Radviliškio aglomeracijos riba, kurioje Specialiojo plano keitimu priskiriamas sprendinių įgyvendinimo svarbiausias prioritetas. Aglomeracijos ribose numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra siekiant įgyvendinti Nuotekų direktyvos reikalavimus, t.y. 98 proc. nuotekų tvarkoma centralizuotai iki 2023 m.;
2. viešojo vandens tiekimo teritorijose (centralizuoti tinklai), kuriose vandentvarkos tinklai buvo numatyti gyvenamosiose vietovėse, kur yra pakankamas gyventojų tankumas, kad tokių tinklų įrengimas būtų ekonomiškai pagrįstas bei teritorijose, kur pagal Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą numatoma gyvenamųjų vietovių plėtra, Specialiojo plano keitimu priskiriamas perspektyviniam sprendinių įgyvendinimui pagal I, II ir III įgyvendinimo etapus;
3. viešojo vandens tiekimo teritorijose (decentralizuoti tinklai), kuriose buvo numatytas decentralizuoto viešojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas numatytas mažosiose Radviliškio rajono savivaldybės gyvenamosiose vietovėse, kur gyventojų tankumas nėra pakankamas centralizuotų tinklų įrengimui, Specialiojo plano keitimu numatomas individualusis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymas ir brėžinyje grafiniu ženklu nežymimas;
4. nepažeisti gyventojų lūkesčių ir nemažinti viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paslaugomis planuojamų aprūpinti gyvenamųjų vietovių skaičiaus;
5. planuojami vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklai prioritetiškai numatomi gatvių, kurios nepriskirtos valstybinės ir vietinės reikšmės kelių kategorijai, raudonųjų linijų koridoriuose ir inžinerinių koridorių ribose nepažeidžiant nuosavybės teise valdomų žemės sklypų savininkų interesų bei vadovaujantis galiojančių teisės aktų reikalavimais;
6. vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai klojami išilgine kryptimi už valstybinės ir vietinės reikšmės kelių (gyvenamojoje teritorijoje sutampančių su gatvėmis) kelių juostų ribų. Rengiant atskirų teritorijų žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus ar darbo projektus patikslinamos trasos ir jų vietos vadovaujantis Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosiomis taisyklėmis BT ITK 09, patvirtintomis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2009 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-329;
7. planuojamos vandenvietės ir nuotekų valymo įrenginiai numatomi laisvoje valstybinėje žemėje (2010 m. informacija), rezervuojant teritorijas šios infrastruktūros plėtrai ir nedidinat išlaidų sklypų išpirkimui. Planuojama infrastruktūra nuosavybės teise valdomose sklypuose numatyta tik tose vietose, kur nėra laisvos valstybinės žemės fondo (t. y. inžinerinė infrastruktūra paliekama keičiamo specialiojo plano nustatytoje ir suderintoje vietoje);
8. vandenviečių prieigose ir/arba teritorijose identifikuotus esančius neveikiančius, atvirus, užverstus ir neplanuojamus naudoti gręžinius numatoma likviduoti vadovaujantis Lietuvos aplinkos apsaugos normatyviniu dokumentu „Požeminio vandens gavybos, monitoringo ir žemės gelmių tiriamųjų geologinių gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašu LAND 4-99, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 417 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 28 įsakymo Nr. D1-781 redakcija) nustatyta tvarka;
9. vadovujamasi darnaus vystymosi principais – vandenvietės suplanuotos saugiu atstumu nuo galimai teršiamų teritorijų, taip jas apsaugant nuo neigiamo poveikio (numatoma, kad visos vandenvietės turės vandens gerinimo įrenginius ir užtikrins saugaus geriamojo vandens poreikius), valymo įrenginiai planuojami gyvenviečių pakraščiuose (numatoma, kad visi valymo įrenginiai bus uždaro tipo);
10. esamoms vandenvietėms nustatomos apsaugos zonos bei valymo įrenginiams nustatomos sanitarinės apsaugos zonos;
11. Specialiuoju planu įregistruotiems žemės sklypams apribojimai nesukuriami, žemės paskirtis, būdas ar pobūdis nekeičiami, teritorijų paėmimo visuomenės poreikiams procedūra neatliekama. Detalizuojant numatomus Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Specialiojo plano keitimo sprendinius žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose ir nustačius, kad vandentvarkos infrastruktūros trasos netelpa raudonųjų linijų koridoriuose ir inžinerinių koridorių

ribose ir neišvengiamai turi būti tiesiamos esamose nekilnojamo turto registre įregistruotuose žemės sklypuose, turi būti: įregistruotas servitutas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (toliau – Žemės įstatymas) 23 straipsnio nuostatomis, nustatytos ir įregistruotos specialiosios žemės naudojimo sąlygos vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas) III skyriaus Dešimto skirsnio nuostatomis nerengiant naujų teritorijų planavimo dokumentų;

12. žemės paėmimo visuomenės poreikiams atvejai Specialiajame plane nenumatomi.

Rengiant atskirų teritorijų žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus ar darbo projektus būtina tikslinti vandentvarkos infrastruktūros trasas ir vietas bei vadovautis žemiau pateiktais vandentvarkos infrastruktūros įrengimo ir eksploatacijos reguliavimo reglamentais, kurie pateikti 2.11 skyriuje. Detalizuojant numatomus Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Specialiojo plano keitimo sprendinius žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose turi būti įvertintas teritorijos reljefas ir esant poreikiui turi būti planuojami/ projektuojami šie vandentvarkos elementai: vandens kėlimo siurblinės (reikiamo slėgio ir debito vandentiekio tinkle palaikymui); nuotekų siurblinės (kai savitakio nuotakyno tiesimas yra sudėtingas ir techniškai sunkiai įvykdomas). Projektuojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus ir infrastruktūrą (techninių projektų rengimo metu) būtina vadovautis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis dėl infrastruktūros apsaugos zonų nustatymo. Esant poreikiui, planuojamų tinklų tiesimo vietas, vandentiekio ir/ar nuotekų tinklų planinė padėtis, pasijungimo taškai (vietos) gali būti tikslinamos vėlesnėse projektavimo stadijose (techniniais projektais).

2.3 Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija

Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų:

- 1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje;
- 2) yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- 3) teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

Vadovaujantis Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, savivaldybės teritorijoje buvo nustatyta viešojo vandens tiekimo teritorija (centralizuoti tinklai). Kaičiantis teisės aktais Specialiojo plano keitimu nustatytos ribos peržiūrėtos (vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme numatytais reikalavimais) ir pažymėtos grafinėje dalyje kaip „Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija“.

Specialiojo plano keitimo sprendiniais numatoma viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija – tai teritorija, kurioje yra tikslinga ir ekonomiškai naudinga įrengti centralizuotą viešojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų šalinimo infrastruktūrą. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos parenkamos taip, kad kuo daugiau savivaldybės gyventojų turėtų galimybę naudotis viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis. Buvo įvertintas gyventojų skaičius gyvenvietėse ir atsižvelgiant į esamą Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą. Būtinam 95 proc. savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų aprūpinimui į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos įtrauktos gyvenvietės turinčios mažiau negu 50 gyventojų, siekiant nepažeisti gyventojų lūkesčių ir nemažinti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis planuojamų aprūpinti gyvenviečių skaičiaus lyginant su Specialiojo plano keitimu.

Specialiojo plano keitimo sprendiniais yra jungiamos kelių gyvenviečių viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos, kurios naudosis bendra vandens padavimo ar nuotekų valymo infrastruktūra. Vietovių jungimas grindžiamas ekonominio naudingumo principu bei laisvos valstybinės žemės sklaida.

Specialiojo plano sprendiniai nustatyti vadovaujantis Taisyklių 1 priede pateikiamomis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvomis:

Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra	Nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra
1. Planuojant geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtrą savivaldybės teritorijoje nagrinėjamos ir lyginamos šios alternatyvos:	1. Planuojant nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savivaldybės teritorijoje nagrinėjamos ir lyginamos šios alternatyvos:
1.1. numatoma gyvenamajai vietai įrengti kelias vandenvietes ar gręžinius, vandens gerinimo įrenginius;	1.1. nagrinėjant šią alternatyvą, numatoma, kad gyvenamosios vietovės nuotekos būtų tvarkomos dviejuose ar keliuose nuotekų valyklose;
1.2. geriamojo vandens tiekimo teritorijos formavimas, numatant prie gyvenamosios vietovės geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros prijungti vieną ar kelias gyvenamąsias vietas, nutolusias ne didesniu atstumu kaip 5 km;	1.2. suformuojama nuotekų tvarkymo teritorija, numatant, kad į gyvenamosios vietovės nuotekų valyklą būtų transportuojamos vienos ar kelių aplinkinių mažesnių gyvenamųjų vietovių (ne toliau, kaip už 5 km) nuotekos;
1.3. centralizuotas geriamojo vandens tiekimas gyvenamajai vietai;	1.3. gyvenamosios vietovės nuotekų tvarkymas numatomas vienoje nuotekų valykloje;
1.4. kai gyvenamoji vietovė turi dvi ar kelias vandenvietes, gręžinius, įvertinamas vandenviečių, gręžinių skaičiaus sumažinimas;	1.4. suformuojama nuotekų tvarkymo teritorija, numatant kelių gyvenamųjų vietovių nuotekas transportuoti į didesnės gyvenamosios vietovės nuotekų valyklą.
1.5. geriamojo vandens tiekimo teritorijos formavimas, numatant gyvenamosios vietovės prijungimą prie didesnės gyvenamosios vietovės geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros.	
2. Kai gyvenamojoje vietovėje nėra geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros, numatoma šios infrastruktūros statyba.	2. Kai gyvenamojoje vietovėje nėra nuotekų tvarkymo infrastruktūros, tuomet numatoma šios infrastruktūros statyba
3. Kai gyvenamojoje vietovėje esamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros pajėgumas nepakankamas ir (arba) neužtikrinamas saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantis geriamojo vandens tiekimas, tokiu atveju numatomas geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros rekonstravimas ir (arba) geriamojo vandens gerinimo įrenginių įrengimas.	3. Kai gyvenamojoje vietovėje esama nuotekų valykla yra visiškai susidėvėjusi ir netinkama rekonstruoti, numatomas statinių griovimas ir nuotekų valyklos statyba.
	4. Kai gyvenamojoje vietovėje esama nuotekų valykla yra nepakankamo pajėgumo, numatomas nuotekų valyklos rekonstravimas.

2.4 Viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paslaugomis numatomos aprūpinti gyvenvietės

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendiniais numatytos viešojo vandens tiekėjo planuojamos aptarnauti teritorijos, numatyti infrastruktūros koridoriai (magistraliniams vandens ir nuotekų tinklams), specialiuoju planu rezervuotos teritorijos vandentvarkos infrastruktūrai, numatytos priemonės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos gerinimui.

Pastarąjį dešimtmetį Radviliškio rajono savivaldybėje gyventojų skaičius nuolat mažėja. Didžioji dalis gyventojų (apie 58 proc.) gyvena Radviliškio ir Šeduvos miestuose, Baisogalos ir Šiaulėnų miestelyje bei Aukštelkių ir Pakiršinio kaimuose (2.3 pav.). Gyventojų kiekis mažėja tiek miestuose, tiek kaimuose, bet kaimų gyventojų kiekio mažėjimas - intensyvesnis. Mažas gyventojų tankumas, mažėjantis gyventojų kiekis, santykinai didelis gyventojų kiekis kaimo vietovėse yra nepalankios sąlygos centralizuotoms vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo sistemų vystymui. Radviliškio rajono savivaldybėje 2011 m. registruoti 42378 gyventojai. Radviliškio rajono savivaldybėje 2020-2021 m. registruota apie 38120 gyventojų. Per planuojamą laikotarpį gyventojų skaičius sumažėjo ~10 proc.

Radviliškio rajono savivaldybėje pramonė yra išvystyta. Vyraujančios pramonės šakos: žemės ūkio produktų perdirbimas, durpių gavyba, gyvulininkystė. Esamų pramonės įmonių poreikis geriamam vandeniui yra ganėtinai nemažas (44,11%), atitinkamai ir susidarantys nuotekų srautai yra dideli.

Gyventojų skaičiaus pokyčiai įtakoja vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros techninius – ekonominius rodiklius. Didėjant gyventojų skaičiui savivaldybėje, didėja geriamojo vandens sąnaudos ir nuotekų tvarkymo

paslaugų poreikis. Ir atvirkščiai – mažėjant gyventojų skaičiui, geriamojo vandens sąnaudos ir nuotekų tvarkymo paslaugų poreikis mažėja. Kadangi nagrinėjamoje teritorijoje žymių pokyčių tiek teritorijų plėtimosi prasme, tiek gyventojų skaičiaus didėjimo prasme nenusimato, Specialiojo plano keitime vadovaujamosi prielaida, kad Radviliškio rajono savivaldybėje gyventojų skaičius ne didės, bet ateityje mažės. Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus kitimo dinamika (2011-2020 metų laikotarpyje) pateikta 2.3 lentelėje.

Vandenių srities plėtros 2017-2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų planas vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų plėtrą, rekonstrukciją, geriamojo vandens gerinimo įrenginių, nuotekų valymo įrenginių rekonstrukciją, naują statybą gyvenvietėse, turinčiose daugiau kaip 200 gyventojų, tačiau prioritetą skiriant miestams turintiems daugiau kaip 2 000 gyventojų.

Įvertinus tai, kad Radviliškio rajono savivaldybėje nėra gausiai apgyvendintų gyvenamųjų teritorijų, bei pastebimas gyventojų sumažėjimas, todėl Specialiojo plano sprendiniuose urbanizuotose ir numatomose urbanizuoti Radviliškio miesto bei jo apylinkių teritorijose suformuotos Radviliškio miesto aglomeracijos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemą ir nustatytos jo riba.

Konkretizuojant Specialiojo plano keitimo sprendinius nustatomos viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros teritorijos:

- gyvenamosios teritorijos, kuriose reikalinga plėsti centralizuotas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, statant naujas vandenvietes, rekonstruojant vandenvietes, statant naujus vandens gerinimo įrenginius, išlaikant esamus valymo įrenginius gerame stovyje, statant naujus nuotekų valymo įrenginius, plečiant naujus ir rekonstruojant esamus vandentiekio ir nuotekų tinklus;
- gyvenamosios teritorijos, kuriose reikalinga įrengti centralizuotas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, statant naujas vandenvietes, statant naujus vandens gerinimo įrenginius, statant naujus nuotekų valymo įrenginius, įrengiant naujus vandentiekio ir nuotekų tinklus. Šiose teritorijose iki tol, kol bus užtikrintas centralizuotas viešojo vandens tiekimas, viešojo vandens tiekimo paslaugos teikiamos individualiai būdu;
- gyvenamosios teritorijos, kuriose taikomas individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas tiekimas ir nuotekų tvarkymas.

Specialiojo plano keitimu priskiriamas sprendinių įgyvendinimo prioritetas.

Gyvenamosios teritorijos pagal gyventojų skaičių ir centralizuotų tinklų įrengimo poreikį Specialiojo plano keitimu suskirstytos (2.3 lentelė):

1. I prioriteto gyvenamosios vietovės – kuriose gyventojų skaičius yra daugiau kaip 300 gyventojų ir, kuriose reikalinga plėsti centralizuotas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, statant naujas vandenvietes, rekonstruojant vandenvietes, statant naujus vandens gerinimo įrenginius, išlaikant esamus valymo įrenginius gerame stovyje, statant naujus nuotekų valymo įrenginius, plečiant naujus ir rekonstruojant esamus vandentiekio ir nuotekų tinklus;
2. II prioriteto gyvenamosios vietovės – kuriose gyventojų skaičius yra iki 300 gyventojų ir, kuriose reikalinga įrengti centralizuotas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, statant naujas vandenvietes, statant naujus vandens gerinimo įrenginius, statant naujus nuotekų valymo įrenginius, įrengiant naujus vandentiekio ir nuotekų tinklus. Šiose teritorijose iki tol, kol bus užtikrintas centralizuotas viešojo vandens tiekimas, viešojo vandens tiekimo paslaugos teikiamos individualiai būdu;
3. III prioriteto gyvenamosios vietovės - kuriose gyventojų skaičius yra daugiau kaip 50 gyventojų ir, kuriose reikalinga įrengti centralizuotas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, statant naujas vandenvietes, statant naujus vandens gerinimo įrenginius, statant naujus nuotekų valymo įrenginius, įrengiant naujus vandentiekio ir nuotekų tinklus. Šiose teritorijose iki tol, kol bus užtikrintas centralizuotas viešojo vandens tiekimas, viešojo vandens tiekimo paslaugos teikiamos individualiai būdu.

Atskirai priskiriama aglomeracijos riba gyvenvietei. Aglomeracijoms priskiriamos teritorijos, kuriose gyventojų skaičius yra daugiau kaip 2000 gyventojų ir/arba, kuriose susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša.

2.3 lentelė. Gyvenamųjų vietovių, kurias numatoma įtraukti į numatomos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, atranka

Seniūnija	Gyvenamoji vieta	Gyventojų skaičius		Centralizuoti vandentiekio (V) ir(ar) nuotekų tinklai (N)	Numatomas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos	Ar numatomi centralizuoti tinklai	Atrankos kriterijus	Prioritetinės kryptys
		2011m	2020m					
		(gyv.)	(gyv.)	(Yra/nėra)	(ha)	(Taip/ne)	(1/2/3)	(I,II, III)*
Aukštelkų	Kalnelio Gražionių k.	394	352	Yra/V+N	73	Taip	1,2,3	I
	Aukštelkų k.	603	576	Yra/V+N	398,75	Taip	1,2,3	I
	Gražionių k.	98	118	Nėra		Taip	3	II
	Mažaičių k.	54	55	Nėra		Ne	3	-
	Arimaičių k.	136	122	Yra/V+N	115,44	Ne	1,2,3	-
	Kaulinių k.	88	98	Yra/V	46,03	Ne	1,2,3	-
Baisogalos	Pakiršinio k.	532	574	Yra/V+N	218,75	Taip	1,2,3	I
	Vainiūnų k.	311	254				1,2,3	I
	Kablių k.	32	19	Nėra		Ne	3	-
	Kubiliūnų k.	82	62	Nėra	23,89	Ne	3	-
	Augmenų k.	115	94	Nėra	51,87	Ne	3	-
	Palonų mstl.	345	321	Yra/V	193,91	Ne	1,2,3	-
	Palonų k.	0	-	Nėra		Ne	3	-
	Dišlių k.	0	-	Nėra		Ne	3	-
	Baisogalos mstl.	2034	1816	Yra/V+N	530,38	Taip	1,2,3	I
	Baisogalos k.	0	-			Ne	3	-
	Valatkonių k.	161	145	Nėra	29,11	Ne	3	-
	Bučiučių k.	74	57	Yra/V ?		Ne	1,2,3	-
	Pakiršinėlio k.	51	54	Nėra	-	Ne	-	-
Grinkiškio	Minaičių k.	179	135	Nėra	57,18	Ne	3	-
	Kairėnėlių k.	121	117	Yra/V	114,82	Ne	1,2,3	-
	Kairėnų k.	108	61	Yra/V		Ne	1,2,3	-
	Šašių k.	131	105	Nėra	74,08	Ne	3	-
	Giedraičių k.	134	121	Nėra	70,84	Ne	3	-
	Vaitiekūnų k.	238	170	Yra/V	142,82	Taip	1,2,3	II
	Pašušvio mstl.	331	285	Yra/V	102,18	Taip	1,2,3	I
	Balandiško k.	20	16					
	Grinkiškio mstl.	678	547	Yra/V+N	264,49	Ne	1,2,3	I
Noručių k.	37	19	Nėra	Ne		3	-	
Pakalniškių	Alksnupių k.	592	556	Yra/V+N	269,62	Taip	1,2,3	I
	Šileikonių k.	37	38	Nėra		Ne	3	-
	Juodupių k.	7	10	Nėra		Ne	3	-
	Pociūnų k.	291	266	Yra/V	190,79	Taip	1,2,3	II
	Pajulių k.	36	35				1,2,3	-
	Tankūnų vs.	2	2	Nėra		Ne	3	-

	Rimaičių vs.	5	3	Nėra		Ne	3	-
	Niauduvos k.	158	122	Nėra	56,04	Ne	3	-
	Raudondvario k.	291	263	Yra/V+N	62,47	Ne	1,2,3	III
	Radvilonių k.	147	101	Yra/V	60,41	Ne	1,2,3	-
	Pakalniškių k.	345	341	Yra/V+N	88,70	Taip	1,2,3	III
Radviliškio	Radviliškio m.	17254	16157	Yra/V+N	3344,31	Taip	1,2,3	I
	Karčemų k.	365	291				1,2,3	II
	Linkaičių k.	335	339				1,2,3	III
	Kutiškių k.	606	557				1,2,3	II
	Mankiškių k.	205	190	Nėra		Ne	3	-
	Ilguočių k.	89	66	Nėra		Ne	3	-
	Miežaičių k.	157	144	Yra/V	50,78	Ne	1,2,3	-
	Liutkiškių k.	82	76	Nėra	66,89	Ne	3	-
	Daugėlaičių k.	321	270	Yra/V+N	137,72	Taip	1,2,3	II
	Vaidulių k.	76	62	Nėra	5,44	Ne	-	-
	Voskonių k.	129	122	Nėra	102,44	Ne	3	-
	Šniūraičių k.	463	415	Yra/V+N	191,28	Ne	1,2,3	I
Šeduvos	Šeduvos m.	2895	2553	Yra/V+N	762,54	Taip	1,2,3	I
	Pavartyčių k.	499	478				1,2,3	III
	Prastavonių k.	200	128	Yra/V	71,77	Taip	1,2,3	III
	Viešvilės k.	56	52	Nėra	78,10	Ne	-	-
	Butėnų k.	186	160	Nėra		Ne	3	-
	Kurklaičių k.	4	3	Nėra		Ne	3	-
	Džiugonių k.	49	52	Nėra	-	Ne	-	-
	Puipių k.	98	83	Nėra	-	Ne	3	-
Vėriškių k.	339	313	Yra/V	97,82	Taip	1,2,3	I	
Sidabravo	Dapšionių k.	80	78	Nėra	86,10	Ne	3	-
	Vadaktų mstl.	178	167	Nėra	130,08	Ne	3	-
	Dauburaičių k.	43	30	Nėra		Ne	3	-
	Beinoravos k.	355	273	Yra/V	166,14	Ne	1,2,3	-
	Taukuočių k.	35	32	Nėra		Ne	3	-
	Trakelių k.	0	1	Nėra		Ne	3	-
	Birželių k.	99	77	Nėra	70,18	Ne	3	-
	Praščiūnų k.	82	84	Nėra	54,94	Ne	3	-
	Sidabravo mstl.	532	456	Yra/V+N	199,84	Taip	1,2,3	I
	Miškių k.	9	7	Nėra		Ne	3	-
	Dotiškių k.	48	41	Nėra		Ne	3	-
Vabalių k.	121	88	Nėra	93,05		Ne	3	-
Skėmių	Skėmių k.	456	394	Yra/V	145,08	Taip	1,2,3	I
	Pociūnėlių mstl.	475	404	Yra/V	202,67	Taip	1,2,3	I
	Valmančių k.	22	19	Nėra		3	-	
	Aguriškių k.	2	3	Nėra		3	-	
	Pašakių k.	105	84	Nėra	78,14	Ne	3	-

	Vaičiaičių k.	1	1	Nėra		Ne	3	-
Šaukoto	Papušnio k.	198	186	Yra/V	72,02	Taip	1,2,3	-
	Šaukoto mstl.	445	416	Yra/V+N	168,68		1,2,3	I
	Šaukoto I k.	18	10	Nėra		Ne	3	-
	Kunigiškių k.	130	112	Yra/V	44,27	Ne	1,2,3	-
Šiaulėnų sen.	Šiaulaičių k.	93	88	Nėra	60,833	Ne	3	-
	Žemių k.	217	197	Nėra	63,01	Ne	3	-
	Acokavų k.	194	163	Yra/V	77,46	Taip	1,2,3	II
	Repšių k.	14	7				2,3	-
	Šiaulėnų mstl.	751	639	Yra/V+N	196,90	Taip	123	I
	Toleikiškių k.	3	0	Nėra		Ne	3	-
	Kalnugalio k.	0	0	Nėra		Ne	3	-
Tyrulių	Jonaitiškių k.	77	78	Yra/V	60,68	Ne	1,2,3	-
	Polekėlės k.	274	216	Yra/V+N	107,22	Taip	1,2,3	II
	Čiutelių k.	15	6	Nėra		Ne	3	-
	Tyrulių mstl.	275	233	Yra/V+N	141,55	Ne	1,2,3	II
	Vendrės k.	23	17	Nėra		Ne	3	-
	Pušinavos k.	11	9	Nėra		Ne	3	-

Duomenų šaltinis (2011 m.): <https://osp.stat.gov.lt/gyventoju-ir-bustu-surasymai1>; (2020 m.) – seniūnijų duomenys.

*Kriterijai - 1-geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje; 2- yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra; 3-teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

**Jei gyvenvietė neatitinka nė vieno kriterijaus, ji nėra įtraukiama į VGVNT teritoriją

I, II, III* – prioritetinės kryptys priskiriamos gyvenamosioms vietovėms.

2.5 Aglomeracijų ribų nustatymas

Aglomeracijų ribų nustatymo metodika paremta principais, nustatytais 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvoje 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 2 tomas, p. 26) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1137/2008 (OL 2008 L 311, p. 1) (toliau – Direktyva) ir detalizuotais Direktyvos aiškinamajame dokumente.

Europos Sąjungos 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyvos (91/271/EEB) dėl miesto nuotekų valymo tikslas apsaugoti Europos Sąjungos (ES) aplinką nuo išleidžiamų miesto nuotekų žalingo poveikio. Direktyvoje „miesto nuotėkos“ apibrėžtos kaip buitinės nuotėkos arba buitinės nuotėkos, sumišusios su gamybinėmis nuotėkomis, ir (arba) paviršinės (lietaus) nuotėkos. ES Direktyvoje nustatytos ES mastu taikomos nuotekų surinkimo, valymo ir išleidimo taisyklės.

Pagrindiniai Direktyvos aspektai:

- rinkti ir valyti nuotekas miestų gyvenvietėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 2 000 gyventojų, ir surinktomis nuotėkomis taikyti antrinį valymą;
- naudoti pažangesnius valymo būdus miestų gyvenvietėse, kuriose gyvena daugiau kaip 10 000 gyventojų, ir kurios yra nurodytose jautriose zonose;
- užtikrinti, kad valymo įrenginiai būtų tinkamai prižiūrimi, užtikrinant pakankamai gerus veiklos rezultatus ir darbą įprastinėmis oro sąlygomis;
- imtis priemonių, kad būtų ribojama priimančiųjų vandenų tarša, atsirandanti dėl liūčių sukeltamų potvynių esant ekstremalioms situacijoms, kaip antai ypač smarkioms liūtims;
- stebėti valymo įrenginių veiklos rezultatus ir priimančiuosius vandenis;

- stebėti nuotekų dumblo šalinimą ir pakartotinį panaudojimą.

Vandens srities plėtros 2017-2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312, numatyti uždaviniai ir priemonės jiems spręsti mažinant aplinkos teršimą paviršinėmis nuotekomis:

- plėtoti ir renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūrą:
 1. planuojant ir įgyvendinant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą, numatyti ir įgyvendinti technines priemones, kad gyventojams būtų sudarytos tinkamos sąlygos prisijungti prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų;
 2. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimui statyti individualias ir/arba grupines nuotekų tvarkymo, geriamojo vandens tiekimo sistemas tose vietovėse, kur ekonominiu požiūriu netikslinga centralizuotųjų sistemų plėtra;
 3. vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų plėtrą, rekonstrukciją, geriamojo vandens gerinimo įrenginių, nuotekų valymo įrenginių rekonstrukciją, naują statybą gyvenvietėse, turinčiose daugiau kaip 200 gyventojų, tačiau prioritetą skiriant miestams turintiems daugiau kaip 2 000 gyventojų.
- užtikrinti, kad individualiai tvarkomos nuotekos neterštų aplinkos.

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas nustato, kad aglomeracija – urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidarančios ar galinčios susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais.

Aglomeracijų ribose planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos, išskyrus atvejus, kai aglomeracijose centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimas neduos naudos aplinkai arba centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo sistemų ir (arba) centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimo nepateisina pagrįsta didelė tokios sistemos įrengimo kaina, tai ekonomiškai pagrįsta atliekant alternatyvų vertinimą; tokiose planu išskirtose teritorijose numatomas individualus geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas ir (arba) nuotekų tvarkymas nuotekų valymo ar kaupimo įrenginiais, kurių tinkamas eksploatavimas leidžia užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidime arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nustatytų reikalavimų.

Reikalavimas individualiuose nuotekų tvarkymo įrenginiuose užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų netaikomas, jei nustatoma, kad į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius miestų nuotekų valymo įrenginius patenkančiose nuotekose bendras fosforo kiekis ir bendras azoto kiekis sumažinamas bent po 75 procentus.

Aglomeracijų ribos nustatomos vadovaujantis gyventojų tankio ir planuojamos miesto, miestelio plėtros kriterijais, detalizuotais Taisyklių 2 priede pateiktoje metodikoje.

Vadovaujantis Aglomeracijų ribų nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. D1-332 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-636 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Metodika), aglomeracijos teritorija nustatoma:

1. į aglomeracijos ribas įtraukiamos teritorijos, kuriose jau išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos;
2. nustatomos teritorijos, kuriose gyventojų tankis yra pakankamas, tai yra atitinka šio priedo schemoje nustatytus kriterijus;
3. pirmiausia atliekamas urbanizuotų teritorijų identifikavimas – bazinė analizė, vėliau – detali analizė;
4. taikomi šio priedo schemoje nustatyti finansiniai kriterijai tikslų aglomeracijos ribų nustatymui. Aglomeracijos riba nebūtinai turėtų sutapti su administracine miesto, miestelio riba. Sprendimas į

- aglomeracijos ribas įtraukti mažo gyventojų tankio (15–25 gyventojai hektare (toliau – gyv./ha)) teritorijas priklauso nuo tokio įtraukimo sąnaudų ir naudos;
5. aglomeracijų ribose individualiai tvarkomų nuotekų taršos kiekis, išreikštas gyventojų ekvivalentu, negali būti didesnis kaip 2% nuo visų aglomeracijoje susidarantių nuotekų taršos kiekio ir negali būti didesnis kaip 2 000 gyventojų ekvivalento;
 6. su nagrinėjama aglomeracija besiribojančios teritorijos, esančios kitos savivaldybės teritorijoje, infrastruktūros plėtra savivaldybių sutarimu gali būti suplanuota bendrame, tai yra kelių savivaldybių parengtame geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane arba atskiruose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Radviliškio rajono savivaldybėje namų ūkio dydis yra 1,8 asmens.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 2 priedu, buvo atliktas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų, turinčių išvystytą nuotekų surinkimo infrastruktūrą vertinimas, siekiant identifikuoti teritorijas, kuriose susidaro ar gali susidaryti 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentą atitinkanti tarša (žr. 2.4 lentelę).

2.4 lentelė. Teritorijos ir jų GE atitinkanti tarša

Eil. Nr.	Pavadinimas	Nuotekų kiekis, m ³ /parą	BDS ₇ nuotekose prieš valymą		Gyventojų ekvivalentas GE
			Mg/l	kg/parą	
1.	Radviliškio m.	2295	311	713,7	10196
2.	Baisogalos mstl.	510	214	109	1569
3.	Aukštelkų k.	73,25	244	17,87	255
4.	Grinkiškio mstl.	30	342	10,12	145
5.	Šeduvos m.	327	237	77,46	1107
6.	Šiaulėnų mstl.	39	249	9,7	139
7.	Alksniupių k.	52	154	8	114

Remiantis 2020 metų duomenimis, buvo perskaičiuota į Radviliškio rajono stambiausių NVĮ patenkančių nuotekų apkrova (gyventojų ekvivalentas) biologiškai degraduojamomis medžiagomis (BDS₇) (1 g.e.=70g BDS₇per dieną). Nustatyta, kad aglomeracijos reikalavimus atitinka Radviliškio m.

Atlikus vertinimą ir gavus duomenis lentelėje, aglomeracija nustatoma Radviliškio miestui ir šalia esančioms gyvenvietėms (dalis teritorijos, kur yra esami nuotekų tinklai): Karčemų k., Kutiškių k. ir Linkaičių k.

Vadovaujantis Metodika, siūlytina:

1. aglomeracijoms priskirti teritorijas, kuriose gyvenančių žmonių skaičius - 25 ir daugiau/ha;
2. teritorijas, kuriose gyvenančių žmonių skaičius 15 - 25 gyv./ha, aglomeracijai priskirti pagal infrastruktūros plėtros kainos vienam gyventojui kriterijų;
3. teritorijos, kuriose gyventojų tankumas nepakankamas, t. y. jose gyvenančių žmonių skaičius mažesnis nei 15 gyv./ha, nepriskirtinos aglomeracijoms.

Pagal Metodiką, vertinant Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų ekonominį efektyvumą, taikomas 3000 eurų vienam gyventojui kriterijus, tai yra nuotekų tinklų plėtros projektas finansuojamas, jei investicijų suma, tenkanti vienam prie centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos prijungtam gyventojui neviršija 3000 eurų. Tokiu būdu vertinant mažo gyventojų tankio teritorijas, kai miesto (aglomeracijos) plėtra vyksta išilgai kelio, jungiančio aglomeraciją ir už jos ribų esančias teritorijas, dėl šių teritorijų priskyrimo aglomeracijai taikomas 3000 eurų vieno gyventojų prijungimui kriterijus.

Į aglomeracijos ribas įtraukiama teritorija, kuri pagal savivaldybės teritorijos bendrąjį planą numatoma vystyti 10 metų laikotarpyje.

Galiojančiame Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, patvirtintame Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2009 m. balandžio 16 d. sprendimu Nr. T-677, (toliau – Bendrasis planas) numatyta, kad inžinerinė infrastruktūra vystoma užtikrinant sistemingą rajono infrastruktūros vystymą palaipsniui, prioritetų tvarka. Sprendiniuose prioritetinės gyvenvietės yra tos, kurioms suteikta kategorija a, b, c ir d, gyvenvietėms, kurioms ši kategorija nesuteikta laikomos neprioritetinėmis.

Bendrajame plane numatyta, kad aprūpinimą inžinerine infrastruktūra esant galimybei planuoti kartu apjungiant su miestu ar gyvenvieta funkciškai susijusias gyvenamąsias vietas, bendrai išsprendžiant aprūpinimą inžinerine įranga (taikoma a, b kategorijos centrams). Siūloma prie Radviliškio miesto centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos prijungti Karčemų, Linkiškių, Kutiškių gyvenvietes. Gyvenviečių apjungimo klausimai turi būti sprendžiami specialiajame plane.

2.5 lentelė. Gyvenamųjų vietovių sistemos plėtra pagal galiojantį Bendrąjį planą

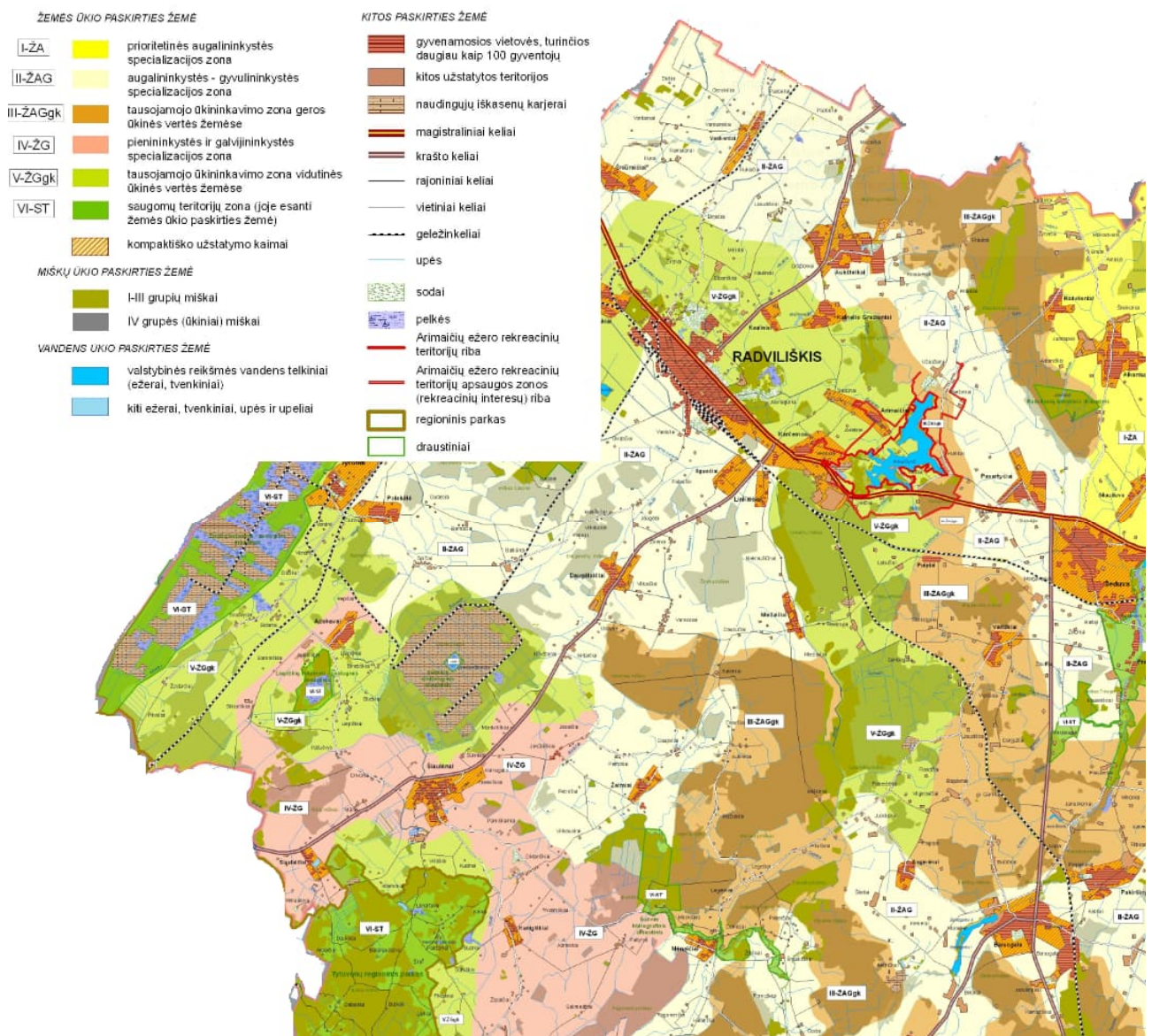
Kategorija	Pavadinimas	Aprašas
a kategorija	Radviliškis	Radviliškio miestas yra faktinis rajono centras, vykdamas ir vietinio centro funkcijas gretimoms gyvenamosioms vietovėms. Į Radviliškio miesto teritoriją tikslinga įjungti ir su miestu funkciškai susijusias gyvenamąsias vietas, bendrai naudojant inžinerinius tinklus ir kitas komunikacijas.
b kategorija	Šeduva	Šio miesto teritoriją konsoliduoti su artimiausiomis kitomis gyvenamosiomis vietovėmis, kurių prijungimo racionalumą patikslinti rengiant Šeduvos miesto bendrąjį planą. b kategorijos centrai turi galimybę plėtoti pramonę ir verslą, taip pat pagrindines gyventojų kultūrinio – buitinio aptarnavimo įstaigas bei įmones.
c kategorijos centrai	Baisogala Grinkiškis Sidabravas Šiaulėnai	c kategorijos centrams priskiriami jau susiformavę miesteliai ir kaimų urbanistinės plėtros teritorijos (kompaktiško užstatymo kaimai), turintys pakankamas aptarnavimo zonas (dažniausiai – seniūnijų teritorijas) ir gerus ryšius su šiuose teritorijose esančiomis gyvenamosiomis vietovėmis. Visų c kategorijos centrų teritorijas siūloma konsoliduoti su gretimomis vietovėmis. Bendrojo plano koncepcijos rengimo stadijoje apjungiamų teritorijų ribos suprantamos kaip sąlyginės užstatytų ir numatytų užstatymui teritorijų ribos arba centralizuotų inžinerinių sistemų veiklos ribos. Centrų teritorijos tikslinamos rengiant jų teritorijų bendruosius, detaliuosius ar specialiuosius planus. Vietiniai b ir c kategorijų centrai atrinkti remiantis turimu socialiniu ekonominiu potencialu; tradicine vietovių reikšme, kurią patvirtino Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų apklausa; tolygia centrų sklaida rajono teritorijoje ir priimtina jų pasiekiamumu aplinkinių vietovių gyventojams.
d kategorijos centrai	Šaukotas Pašušvys Pociūnėliai Palonai Polekėlė Tyručiai	Jie kuriami mažesnių kaimų, kurių socialinis ekonominis potencialas yra silpnesnis, tačiau jų sklaida dėl patogios padėties teritorijoje gyventojams, atlieka žemės ūkio aptarnavimo ir paslaugų funkcijas, skatina centralizuotų inžinerinių sistemų plėtrą.

Pagal galiojantį Bendrąjį planą, į bendrą aglomeracijos ribą buvo įtrauktos kelios gyvenvietės: Radviliškis, Kutiškiai, Linkaičiai, karčemos, Kauliniai, Gražioniai, Kalnelio Gražioniai ir Aukštelkai. Atliekant galiojančio Specialiojo plano korektūrą, buvo atlikta analizė, kurios metu pagal anksčiau minėtą metodiką, apskaičiuojamas kiekvienos gyvenvietės teritorijos tankumas (2.5 lentelė). Pagal tai buvo atrinkta, kad visos išvardintos mažosios gyvenvietės, neatitinka 25 gyv./ha rodiklio. Todėl nuspręsta, kad aglomeracijos riboje lieka tik pagrindinis Radviliškio raj. savivaldybės miestas – Radviliškis. Likusios gyvenvietės į aglomeraciją visa teritorija nebus įtrauktos, išskyrus šias

gyvenvietes: Kutiškiai, Karčemos, Linkaičiai. Į aglomeracijos ribą atraukiamos tos gyvenviečių zonos, kurios turi centralizuotus bendrus nuotekų tinklus su Radviliškio miestu.

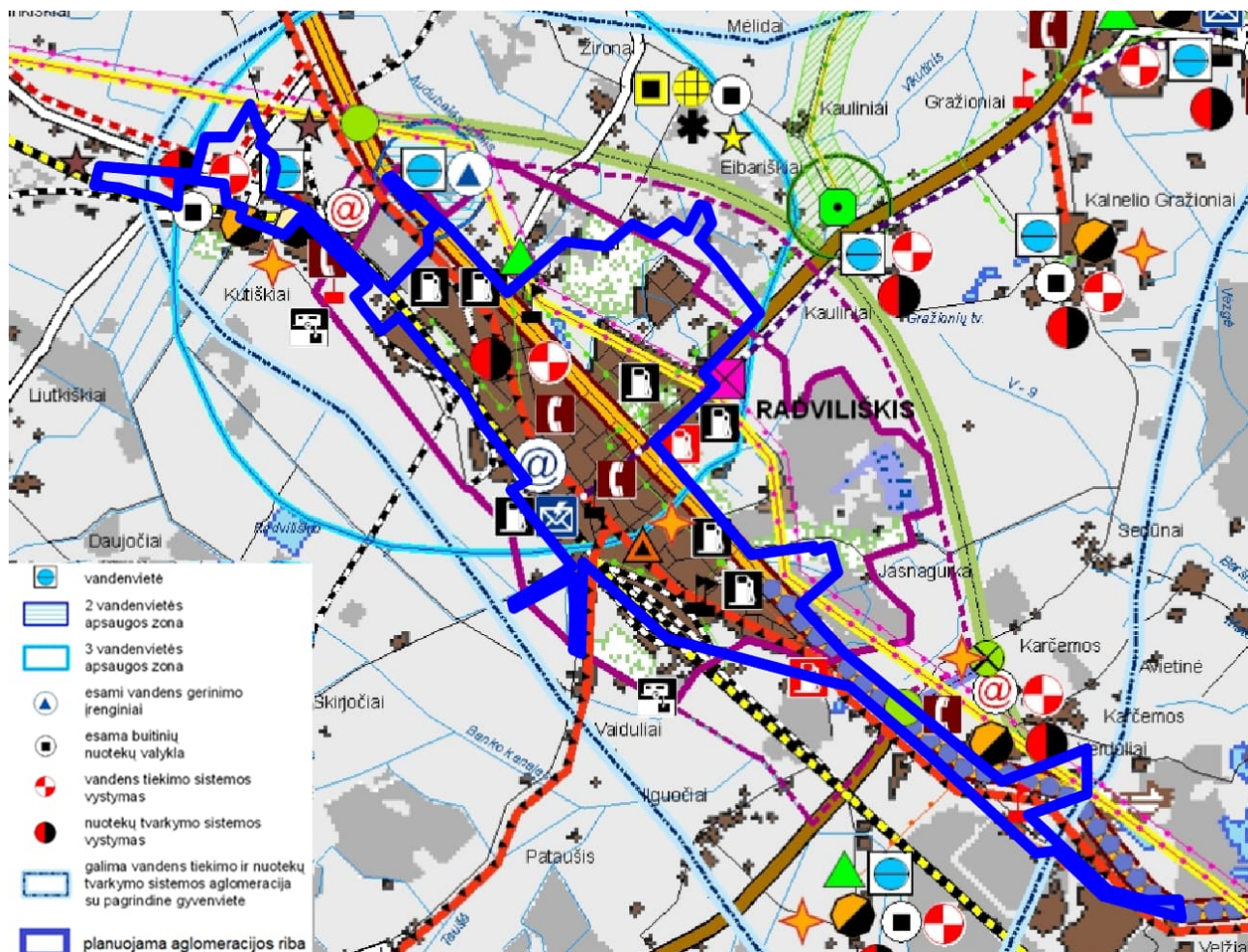
2.6 lentelė. Gyventojų pasiskirstymas urbanizuotoje teritorijoje

Eil. Nr.	Gyvenvietės pavadinimas	Gyventojų skaičius	Gyvenvietės plotas, ha	Pasiskirstymas teritorijoje, gyv./ha
1.	Kutiškiai	557	1199.92	0.46
2.	Linkaičiai	339	1689.52	0.20
3.	Karčemos	291	250.9	1.16
4.	Kauliniai	98	610.89	0.16
5.	Gražioniai	118	330.44	0.36
6.	Kalnelio Gražioniai	352	419.09	0.84
7.	Aukštelkai	576	1049.03	0.55

2.4 pav. Ištrauka iš Radviliškio BP teritorijos vystymo erdvinės struktūros brėžinio

Bendrojo plano sprendiniuose galima Radviliškio vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos aglomeracija su pagrindine gyvenviete pateikta 2.5 paveiksle.

2.5 pav. Ištrauka iš BP inžinerinės infrastruktūros brėžinio. Radviliškio miestas

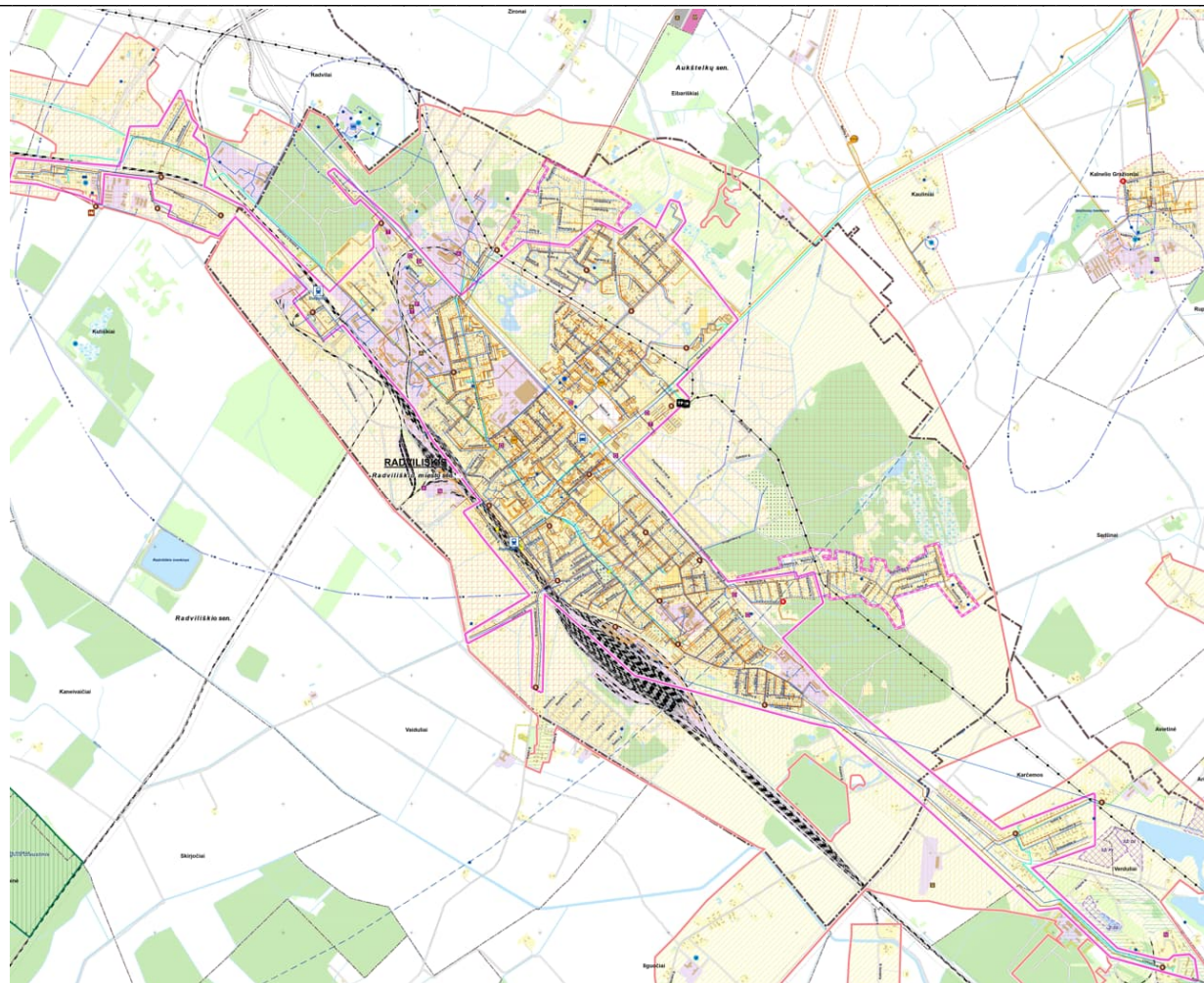
Pagal Bendrąjį planą numatyta formuojant Radviliškio miesto aglomeraciją prie Radviliškio miesto prijungti Kutiškių, Linkaičių, Karčemų, Kaulinių, Kalnelio Gražionių, Gražionių ir Aukštelkų gyvenvietes.

Vystoma planuojant apjungti miestą su funkciškai susijusiomis gyvenamosiomis vietovėmis, bendrai išsprendžiant inžinerinius tinklus (taikoma a, b kategorijų centrams). Radviliškio miesto centralizuotą vandens tiekimo sistemą išplečiant iki Kutiškių, Linkaičių, Karčemų gyvenviečių, tačiau jas dalinai įtraukiant į aglomeracijos ribą. Radviliškio rajono savivaldybės BP numatyta, kad gyvenviečių apjungimo klausimai turi būti sprendžiami geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane.

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Radviliškio rajono savivaldybės taryba 2010 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. T-1026 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano tvirtinimo“ (toliau – Specialusis planas) sprendiniuose numatytos viešojo vandens tiekimo teritorijos, suskirstytos į dvi grupes:

- teritorijos kuriose numatomas centralizuotų vandentvarkos tinklų vystymas;
- teritorijos kuriose numatomas decentralizuotas geriamo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

Specialiojo plano sprendiniuose prie Radviliškio miesto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos buvo numatyta prijungti Radviliškio miesto gretimybėse planuojamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas urbanizuotose teritorijose Kutiškių, Linkaičių, Karčemų, Vaidulių, Mankiškių kaimuose (2.6 pav.).

2.6 pav. Ištrauka iš Specialiojo plano brėžinio. Radviliškio miesto aplinka

Įvertinus išdėstytą informaciją, keičiamo Specialiojo planuose sprendiniuose nustatomos Radviliškio miesto aglomeracijos.

2.6 Radviliškio miesto aglomeracija

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 22.4 punkte nurodoma, kad aglomeracijų ribos nustatomos, vadovaujantis gyventojų tankio ir planuojamos miesto plėtros kriterijais, kurie yra detalizuoti Taisyklių 2 priede pateiktoje metodikoje.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 2 priedu, Radviliškio rajono savivaldybėje yra nustatyta viena aglomeracija – Radviliškio miesto aglomeracija, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša.

Radviliškio miesto aglomeraciją sudaro Radviliškio miesto dalis, Kutiškių kaimo dalis, Karčemos kaimo dalis ir Linkaičių kaimo dalis, vystoma arba numatoma vystyti per ateinančius 10 metų nuotekų tvarkymo infrastruktūra. Nustatyti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros vystymo prioritetai pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 2 priedo metodiką.

Radviliškio miesto aglomeracijai priskiriamos teritorijos:

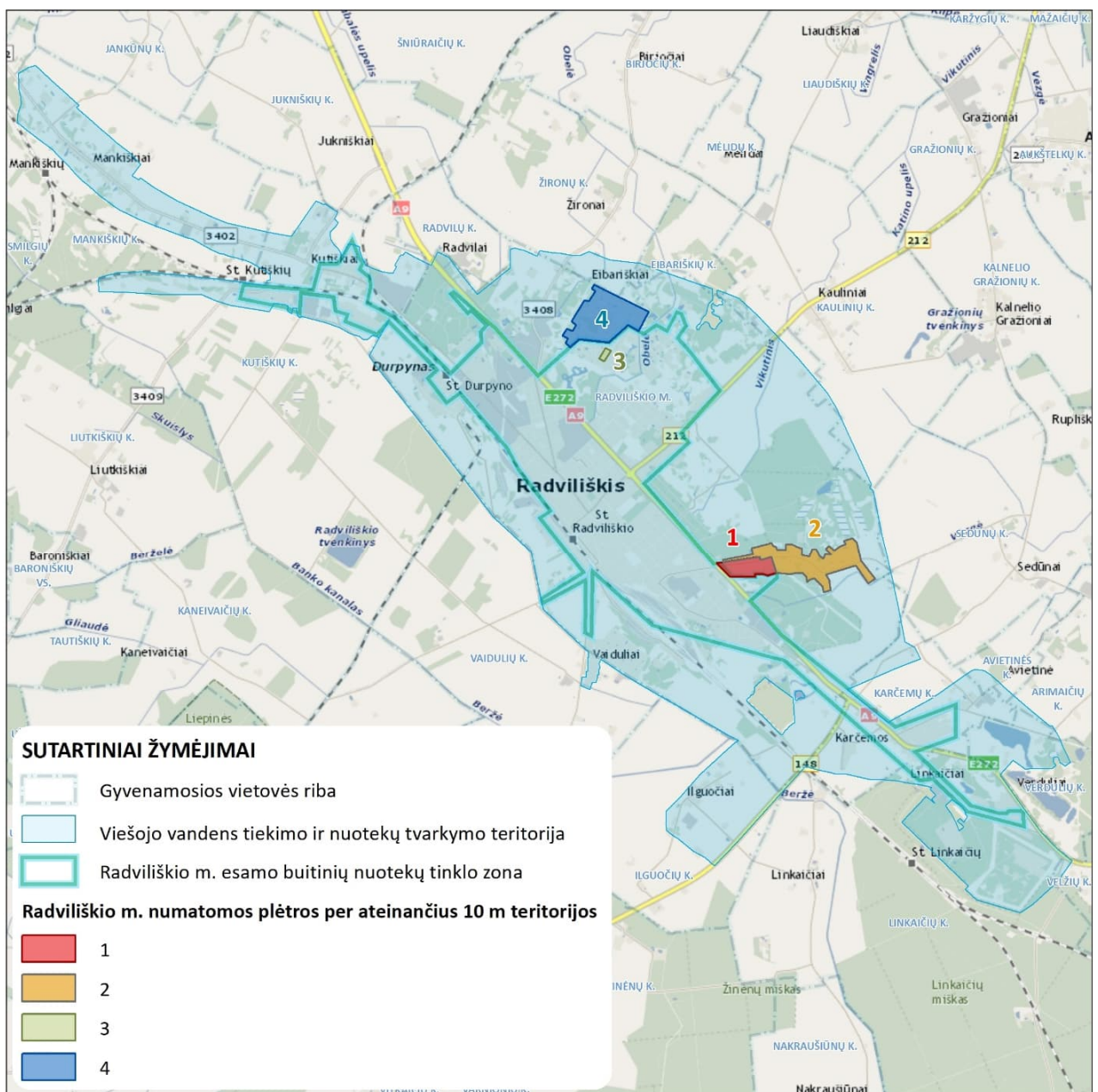
- teritorijos, kuriose gyvenančių žmonių skaičius 25 ir daugiau/ha ir/arba kuriose jau išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos;
- teritorijos, kuriose gyvenančių žmonių skaičius 15-25 gyv./ha (arba mažesnis) ir investicijų suma, tenkanti vienam prie centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos prijungtam gyventojui, neviršija 3000 eurų.

Radviliškio miesto aglomeracijos dalį, kurioje jau yra išvystytas nuotekų surinkimo tinklas, sudaro 884 ha teritorija. Į šią dalį patenka visos Radviliškio miesto teritorijos, kuriose gyventojų tankis didesnis nei 15-25 gyv./ha, išskyrus Romuvos gatvės rajoną.

Numatoma, kad per ateinančius 10 metų Radviliškio miesto urbanistinės plėtros zonoje bus vystomos 4 teritorijos (2.7 pav.):

1. M. Mažvydo g. rajonas - sodų bendrijos „Bitutė“ teritorija, kurioje vyksta sparti vienbučių gyvenamųjų namų statyba;
2. Ryto al. Rajonas - sodų bendrijos „Vyturėlis“ teritorija, kurioje dominuoja sodo namai bei vyksta vienbučių gyvenamųjų namų statyba;
3. Romuvos g. rajonas - esamų vienbučių gyvenamųjų namų rajonas;
4. Ažuolyno g. rajonas - sodų bendrijos „Ažuolas“ teritorija, kurioje dominuoja sodo namai bei vyksta vienbučių gyvenamųjų namų statyba.

Kitų teritorijų vystymas Radviliškio urbanistinės plėtros zonoje per ateinančiu 10 metų nenumatomas.

2.7 pav. Urbanistinė plėtra Radviliškio mieste per ateinančius 10 metų

Atlikus atranką nustatyta:

- Rajonams 2 ir 4 nuotekų surinkimo tinklo įrengimas nėra ekonomiškai pagrįstas, šie rajonai nėra traukiami į Radviliškio miesto aglomeraciją (numatomas individualus nuotekų tvarkymas);
- Rajonuose 1 ir 3 racionalu vystyti centralizuotą nuotekų tinklą. Šie rajonai yra įtraukiami į Radviliškio m. aglomeraciją.

2.7 lentelė. Gyventojų skaičius Radviliškio miesto aglomeracijoje, prisijungusių ar prisijungiančių prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos

Aglomeracijos zona	Gyventojų tankumas	Gyventojų skaičius teritorijose patenkančiose į aglomeraciją	Prisijungusių prie nuotekų surinkimo sistemos 2021 m.	Neprisijungusių prie nuotekų surinkimo sistemos 2021 m.	Prisijungiančių prie nuotekų surinkimo sistemos 2021-2023 m.	Numatomas individualus nuotekų tvarkymas 2023 m pabaigai	Prisijungiančių prie nuotekų surinkimo sistemos 2021-2031 m.	Numatomas individualus nuotekų tvarkymas 2031 m.
Radviliškio m. esamo nuotekų tinklo zona		14137	13939	198	40	158	70	128
M. Mažvydo g. rajonas.	9,8 gyv./ha	108	0	108	0	108	108	0
Romuvos g.	18 gyv./ha	18	0	18	18	0	18	0
Viso:		14263	13939	324	58	266	196	128
		100 %	97,7 %	2,3 %	0,4 %	1,9 %	1,4 %	0,9 %

Numatoma, kad įgyvendinant Specialųjį planą Radviliškio miesto aglomeracijoje individualus nuotekų tvarkymas iki 2023 metų pabaigos išliks 266 gyventojams, kas sudaro 1,9 % nuo tikėtino gyventojų skaičiaus (centralizuotas tvarkymas sudarys – 98,1%).

Numatoma, kad pilnai įgyvendinant Specialųjį planą Radviliškio miesto aglomeracijoje individualus nuotekų tvarkymas iki 2031 metų pabaigos išliks 128 gyventojams, kas sudaro 0,9 % nuo tikėtino gyventojų skaičiaus (centralizuotas tvarkymas sudaro – 99,1%).

* Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija vykdo projektą „Preliminari individualių nuotekų tvarkymo sistemų ir individualių gręžinių požeminiam vandeniui išgauti inventorizacija ir preliminarių aglomeracijų ribų nustatymas“. Projekto rengimo eigoje palygintos preliminarios aglomeracijų ribos ir šiuo Specialiuoju planu nustatytos ribos. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos pateiktos Radviliškio miesto rekomenduojamos aglomeracijos ribos nedidele dalimi nesutampa su planuojamomis ribomis – Specialiajame plane numatytos ribos patikslintos pagal urbanizuojamas teritorijas, numatytas Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu bei įtraukiamos teritorijos, kuriose jau išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos.

2.8 pav. Radviliškio miesto aglomeracijos teritorija

2.8 lentelė. Radviliškio aglomeracijoje numatoma nuotekų tinklo plėtros kaštai ir etapiškumas

Radviliškio m. aglomeracija	Savitakių nuotekų tinklų plėtra, ilgis/kaina	Slėginė nuotekų linija ilgis/kaina	Bendra nuotekų tinklų plėtros kaina	Prijungiamų prie centralizuotų nuotekų tinklų gyventojų skaičius	Gyventojų prijungimo prie nuotekų tinklų kaštai	Etapas
	km/tūkst. Eur	km/tūkst. Eur	km/tūkst. Eur	gyv.	tūkst. Eur/gyv.	
Romuvos g.	0,19/35,9	-	0,19/35,9	18	2,0	I 2021-2023
M. Mažvydo g. rajonas.	1,2/226,5	0,662/71,6	4,35/298,1	108	2,8	II 2024-2027
Radviliškio m. esamo nuotekų tinklo zona, įvadų įrengimas	1,0/188,7	-	1,0/188,7	70	2,7	Visu planuojamu laikotarpiu 2021-2031

Finansavimo šaltiniai: Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas.

Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:

- kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui finansuoti;
- Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai;
- valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos;
- užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

2.7 Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendiniai atitinka Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaitos duomenis.

2.9 lentelė. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdai gyvenamosiose vietovėse, įtrauktose į numatomas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas

Seniūnija	Gyvenamoji vietovė	Geriamojo vandens tiekimo būdas				Nuotekų tvarkymo būdas			
		Tvarkymo būdas	Centralizuotų tinklų plėtra	Vandenvietės rekonstrukcija	Lėšų poreikis, tūkst. Eur	Tvarkymo būdas	Centralizuotų tinklų plėtra	Nuotekų valyklos statyba / rekonstrukcija	Lėšų poreikis, tūkst. Eur
Aukštelių k.	Kalnelio Gražionių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Taip	Taip	*
	Aukštelių k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Gražionių k.	Centralizuotas	Taip	Ne	120	Centralizuotas	Taip	Ne	254
	Mažaičių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Arimaičių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
	Kaulinių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Baisogalos k.	Pakiršinio k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Vainiūnų k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Kablių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Kubiliūnų k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Augmenų k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Palonų mstl.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Palonų k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Dišlių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Baisogalos mstl.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Baisogalos k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
	Valatkonių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Bučionių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Grinkiškio k.	Minaičių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Kairėnėlių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Kairėnų k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Šašių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Giedraičių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Vaitiekūnų k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Individualus	Ne	Ne	0
	Pašušvio mstl.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Taip	Taip	803
	Balandišio k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Grinkiškio mstl.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
Noručių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0	

Pakalniškių	Alksniupių k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Šileikonių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Juodupių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Pociūnų k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Taip	Taip	606**
	Pajulių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Taip	Taip	606**
	Tankūnų vs.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Rimaičių vs.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Niauduvos k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Raudondvario k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
	Radvilonių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Pakalniškių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Taip	Taip	144	
Radviliškio	Radviliškio m.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Karčemų k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
	Linkaičių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
	Kutiškių k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	523
	Mankiškių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Ilguočių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Miežaičių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Liutiškių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Daugėlaičių k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Voskonių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Šniūraičių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0	
Šeduvos	Šeduvos m.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	0
	Pavartyčių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
	Prastavonių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Butėnų k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Kurklaičių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Puipių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Vėriškių k.	Individualus	Taip	Ne	*	Individualus	Taip	Ne	0	
Sidabravo	Dapšionių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Vadaktų mstl.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Dauburaičių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Beinoravos k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Taukuočių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Trakelių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Birželių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Praščiuonų k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Sidabravo mstl.	Centralizuotas	Taip	Ne	0	Centralizuotas	Taip	Taip	100
	Miškių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Dotiškių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Vabalių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0	
Skėmių	Skėmių k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Taip	1044
	Pociūnėlių mstl.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Taip	1180
	Valmančių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Aguriškių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Pašakių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Vaičiaičių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0	
Šauko	Papušynio k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Šaukoto mstl.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*

	Šaukoto I k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Kunigiškių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Šiaulėnų	Šiaulaičių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Žeiminių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Acokavų k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Individualus	Ne	Ne	0
	Repšių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Šiaulėnų mstl.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	*
	Toleikiškių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Kalnugalių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
Tyrulių	Jonaitiškių k.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Polekėlės k.	Centralizuotas	Taip	Ne	*	Centralizuotas	Taip	Ne	180
	Čiutelių k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Tyrulių mstl.	Centralizuotas	Ne	Ne	0	Centralizuotas	Ne	Ne	0
	Vendrės k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0
	Pušinavos k.	Individualus	Ne	Ne	0	Individualus	Ne	Ne	0

* - finansų poreikiui reikalingi papildomi skaičiavimai, infrastruktūros vystymo alternatyvų nėra.

** - bendra investicijų suma greta esančioms gyvenvietėms (Pociūnų ir Pajulių kaimai).

2.7.1 Vandens tinklų plėtra

Įvertinant 2.2 skyriuje paminėtą informaciją, viešojo geriamojo vandens tiekimo sistemos įrengtos tik Radviliškyje, Šeduvoje, Šniūraičiuose, Kutiškiuose, Karčemose, Linkaičiuose, Kauliniuose, Kalnelio Gražionyse, Aukštelkuose, Arimaičiuose, Radvilonyse, Alksniupiuose, Pakalniškiuose, Pociūnuose, Pavartyčiuose, Raudondvaryje, Prastavoniuose, Vėriškiuose, Sidabrave, Palonuose, Valatkoniuose, Pakiršinyje, Vainiūnuose, Baisogaloje, Augmėnuose, Kubiliūnuose, Skėmiuose, Grinkiškyje, Pašušvyje, Kairėnėliuose, Vaitiekūnuose, Beinoriškėse, Minaičiuose, Papušinyje, Šaukote, Šiaulėnuose, Acokavuose, Polekėlėje, Tyruliuose, Daugėlaičiuose.

Eksplloatuojamos 32-i vandenvietės.

Specialiojo plano tęstinumo pagrindu, Specialiojo plano keitimo sprendiniuose, įvertinant galimybes įrengti naujas arba plėsti senąsias vandens tiekimo sistemas yra atsižvelgiama į gyventojų tankį, planuojamą urbanistinę plėtrą, esamų vandentiekio įrenginių būklę, bei jų esamą pajėgumą. Radviliškio rajono savivaldybėje numatoma vystyti 5-ias vandentiekio sistemas, aptamaujančias dvi ir daugiau gyvenamųjų vietovių:

- Radviliškis, Karčemos, Linkaičiai, Kutiškiai;
- Kalnelio Gražioniai, Gražioniai, Aukštelkai;
- Šeduva, Pavartyčiai, Raudondvaris;
- Kairėnai, Kairėnėliai;
- Pakiršinys, Vainiūnai.

Kiekvienoje gyvenamojoje vietovėje, ar jų grupėje su planuojama bendra vandentiekio sistema yra numatomas naujų gręžinių, naujų vandentiekio tinklų poreikis, įvertinamas tinklų kiekis kuriems būtina renovacija. Vandens gerinimo įrenginių poreikis įvertinamas sąlyginai. Tik įrengus gręžinį ir ištyrus išgaunamo vandens cheminę sudėtį galima nustatyti vandens gerinimo įrenginių būtinybę. Vandens tiekimo sistemų vystymo sprendiniai atskiroms gyvenamosioms vietovėms yra pateikti 2.10 lentelėje.

Gyvenamosios vietovės, kuriose siūloma centralizuotos vandens tiekimo sistemos kūrimas ir (arba) plėtra buvo suskirstytos prioriteto tvarka. Pagrindinis kriterijus, pagal kurį nustatomas gyvenamųjų vietovių prioritetiškumas yra Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose numatyta hierarchinė savivaldybės centrų ir gyvenamųjų vietovių sistema.

Antrasis kriterijus - investicijų ekonominis efektyvumas, tai yra, visų pirma siūloma investuoti į tas gyvenamąsias vietoves, kuriose investicijų poreikis reikalavimus atitinkančių viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo užtikrinimui vienam gyventojui yra mažesnis. Pagal šį kriterijų, prioritetą įgauna didesnės gyvenamosios vietovės, t.y., kuriose gyventojų tankumas yra didžiausias ir gyvenamosios vietovės,

kuriose jau yra dalis infrastruktūros. Detalesni skaičiavimai pateikiami Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaitoje.

2.10 lentelė. Atskirų gyvenamųjų vietovių centralizuoto vandens teikimo sistemų plėtra

Seniūnija	Gyvenamoji vietovė	Igyvendinimo prioritetas	Reikiamas gręžinių skaičius, vnt.	Vandentiekio tinklo plėtra, km	Vandenvietės rekonstrukcija įrengiant VGI, m ³ /p	Projektinis vandentiekio ir vandens gerinimo įrenginių pajėgumas, m ³ /d
Radviliškio sen.	Radviliškio m.	I	-	19,231	-	5760
	Daugėlaičių k.	II	-	1,007	-	192
Aukštelkų sen.	Aukštelkų k.	I	-	0,521	-	476
	Gražionių k.	II	-	0,722	-	
Baisogalos sen.	Baisogalos mstl.	I	-	5,909	-	2300
	Pakiršinio k.	I	-	1,422	-	960
	Vainiūnų k.	I	-	0,396	-	
Grinkiškio sen.	Vaitiekūnų k.	II	-	0,151	-	670
Pakalniškės sen.	Alksniupių k.	I	-	0,301	-	432
Šeduvos sen.	Šeduvos m.	I	-	5,060	-	1440
	Pavartyčių k.	III	-	1,300	-	
	Vėriškių k.	I	-	0,576	-	192
	Prastavonių k.	III	-	-	-	192
Sidabravo sen.	Sidabravo mstl.	I	-	0,562	-	192
Skėmių sen.	Pociūnėlių mstl.	I	-	5,595	-	410
	Skėmių k.	I	-	1,288	-	410
Šaukoto sen.	Šaukoto mstl.	I	-	1,456	-	192
Šiaulėnų sen.	Acokavų k.	II	-	1,554	-	192
	Šiaulėnų mstl.	I	-	2,180	-	192
Tyrulių sen.	Polekėlės k.	II	-	1,032	-	192
Viso:	20			50,263	-	

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje vystant vandentiekio tinklus numatomi sekantys darbai:

- naujų vandentiekio tinklų plėtra 50,263 km;
- projektuojant arba planuojant naujus vandentiekio tinklus, atsižvelgti į priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimą: pagal galimybę pritaikyti vandentiekio tinklus gaisrų gesinimui, pagal galimybę įrengti gaisrinius hidrانتus arba teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, pagal priešgaisrinius reikalavimus turi būti įrengti priešgaisriniai rezervuarai, privažiavimai prie atvirų vandens telkinių;
- sutvarkyti šiuo metu naudojamus ir planuojamus naudoti gręžinius ir jų apsaugos zonas, pakeisti vandens išgavimo, apskaitos, padavimo į tinklus ir valdymo įrangą. Įrengti naujus, reikalavimus atitinkančius gręžinius ir vandenvietes;
- sutvarkyti esamų vandens tiekimo tinklų šulinius, armatūrą, įvaduose abonentams įrengti skaitiklius.

Visos Radviliškio rajono savivaldybės vandenvietės turi būti įrengtos vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015

m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-912 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. D1-778 redakcija) (toliau - Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašas), reikalavimais. Tuo tikslu bus įregistruotos vandenviečių apsaugos zonos, o jose ribojama ūkinė veikla.

Eksploatuojant geriamojo vandens tiekimo sistemas turi būti vykdoma tiekiamo vandens kokybės kontrolė ir apie jos rezultatus sistemingai informuojami vietinės savivaldos organai bei visuomenė.

Turi būti vykdomas tolesnis eksploatuojamų požeminių vandenų monitoringas, nustatyti požeminių vandenų resursai, nustatyta išgaunamo vandens cheminė sudėtis kiekvienoje vandenvietėje. Įvertintas vandens gerinimo įrenginių poreikis ir jei įrenginiai būtini, reikalinga juos įrengti.

Numatoma vykdyti naudojamų šulinių vandens kokybės kontrolę, išaiškinti zonas su užterštu gruntiniu vandeniu. Tose zonose įrengti vandens tiekimo sistemas iš gilesnių horizontų.

Likusiose Radviliškio rajono savivaldybės gyvenamosiose teritorijose nustatomas individualusis geriamojo vandens išgavimas ir tiekimas.

Vandentiekio plėtrą Radviliškio rajono savivaldybėje numatoma skirstyti į etapus:

Svarbiausio prioriteto tvarka viešasis vandens tiekimas turi būti vystomas Radviliškio aglomeracijoje siekiant įgyvendinti Nuotekų direktyvos reikalavimus, t.y. 98 proc. nuotekų tvarkoma centralizuotai iki 2023 m.

I prioriteto gyvenamosiose vietovėse - panaudojant minimalius ekonominius resursus pirmajame etape viešasis vandens tiekimas turi būti vystomas stambiausiose gyvenvietėse jau turinčiose vandentiekio sistemas;

vėlesniuose etapuose - II ir III prioriteto gyvenamosiose vietovėse - numatomas esamų vandentiekio sistemų vystymas mažosiose gyvenamosiose vietovėse, bei naujų vandentiekų įrengimas.

2.7.2 Esamų vandenviečių naikinimas, išpirkimas, naujų įrengimas

UAB „Radviliškio vanduo“ ir UAB „Baisogalos bioenergija“ duomenimis, viešasis vandens tiekėjas Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje eksploatuoja 32-i vandenvietes: Acokavų k., Alksniupių k., Arimaičių k., Aukštelkų k., Beinoravos k., Daugėlaičių k., Ilguočių k., Jonaitiškių k., Kalnelio Gražionių k., Kaulinių k., Kunigiškių k., Miežaičių k., Pakalniškių k., Papušnio k., Pociūnų k., Polekėlės k., Prastavonių k., Radviliškio m., Sidabravo mstl., Šaukoto mstl., Šeduvos m., Šiaulėnų mstl., Šniūraičių k., Tyrulių mstl., Vėriškių k., Baisogalos mstl., Pakiršinio k., Skėmių k., Pociūnėlių mstl., Pašušvio k., Vaitiekūnų k., Kairėnėlių k.,

Vandenvietėse eksploatuojami 32-u gręžiniai. Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje įrengta 377 vnt. individualių vandens gręžinių.

2.11 lentelė. UAB „Radviliškio vanduo“ ir UAB „Baisogalos bioenergija“ eksploatuojamų vandenviečių sąrašas

Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Vandenviečių informacija				
		Kiekis	Vandens gerinimo įrenginiai	Pakelto vandens kiekis, m ³ /d	Projektinis pajėgumas, m ³ /d	Apsaugos zonos
1.	Acokavų k.	1	yra	26.10	192	yra
2.	Alksniupių k.	2	yra	52.71	432	yra
3.	Arimaičių k.	1	nėra	6.22	144	yra
4.	Aukštelkų k.	1	yra	11.66	476	yra
5.	Beinoravos k.	1	yra	14.64	192	yra
6.	Daugėlaičių k.	1	yra	46.14	192	yra
7.	Ilguočių k.	1	nėra	5.52	144	yra
8.	Jonaitiškių k.	1	nėra	4.54	144	yra
9.	Kalnelio Gražionių k.	2	yra	209.70	504	yra

10.	Kaulinių k.	1	nėra	4.39	144	yra
11.	Kunigiškių k.	1	nėra	5.62	144	yra
12.	Miežaičių k.	1	nėra	5.44	144	yra
13.	Pakalniškių k.	1	yra	19.15	120	yra
14.	Papušynio k.	2	yra	15.94	192	yra
15.	Pociūnų k.	1	yra	17.47	192	yra
16.	Polekėlės k.	1	yra	13.03	192	yra
17.	Prastavonių k.	1	yra	7.43	192	yra
18.	Radviliškio m.	3	yra	1589.27	5760	yra
19.	Sidabravo mstl.	1	yra	33.25	192	yra
20.	Šaukoto mstl.	2	yra	37.69	192	yra
21.	Šeduvos m.	2	yra	316.70	1440	yra
22.	Šiaulėnų mstl.	2	yra	36.53	192	yra
23.	Šniūraičių k.	2	yra	34.13	192	yra
24.	Tyrulių mstl.	1	yra	12.34	192	yra
25.	Vėriškių k.	1	yra	17.36	192	yra
26.	Baisogalos mstl.	1	yra	205.00	2300	yra
27.	Pakiršinio k.	1	yra	49.50	960	yra
28.	Skėmių k.	1	yra	14.70	410	yra
29.	Pociūnėlių mstl.	1	yra	21.16	410	yra
30.	Pašušvio mstl.	1	yra	20.07	480	yra
31.	Vaitiekūnų k.	1	yra	12.51	670	yra
32.	Kairėnėlių k.	1	yra	16.00	430	yra

Vandenvietėse tiekiamo geriamojo vandens kokybė turi atitikti Lietuvos higienos normos 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. V-1220 redakcija), rodiklius. Centralizuotai tiekiamo vandens vandenvietėse, kuriose nėra įrengti vandens gerinimo įrenginiai, randamas padidintas geležies kiekis.

2.7.3 Esamų vandenviečių išteklių aprobavimas, apsaugos zonų nustatymas, vandens kokybė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymu:

Individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu – toks fizinių ir juridinių asmenų apsirūpinimas geriamuoju vandeniu, kai per parą paimama ne daugiau kaip 10 m³ vandens arba vandeniu aprūpinama mažiau kaip 50 asmenų, o paimtas vanduo nenaudojamas ūkinei komercinei veiklai.

Geriamojo vandens viešasis tiekimas – ūkinė komercinė veikla, skirta nepertraukiamai vandentiekio skirstomuoju tinklu, tankais ar cisternomis geriamąjį vandenį tiekti gyvenamajai vietai, jos daliai ar grupei vandens vartotojų daugiau kaip 60 parų per metus. Viešajam tiekimui priskiriama ir nekomercinė veikla, kai geriamuoju vandeniu apsirūpinama individualiai, jeigu vandens tiekimo įrenginiais per parą patiekama daugiau kaip 10 m³ vandens arba vanduo tiekiamas 50 ir daugiau asmenų.

Siekiant apsaugoti ir užtikrinti vandenvietėse išgaunamo vandens kokybę bei apsaugoti nuo išteklių naudojimo galimo negatyvaus poveikio aplinkai kiekvienos vandenvietės, išgaunančios vidutiniškai daugiau kaip 10 m³ vandens per parą, ištekliai turi būti aprobuoti, vadovaujantis Ištirtų požeminio vandens (išskyrus pramoninį) išteklių aprobavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2012 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 1-90, ir vandenvietėms nustatytos apsaugos zonos, vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu.

Iš viso UAB „Radviliškio vanduo“ ir UAB „Baisogalos bioenergija“ žinioje šiuo metu yra 32 vandenvietės. Iš jų Kalnelio Gražionių, Radviliškio, Šeduvos ir Baisogalos vandenvietėse išgaunama daugiau nei 100 m³ /d vandens.

Visose kitose vandens gavyba nesiekia 100 m³/d. Beveik visose vandenvietėse požeminio vandens gavybai įrengta po vieną eksploatacinę gręžinį. Mažiausiai vandens – iki 4,39 m³/d, buvo išgaunama Kaulinių vandenvietėje, o daugiausiai – virš 52 m³/d – Alksniupių k., 205 m³/d – Baisogalos mstl., 209 m³/d – Kalnelio Gražionių k., 316 m³/d – Šeduvos m., 1589 m³/d – Radviliškio miesto vandenvietėse.

Radviliškio, Šeduvos, Baisogalos ir Kalnelio Gražionių vandenvietės priskirtos I vandenviečių grupei. Visos kitos vandenvietės priskirtos II vandenviečių grupei ir pagal galiojančius teisės aktus jų apsaugos zonos sudaromos iš dviejų juostų: 1-osios (griežto režimo apsaugos) juostos 10 m spinduliu aplink vandenvietės gręžinius ir 50 m spinduliu – taršos apribojimo juostos.

Vandenviečių apsaugos zonos

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, nustatomos požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, kurias sudaro:

- 1) požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų juostos;
- 2) požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų juostos ir požeminio vandens vandenviečių taršos apribojimo juostos.

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 3-iąją juostą gali sudaryti:

- 1) 3a sektorius – kaptažo sritis gruntinio vandens sluoksnyje;
- 2) 3b sektorius – kaptažo sritis eksploatuojamame sluoksnyje.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų (toliau – VAZ) ir jas sudarančių juostų nustatymo, VAZ projektų rengimo ir tvirtinimo tvarką reglamentuoja Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašas.

VAZ 1-osios juostos dydis aplink požeminio vandens vandenvietę arba požeminio vandens gavybos gręžinį, jeigu požeminio vandens vandenvietė sudaryta iš pavienių gręžinių, negalinių sudaryti kompaktiškos grupės (tos pačios vandenvietės gręžiniai, vienas nuo kito nutolę ne didesniu kaip dviejų VAZ 1-osios juostos dydžio atstumu), nustatomas vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo 3.1.-3.4. papunkčiais.

VAZ 2-osios juostos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tai, kad mikroorganizmai, patekę į vandeningąjį sluoksnį, būdami gyvybingi, nepasiekę požeminio vandens vandenvietės per parų skaičių, nurodytą Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo 4.1. ir 4.2. papunkčiuose.

VAZ 3-ioji juosta gali susidėti iš 3a ir 3b sektorių. I grupės uždaroje, jokio ryšio su gruntiniu vandeniu neturinčioje požeminio vandens vandenvietėje VAZ 3-iąją juostą sudaro 3b sektorius. II grupės tarp sluoksninį vandenį eksploatuojančioje požeminio vandens vandenvietėje, turinčioje ryšį su gruntiniu vandeniu, VAZ 3-iąją juostą sudaro 3a ir 3b sektoriai. III grupės atviroje, tik gruntinį arba gruntinį ir tarp sluoksninį vandenį eksploatuojančioje požeminio vandens vandenvietėje VAZ 3-iąją juostą gali sudaryti tik 3a sektorius arba 3a ir 3b sektoriai.

VAZ 3-iosios juostos 3a sektoriaus dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tai, kad cheminiai teršalai, patekę į gruntinį vandeningąjį sluoksnį, nepasiekę požeminio vandens vandenvietės per 25-erius metus.

VAZ 3-iosios juostos 3b sektoriaus dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tai, kad cheminiai teršalai, patekę tiesiogiai į tarp sluoksninį eksploatuojamąjį vandeningąjį sluoksnį, nepasiekę požeminio vandens vandenvietės per 25-erius metus.

III grupės požeminio vandens vandenviečių, kurių vandens ištekliai pasipildo iš paviršinių vandens telkinių, VAZ 2-oji juosta nustatoma paviršiniame vandens telkinyje 500 m atstumu (upėse pasroviui – 250 m), o VAZ 3-ioji juosta – 3 km atstumu (upėse pasroviui – 250 m) nuo požeminio vandens vandenvietės. VAZ 2-oji ir 3-ioji juostos upėje gali sutapti. Jos nustatomos pasroviui už 250 m nuo kraštinių požeminio vandens kaptažo įrenginių. Upėje prieš srovę VAZ 2-oji ir 3-ioji juostos prilyginamos apskaičiuotam VAZ 3-iosios juostos pločiui.

VAZ 2-oji ir 3-ioji juostos apskaičiuojamos vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo 9.1. ir 9.2. papunkčiais.

VAZ 2-osios ir 3-iosios juostos apskaičiuojamos analitiškai ar matematiškai (kai požeminio vandens vandenvietėje yra kelių tipų požeminio vandens kaptazo įrenginiai, labai sudėtingos hidrogeologinės sąlygos, požeminio vandens srauto struktūra).

Tik VAZ 1-oji juosta nustatoma vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo 11.1.1.-11.1.4. papunkčiais.

VAZ 1-oji juosta ir 50 m spinduliu (įskaitant VAZ 1-ąją juostą) požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juosta nustatoma vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo 11.2.1. ir 11.2.2. papunkčiais.

VAZ 1-oji, VAZ 2-oji juostos ir VAZ 3-iosios juostos 3a sektorius nustatomi vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo 11.3.1.- 11.3.5. papunkčiais.

Viešajam geriamojo vandens tiekimui naudojamų požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos nustatomos specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose, parengtuose atsižvelgiant į Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) patvirtinto VAZ projekto duomenis, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Kitais atvejais VAZ nustatomos, atsižvelgiant į LGT patvirtinto VAZ projekto duomenis arba Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo reikalavimais.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose taikomos specialiosios sąlygos, kurias nustato Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (toliau – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas). Keičiantis teisės aktams, šiuo metu specialiosios žemės naudojimo sąlygos numato ūkinės veiklos apribojimus požeminių vandens telkinių (vandenviečių) apsaugos zonų, bet ne sanitarinių apsaugos zonų ribose.

2.8 Nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra

2.8.1 Nuotekų tvarkymo tinklų plėtra

Įvertinant 2.2 skyriuje paminėtą informaciją, viešojo nuotekų tvarkymo sistemos įrengtos tik Radviliškyje, Šeduvoje, Šniūraičiuose, Kutiškiuose, Karčemos, Linkaičiuose, Kalnelio Gražionyse, Aukštelkuose, Arimaičiuose, Alksniupiuose, Pakalniškiuose, Pavartyčiuose, Raudondvaryje, Vėriškiuose, Sidabrave, Pakiršinyje, Vainiūnuose, Baisogaloje, Grinkiškyje, Šaukote, Šiaulėnuose, Polekėlėje, Tyruliuose.

UAB „Radviliškio vanduo“ eksploatuoja 16 nuotekų valyklų.

Specialiojo plano tęstinumo pagrindu, Specialiojo plano keitimo sprendiniuose, įvertinant galimybes įrengti naujas arba plėsti esamas nuotekų tvarkymo sistemas yra atsižvelgiama į gyventojų tankį, planuojamą urbanistinę plėtrą, esamų nuotekų tvarkymo įrenginių būklę, bei jų esamą pajėgumą. Radviliškio rajono savivaldybėje numatoma vystyti 4-ias nuotekų tvarkymo sistemas, aptarnaujančias dvi ir daugiau gyvenamųjų vietovių:

- Radviliškis, Karčemos, Linkaičiai, Kutiškiai;
- Kalnelio Gražioniai, Gražioniai, Aukštelkai;
- Šeduva, Pavartyčiai, Raudondvaris;
- Pakiršinys, Vainiūnai, Baisogala.

Taip pat numatomos atskiros nuotekų tvarkymo sistemos 11-oje pavienių gyvenamųjų vietovių. Kiekvienoje gyvenamojoje vietovėje, ar jų grupėje su planuojama bendra nuotekų tvarkymo sistema yra numatomi nauji nuotekų valymo įrenginiai ar esamų rekonstravimo poreikis, naujų nuotekų surinkimo tinklų poreikis, įvertinamas tinklų kiekis, kuriems būtina renovacija. Nuotekų tvarkymo sistemų vystymo sprendiniai atskiroms gyvenamosioms vietovėms yra pateikti 2.12 lentelėje.

Gyvenamosios vietovės, kuriose siūloma centralizuotų nuotekų tvarkymo tinklų sistemos kūrimas ir (arba) plėtra buvo suskirstytos prioriteto tvarka. Pagrindinis kriterijus, pagal kurį nustatomas gyvenamųjų vietovių

prioritetiškumas, yra Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose numatyta hierarchinė savivaldybės centrų ir gyvenamųjų vietovių sistema.

Antrasis kriterijus - investicijų ekonominis efektyvumas, tai yra, visų pirma siūloma investuoti į tas gyvenamąsias vietas, kuriose investicijų poreikis reikalavimus atitinkančių viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo užtikrinimui vienam gyventojui yra mažesnis. Pagal šį kriterijų, prioritetą įgauna didesnės gyvenamosios vietovės, t.y., kuriose gyventojų tankumas yra didžiausias ir gyvenamosios vietovės, kuriose jau yra dalis infrastruktūros. Detalesni skaičiavimai pateikti Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos ataskaitoje.

2.12 lentelė. Atskirų gyvenamųjų vietovių centralizuoto nuotekų šalinimo sistemų plėtra

Seniūnija	Gyvenamoji vietovė	Įgyvendinimo prioritetas	Papildomas siurblių skaičius, vnt.	Nuotekų tinklo plėtra, km	Nuotekų valyklos rekonstrukcija/ statyba, m ³ /p	Nuotekų valymo įrenginių pajėgumas, m ³ /d
Radviliškio sen.	Radviliškio m.	I	1	6,232	-	3400
	Daugėlaičių k.	II	-	2,891	-	5,5
Aukštelkų sen.	Aukštelkų k.	I	3	3,752	-	85
	Gražionių k.	II	-	0,711	-	
	Kalnelio Gražionių k.	I	1	0,524	85	
Baisogalos sen.	Baisogalos mstl.	I	1	5,646	-	904,11
	Pakiršinio k.	I	-	6,786	-	
	Vainiūnų k.	I	-	0,441	-	246,57
Grinkiškio sen.	Pašušvio mstl.	I	-	3,065	25	25
Pakalniškės sen.	Alksniupių k.	I	-	0,246	-	75
	Pociūnų k.	II	2	2,054	15	15
	Pakalniškių k.	III	-	-	15	15
Šeduvos sen.	Šeduvos m.	I	3	5,443	-	700
	Pavartyčių k.	III	-	1,300	-	
	Vėriškių k.	I	-	2,111	-	14
Sidabravo sen.	Sidabravo mstl.	I	-	0,287	45	90
Skėmių sen.	Pociūnėlių mstl.	I	3	5,340	25	25
	Skėmių k.	I	2	5,666	20	20
Šaukoto sen.	Šaukoto mstl.	I	-	0,465	-	36
Šiaulėnų sen.	Šiaulėnų mstl.	I	-	0,952	-	75
Viso:	20		16	55,053	7 vnt.	

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje vystant centralizuotus nuotekų tvarkymo tinklus numatomi sekantys darbai:

- 7-ių naujų nuotekų valymo įrenginių statyba / rekonstrukcija;
- Naujų nuotekų surinkimo tinklų plėtra 55,053 km;
- 16 naujų siurblių įrengimas.

Atsižvelgiant į tai, kad mažose gyvenamosiose vietovėse nuotekų srauto netolygumas yra didelis bei siekiant užtikrinti galimybę visoje Radviliškio rajono savivaldybėje priiminėti nuotekas iš sukaupimo rezervuarų (vežant nedideliais atstumais), visose gyvenamosiose vietovėse (išskyrus atvejus kai gyvenamosios vietovės yra netoli viena nuo kitos) rekomenduojama prieš nuotekų valymo įrenginius įrengti srauto išlyginimo rezervuarus, kurie būtų pakankamo tūrio ir įrengti taip, kad ne tik išlygintų gyvenamosios vietovės nuotekų srautą, bet ir netrikdant nuotekų valymo proceso leistų priiminėti nuotekas iš sukaupimo rezervuarų. Prie tokių rezervuarų turėtų būti įrengta

nuotekų priėmimo iš asenizacinių mašinų įranga su priimamų nuotekų apskaita. Rezervuarų darbinis tūris turėtų būti ne didesnis kaip valymo įrenginių didžiausias projektinis paros našumas.

Radviliškio rajono savivaldybei yra būdingas mažas gyventojų tankumas, nėra daug didelių koncentruotų gyvenviečių, kuriose yra paprasta užtikrinti centralizuotą nuotekų šalinimą. Todėl dalyje gyvenamųjų vietovių yra numatomas decentralizuotas nuotekų tvarkymas. Šiose teritorijose galimi du nuotekų šalinimo būdai: galima statyti vietinius nuotekų šalinimo įrenginius arba surinktos buitinės nuotekos kaupiamos rezervuaruose ir išvežamos specialiomis mašinomis į artimiausią nuotekų valyklą, ten apvalomos iki reikalaujamų normų ir išleidžiamos į atvirus vandens telkinius.

Likusiose Radviliškio rajono savivaldybės gyvenamosiose vietovėse numatytas individualusis nuotekų tvarkymas.

Nuotekų tvarkymo sistemų plėtrą Radviliškio rajono savivaldybėje numatoma skirstyti į etapus:

Svarbiausio prioriteto tvarka nuotekų tvarkymo sistemų plėtra turi būti vystoma Radviliškio aglomeracijoje siekiant įgyvendinti Nuotekų direktyvos reikalavimus, t. y., 98 proc. nuotekų tvarkoma centralizuotai iki 2023 m.

I prioriteto gyvenamosiose vietovėse - panaudojant minimalius ekonominius resursus pirmajame etape nuotekų tvarkymo infrastruktūra turi būti vystoma stambiausiose gyvenvietėse jau turinčiose nuotekų tinklus;

vėlesniuose etapuose - II ir III prioriteto gyvenamosiose vietovėse - numatomas centralizuotų nuotekų tvarkymo sistemų įrengimas mažosiose gyvenamosiose vietovėse.

Kiekvienai iš šių vietovių buvo nustatytos ir ekonomiškai priimtinausios centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo renovacijos ir plėtros priemonės, kurias įgyvendinus būtų pasiekti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodyti viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio būklės gerinimo (plėtros) tikslai.

2.8.2 Buitinių nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas, naujų įrengimas

UAB „Radviliškio vanduo“ eksploatuoja 16-a nuotekų valyklą. Visose valyklose valomos visos siurbliais transportuotos ir decentralizuotu būdu surinktos bei automobiliais atvežtos nuotekos.

2.13 lentelė. Esamų nuotekų valyklų rodikliai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Valymo būdas	Pajėgumas GE	Našumas, m ³ /d	Projektinis pajėgumas, tūkst.m ³ /m.	Statybos metai
1	2	3	4	5	6	7
1.	Šeduvos m. NVĮ	BVN	2725	700	256	2009
2.	Alksniupių k. NVĮ	BVNP	373	75	27	2014
3.	Pakalniškių k. NVĮ	BV	500	100	37	1995
4.	Vėriškių k. NVĮ	BV	60	14	5	2005
5.	Sidabravo mstl. NVĮ	BV	450	90	33	2006
6.	Radviliškio m. NVĮ	BVNP	17097	3400	1241	2006
7.	Šniūraičių k. NVĮ	BVNP	188	36	13	2014
8.	Šaukoto mstl. NVĮ	BVNP	188	36	13	2014
9.	Šiaulėnų mstl. NVĮ	BVNP	373	75	27	2014
10.	K Gražionių k. NVĮ	BVNP	373	75	27	2014
11.	Tyrulių mstl. NVĮ	BV	400	68	25	1985
12.	Polekėlės k. NVĮ	BVNP	217	15	5,5	2021
13.	Daugėlaičių k. NVĮ	BV	29	5.5	2	2005
14.	Arimaičių k. NVĮ	BV	86	12.9	5	2019
15.	Grinkiškio mstl. NVĮ	BV	517	70	26	2019
16.	Baisogalos mstl. NVĮ	BVNP	n. d.	904,11	n. d.	2021

BV - Biologinio valymo įrenginiai
BVNP - Biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai
BVN - Biologinio valymo su N šalinimu įrenginiai

Nuotekų tvarkymas turi būti organizuojamas, kad atitiktų aplinkosaugos reikalavimus, nustatytus Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. D1-515 redakcija) (toliau – Nuotekų tvarkymo reglamentas), Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-18 bei Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193.

Nuotekų tvarkymo reglamentas nustato pagrindinius aplinkosaugos reikalavimus nuotekų surinkimui, valymui ir išleidimui siekiant apsaugoti aplinką nuo taršos.

Prieš išleidžiant į gamtinę aplinką nuotekos turi būti tvarkomos reikalavimus atitinkančiose centralizuotose, atskirose arba grupinėse nuotekų tvarkymo sistemose.

Nuotekų surinkimo sistema turi atitikti šiuos bendruosius reikalavimus:

- 1) turi atitikti planuojamų tvarkyti nuotekų kiekybines ir kokybines charakteristikas;
- 2) turi būti užtikrintas reikalavimus atitinkantis sandarumas, kad nuotekos neprasiskverbtų į aplinką ir vanduo iš aplinkos nepatektų į sistemą;
- 3) paviršinės nuotekos turi būti surenkamos, valomos, apskaitomos ir vykdoma jų užterštumo kontrolė atskirai nuo buitinių, komunalinių ir gamybinių nuotekų, išskyrus nuotekų tvarkymą mišriosiose nuotekų tvarkymo sistemose, įrengtose iki Nuotekų tvarkymo reglamento įsigaliojimo. Buitinės, komunalinės ir/arba gamybinės nuotekos po valymo (iki reikalavimų nustatytų išleidimui į gamtinę aplinką), apskaitos ir taršos kontrolės gali būti nuvedamos į išleidimo į gamtinę aplinką vietą ir išleidžiamos kartu su išvalytomis (iki reikalavimų, nustatytų išleidimui į gamtinę aplinką), apskaitytomis ir taršos kontrolę (kontrolės vietą) praėjusiomis paviršinėmis nuotekomis (t. y. gali būti maišomos tik išvalytos, apskaitytos ir taršos kontrolę praėjusios nuotekos).

Nustatant nuotekų (teršalų) išleidimo į aplinką sąlygas, turi būti vadovujamasi pagrindiniais principais:

1. negali būti viršijamos nustatytos teršalų didžiausios leistinos koncentracijos (DLK) nuotekose;
2. negali būti viršijamas leistinas poveikis nuotekų priimtuvui;

Veiklos vykdytojai privalo tinkamai eksploatuoti ir prižiūrėti nuotekų tvarkymo sistemas ir turi siekti, kad jų turimos išleidžiamų nuotekų poveikį aplinkai mažinančios priemonės būtų naudojamos aplinkai palankiausiu būdu. Išvalytos nuotekos, jei tik įmanoma, turi būti panaudojamos pakartotinai.

Į gamtinę aplinką išleidžiamų buitinių ir komunalinių nuotekų užterštumas negali viršyti Nuotekų tvarkymo reglamento 2 lentelėje „Į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo normos“ nurodytų DLK.

Nuotekų išleidimo į aplinką vietos turi būti parenkamos taip, kad jų neigiamas poveikis aplinkai būtų kiek įmanoma mažesnis (pvz., užtikrinant mažiausią geriamojo vandens šaltinių teršimo pavojų, pasirenkant mažiausiai jautrių poveikiui nuotekų priimtuvą (prioriteto tvarka: upės, kanalai, infiltracija į gruntą, tvenkiniai, dirbtiniai nepratekami vandens telkiniai), nuotekų išleidimą numatant kiek įmanoma toliau nuo kitų vandens išteklių naudotojų, rekreacijai skirtų bei kitų žmonių buvimo vietų).

Poveikis paviršiniam vandens telkiniui vertinamas pagal BDS7, bendrą N ir bendrą P.

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje planuojama 7-ių vnt. nuotekų valymo įrenginių statyba / rekonstrukcija, kurių našumas neviršys 100 m³ /parą (2.14 lentelė). Vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamento 11 p. reikalavimais, veiklos vykdytojas planuojantis išleisti nuotekas į paviršinį vandens telkinį, privalo įvertinti planuojamų išleisti nuotekų poveikį priimtuvui ir nustatyti priimtina apkrovą, kai nuotekų kiekis išleidžiant į upę ar kanalą viršija 100 m³/d (vidutinis paros kiekis) ir/arba nuotekų šaltinio dydis viršija 1000 GE, o išleidžiant į tvenkinį ar dirbtinį

nepratekamą vandens telkinį nuotekų kiekis viršija 10 m³/d (vidutinis paros kiekis) ir/arba nuotekų šaltinio dydis viršija 100 GE.

Vadovaujantis Vandenių įstatymo 18 straipsnio 4 punktu nuotekas iš planuojamų nuotekų valymo įrenginių nenumatyta išleisti tiesiai į ežerus ir į juos įtekančias upes mažesniu kaip 500 m atstumu iki ežero. Preliminarūs atstumai nurodyti 2.14 lentelėje.

2.14 lentelė. Buitinių nuotekų valymo įrenginiai

Eil. Nr.	Gyvenamoji vietovė	Nuotekų valymo įrenginių pajėgumas, m ³ /p	Valytų nuotekų priimtumas ir atstumas, m		Valytų nuotekų priimtovo identifikavimo kodas pagal UETK*	Vyresniojo vandentakio vardas
Pakalniškių seniūnija						
1.	Pociūnų k.	15	Smilytė	Smilytė – 1250 m	-	Liulys
Skėmių seniūnija						
2.	Pociūnėlių mstl.	25	Garduva	Garduva – 670 m	13010582	Liaudė
3.	Skėmių k.	20	Dotnuvėlė	Dotnuvėlė	13010710	Mantviliškio tvenkinys
Grinkiškio seniūnija						
4.	Pašušvio mstl.	25	Šušvė	Šušvė	13011010	Vaitiekūnų tvenkinys
Baisogalos seniūnija						

*UETK – Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastras

2.8.3 Buitinių nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu (toliau - Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas), komunaliniams objektams – objektams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla, susijusi su nuotekų tvarkymu, nustatomos sanitarinės apsaugos zonos (toliau - SAZ).

Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos aplink stacionarius taršos šaltinius, esančius statiniuose ir (ar) įrenginiuose ar jų grupėse arba jiems skirtose teritorijose, kuriuose planuojama ar vykdoma ūkinė veikla ir (ar) objektai, arba aplink statinių ar įrenginių, kuriuose yra šioje dalyje nurodyti taršos šaltiniai, išorines atitvaras ar ribas (atsižvelgiant į ūkinės veiklos rūšį, taršos šaltinių išsidėstymą). Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos aplink šių objektų stacionarius taršos šaltinius, išmetančius (išleidžiančius, paskleidžiančius) aplinkos oro teršalus, kvapus, triukšmą ar kitus fizikinius veiksnius. Nustatant sanitarinės apsaugos zonas, ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų neturi viršyti ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

Sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba nustatomas asmens, planuojančio ir (ar) vykdančio ūkinę veiklą, pasirinkimu – tokiu atveju šis dydis nustatomas atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose.

Komunaliniai objektai ir jų sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priede. Komunaliniai objektai ir jų sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodyti 2.15 lentelėje.

2.15 lentelė. Komunalinių objektų, kuriuose tvarkomos nuotekos, sanitarinės apsaugos zonų dydis

Eil. Nr.	Komunalinio objekto (įrenginio) pavadinimas	Sanitarinės apsaugos zonos dydis, m, kai įrenginių našumas per parą, tūkst. m ³				
		nuo 0,005 iki 0,05	nuo 0,05 iki 0,2	nuo 0,2 iki 5	nuo 5 iki 50	daugiau kaip 50
1.	Atviri mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	–	100	200	400	500
2.	Nuotekų dumblo sausinimo ir (arba) kaupimo aikštelės	100	150	200	400	500
3.	Nuotekų dumblo apdorojimo įrenginiai (biodujų gavyba ir (arba) terminis dumblo apdorojimas ir (arba) kompostavimas)	100	150	200	400	500
4.	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	–	–	–	100	200
5.	Mechaniškai apvalytų nuotekų antžeminė filtravimo sistema	100	200	300	400	500

Specialiojo plano keitimu esamų buitinių nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos nustatomos vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priede nurodytais komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonų dydžiais, atsižvelgiant į buitinių nuotekų valymo įrenginių tipą bei našumą.

2.16 lentelė. Esamų buitinių nuotekų valymo įrenginių rodikliai

Eil. Nr.	Vietovė	Gyvenamoji vietovė, kurioje veikia NVĮ	Projektinis pajėgumas tūkst.m ³ /d	Įrenginių tipas	Nustatoma sanitarinės apsaugos zona, m
1.	Šeduvos m. NVĮ	Šeduvos m.	0,70	Atviri biologinio valymo su N šalinimu įrenginiai	200
2.	Alksniupių k. NVĮ	Alksniupių k.	0,073	Uždari biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai	–
3.	Pakalniškių k. NVĮ	Pakalniškių k.	0,10	Atviri biologinio valymo įrenginiai	100
4.	Vėriškių k. NVĮ	Vėriškių k.	0,013	Uždari biologinio valymo įrenginiai	–
5.	Sidabravo mstl. NVĮ	Sidabravo mstl.	0,09	Uždari biologinio valymo įrenginiai	–
6.	Radviliškio m. NVĮ	Žironų k.	3,4	Atviri biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai	200
7.	Šniūraičių k. NVĮ	Šniūraičių k.	0,03	Uždari biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai	–
8.	Šaukoto mstl. NVĮ	Valatkiškių k.	0,03	Uždari biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai	–
9.	Šiaulėnų mstl. NVĮ	Šiaulėnų mstl.	0,07	Uždari biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai	–
10.	K. Gražionių k. NVĮ	Kalnelio Gražionių k.	0,07	Uždari biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai	–
11.	Tyrulių mstl. NVĮ	Tyrulių mstl.	0,06	Atviri biologinio valymo įrenginiai	100

12.	Polekėlės k. NVĮ	Polekėlės k.	0,015	Uždari biologinio valymo su N ir P šalinimu įrenginiai	-
13.	Daugėlaičių k. NVĮ	Daugėlaičių k.	0,005	Uždari biologinio valymo įrenginiai	-
14.	Arimaičių k. NVĮ	Arimaičių k.	0,01	Uždari biologinio valymo įrenginiai	-
15.	Grinkiškio mstl. NVĮ	Grinkiškio mstl.	0,07	Uždari biologinio valymo įrenginiai	-
16.	Baisogalos mstl. NVĮ	Baisogalos mstl.	n. d.	Uždari biologinio valymo įrenginiai	n. d.

Sanitarinės apsaugos zonos įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatyta tvarka.

Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);

2) įrengti 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;

3) keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į 1 punkte nurodytą paskirtį;

4) planuoti teritorijas rekreacijai ir 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai pavesta kontroliuoti, kaip laikomasi sanitarinės apsaugos zonų nustatymo ir zonoms nustatytų reikalavimų. Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2017 m. sausio 1 dienos įsigaliojusio Administracinių nusižengimų kodekso 53 straipsnyje numatyta administracinė atsakomybė už ūkinės ar kitokios veiklos vykdymą, objektų naudojimą nenustačius sanitarinės apsaugos zonos ribų, kai tai numatyta įstatymuose ar kituose teisės aktuose.

Specialiojo plano keitimo nuostatos numato, kad Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, planuojantys ir (ar) vykdančios ūkinę veiklą, kuri yra susijusi su poveikiu aplinkai ir dėl to galimu neigiamu poveikiu visuomenės sveikatai privalo nustatyti ir įteisinti SAZ, siekiant kad vykdoma ūkinė veikla nepablogintų su ūkine veikla susijusią gyvenamąją aplinką. Keičiantys veiklos vykdymo mastams SAZ gali būti tikslinamas (didinamas arba mažinamas) laikantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 51 straipsnio 3 dalyje nustatytų principų.

2.9 Individualus geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

Individualus geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas – teisės aktų nustatyta tvarka geriamojo vandens ėmimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais ir naudojimas asmeninėms, šeimos, namų ūkio reikmėms arba ūkinei komercinei veiklai vykdyti. Individualiai išgautas geriamasis vanduo negali būti skiriamas viešosioms geriamojo vandens tiekimo paslaugoms teikti.

Individualus nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarančių vykdančios ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui. Individualiai šalinamų nuotekų tvarkymo tikslas – saugiai surinkti nuotekas iš vietinių nuotekų šalinimo įrenginių ir jas sutvarkyti, nedarant

neigiamo poveikio aplinkai, tausojant gamtos išteklius, užkertant kelią užkrečiamųjų ligų plitimui ir laikantis visuomenės sveikatos saugos reikalavimų.

Kita (ne viešojo) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija – teritorija, kurioje taikomas ir numatomas taikyti individualus geriamojo vandens išgavimas ir/ar individualus nuotekų tvarkymas. Radviliškio rajono savivaldybės administracinėse ribose esančios teritorijos, nepriskirtos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoms, priskiriamos individualaus vandens išgavimo ir (ar) individualaus nuotekų tvarkymo teritorijai.

Specialiojo plano keitimu yra numatoma:

- aglomeracijose naujos individualaus vandens išgavimo ir individualaus nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimas negalimas;
- viešojo vandens tiekimo teritorijose, kur išvystyta viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, naujos individualaus vandens išgavimo ir individualaus nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimas negalimas;
- viešojo vandens tiekimo teritorijose, kur numatoma vystyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, iki bus įgyvendinti Specialiojo plano keitimo sprendiniai (į teritorijas atvesti centralizuoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai), gali būti įrengta individuali vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra. Kai šias teritorijas pasieks viešojo vandens tiekėjo tinklai, individuali vandens gavybos ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra turi būti naikinama (individualūs gręžiniai tamponuojami, išgriebimo duobės ir esami individualūs nuotekų valymo įrenginiai (išskyrus pirminio valymo įrenginius, skirtus nuotekoms apvalyti prieš išleidimą į centralizuotą nuotakyną) likviduojami ir jungiamasi prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo infrastruktūros. Ši Specialiojo plano keitimo nuostata įsigalioja nuo to momento, kai numatomose viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose bus įrengta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra. Fiziniai ir juridiniai asmenys naudojantys individualius gręžinius bei individualiai tvarkantys nuotekas privalo per teisės aktais nustatytą terminą prijungti jiems nuosavybės teise priklausančią geriamojo vandens tiekimo ir/ar nuotekų tvarkymo infrastruktūrą prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir/ar naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir/ar nuotekų tvarkymo infrastruktūros;
- teritorijos, nepatenkančios į esamas ir numatomas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas. Čia nenumatomas centralizuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinkle įrengimas savivaldybės ar viešojo vandens tiekėjo lėšomis. Šiose teritorijose galimas individualus geriamojo vandens išgavimas ir nuotekų tvarkymas arba jungimasis prie Radviliškio rajono centralizuotų geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo tinklų savo lėšomis, viešajam vandens tiekėjui pritarus.

Individualiu būdu vanduo tiekiamas įrengiant vietinius gręžinius, kurių priežiūrą užtikrina savininkas arba sutartiniu pagrindu juos eksploatuojantis fizinis arba juridinis asmuo. Individualiai nuotekos tvarkomos įrengiant vietinius nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius: rezervuarus, biologinio nuotekų valymo įrenginius, septikus, už kurių priežiūrą atsakingas savininkas arba sutartiniu pagrindu juos eksploatuojantis fizinis arba juridinis asmuo. Individualusis geriamojo vandens išgavimas ir (arba) individualusis nuotekų tvarkymas turi atitikti teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo reikalavimus, o Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintose aglomeracijose individualusis nuotekų tvarkymas atitiktų nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų reikalavimų.

Įrengiant individualius geriamojo vandens išgavimo gręžinius ir vietines nuotekų valyklas būtina išlaikyti normuojamus atstumus. Mažiausi leistini sanitariniai atstumai tarp statinių priklausomai nuo jų paskirties reglamentuojami STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338, 2 priedo reikalavimais.

Projektuojant ir įrengiant Radviliškio rajono teritorijoje nuotekų tvarkymo sistemas su nuotekų išleidimu į aplinką, privaloma vadovautis Nuotekų tvarkymo reglamento, Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. D1-412, nuostatomis bei kituose teisės aktuose ir normatyviniuose dokumentuose nustatytais reikalavimais. Privaloma užtikrinti, kad projektiniai

sprendimai nepažeistų kituose teisės aktuose ir normatyviniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų. Į gamtinę aplinką išleidžiamų buitinių ir komunalinių nuotekų užterštumas negali viršyti Nuotekų tvarkymo reglamento 2 lentelėje „Į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo normos“ nurodytų didžiausių leistinų koncentracijų (DLK).

Už tinkamą ir saugų vietinių nuotekų šalinimo įrenginių eksploatavimą ir jų turinio tvarkymą atsako jų savininkas arba naudotojas. Vietinių nuotekų šalinimo įrenginių savininkai arba naudotojai privalo su nuotekų vežėju sudaryti nuotekų išvežimo paslaugos sutartį. Vietinių nuotekų šalinimo įrenginių turinys gali būti šalinamas tik tam tikslui įrengtuose punktuose, draudžiama išpilti vietinių nuotekų valymo įrenginių turinį tam nepritaikytose vietose.

Aukščiau išvardintos nuostatos netaikomos fiziniams ir juridiniams asmenims, kuriems išduotuose Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose (TIPK leidimas) nustatyti individualūs nuotekų tvarkymo reikalavimai.

Numatoma vykdyti paviršinių vandens telkinių būklės kontrolę.

2.10 Vandentvarkos ūkio turtas

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir jos objektų statyba savivaldybės teritorijoje vykdoma laikantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, Statybos įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, savivaldybės tarybos patvirtinto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane ir (arba) yra sudaryta trišalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, nuosavybės teise turi priklausyti savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, išskyrus atvejus:

- 1) Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, turi būti savivaldybės institucijos iniciatyva perduodama savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo ir perdavimo savivaldybės arba viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės susitarti nepavyksta, savivaldybės institucijos iniciatyva turi būti sudaromos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos) ir geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo;
- 2) jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką nustato teismas.

2.11 Apribojimai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų įrengimui

Rengiant Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinių keitimą, įvertinti objektai, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos bei kuriuose ribojama ūkinė veikla:

- saugomos teritorijos;
- nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių objektai ir teritorijos;
- požeminio ir paviršinio vandens telkiniai;
- miškai;
- trečiosios šalys.

2.11.1 Saugomos teritorijos

Saugomų teritorijų paskirtis yra užtikrinti gamtinių ir kultūros paveldo kompleksų bei objektų apsaugą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genofondą, gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos paveldo ir kultūros paveldo vertybių apsaugą.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas reglamentuoja saugomų teritorijų sistemą ir su ja susijusius visuomeninius santykius, saugomų teritorijų nustatymo ir steigimo, ribų keitimo, statuso pakeitimo, apsaugos, tvarkymo ir kontrolės teisinius pagrindus, reglamentuoja veiklą jose, taip pat nustato tarptautinės svarbos teritorijų, tarp jų Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų (BAST – buveinių apsaugai svarbios teritorijos, PAST – paukščių apsaugai svarbios teritorijos), bei gamtinio karkaso kūrimą ir veiklos juose reglamentavimą.

Visos nacionalinės saugomos teritorijos turi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus ribų ir/ar funkcinio prioriteto zonų ribų planus. Nors Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje nėra daug valstybės saugomų teritorijų, tačiau saugotinių gamtinių kompleksų gana nemažai

Ūkinė veikla saugomose teritorijose turi būti vykdoma laikantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytų reikalavimų.

Valytų nuotekų vandens išleistuvai, numatomi draustinių ir (ar) Europos bendrijos svarbos (BAST, PAST) artimoje aplinkoje, turi būti įrengiami už saugomų teritorijų ribų, o jei tokios galimybės nėra, planuojant išleisti išvalytas nuotekas draustinių ir (ar) Europos bendrijos svarbos (BAST, PAST) artimoje aplinkoje, būtina numatyti neigiamą poveikį mažinančias aplinkosaugines priemones (ties išleistuvo žiotimis įrengti dirbtinę šlapynę, biofiltrą, dirbtinę salpą).

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, vadovautis Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214, Gamtinio karkaso nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-624, bei kitais gamtos apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane išskirtose gamtinio karkaso teritorijose privaloma laikytis regioninio reglamentavimo principų. Gamtinio karkaso teritorijose draudžiama naujų pramonės įmonių, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, statyba.

Į planuojamą teritoriją ar jos artimą aplinką patenkančių regioninės, nacionalinės arba Europos Bendrijos svarbos teritorijos ar jų dalių sąrašas pateikiamas 2.17 – 2.18 lentelėse.

2.17 lentelė. Saugomų teritorijų sąrašas

Eil. Nr.	Eil. Nr.	Saugoma teritorija ar jos dalis	Plotas, ha	Plotas Radviliškio rajono teritorijoje, ha
Saugomos teritorijos tipas: Draustiniai				
<i>Pedologinis</i>				
1.	1.	Liepinės pedologinis draustinis	151.772	151.772
<i>Geomorfologinis</i>				
2.	1.	Pakalniškių geomorfologinis draustinis	172.384	172.384
<i>Hidrografinis</i>				
3.	1.	Šušvės hidrografinis draustinis	474.289	474.289
4.	2.	Daugyvenės hidrografinis draustinis	181.323	0.998
<i>Botaninis</i>				
5.	1.	Radvilonių botaninis draustinis	158.243	158.243
6.	2.	Strazdynės botaninis draustinis	193.822	193.822
7.	3.	Naudvario botaninis draustinis	67.941	0.235
<i>Kraštovaizdžio</i>				
8.	1.	Daugyvenės kraštovaizdžio draustinis	3864.542	3864.058

9.	2.	Gomertos kraštovaizdžio draustinis	4856.268	4061.616
Botaninis-zoologinis				
10.	1.	Liepiškių botaninis-zoologinis draustinis	183.668	183.668
11.	2.	Praviršulio tyrelio botaninis-zoologinis draustinis	3315.676	3266.475
12.	3.	Tyrulių botaninis-zoologinis draustinis	3698.566	3260.297
13.	4.	Užpelkių botaninis-zoologinis draustinis	1038.952	4.262
Zoologinis-ornitologinis				
14.	1.	Sulinkių ornitologinis draustinis	24.805	24.805
Genetinis				
15.	1.	Karveliškio miško genetinis draustinis	183.668	183.668
16.	2.	Liaudiškių miško juodalksnio genetinis draustinis	18.668	18.668
17.	3.	Margavonių miško ąžuolo genetinis draustinis	21.474	21.474
18.	4.	Mažaičių miško pušies genetinis draustinis	14.155	14.155
19.	5.	Radvilionių miško pušies genetinis draustinis	3.731	3.731
Saugomos teritorijos tipas: Atkuriamųjų ir genetinių sklypų duomenys				
20.	Atkuriamasis sklypas			
21.	1.	Sulinkių	428.873	428.873
Saugomos teritorijos tipas: Regioniniai parkai				
Regioniniai				
22.	1.	Tytuvėnų regioninis parkas	18063.738	4187.458

2.18 lentelė. Saugomų „Natura 2000“ teritorijų sąrašas

Eil. Nr.	Saugoma teritorija ar jos dalis	Plotas, ha	Plotas Radviliškio rajono teritorijoje, ha
Saugomos teritorijos tipas: Natura 2000 teritorijų duomenys			
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)			
1.	Kurklių miškas	224.157	224.157
2.	Liepinės miškas	151.772	151.772
3.	Miškinių kaimo apylinkės	1097.6	459.888
4.	Naudvario miškas	67.941	0.056
5.	Pelytės pelkė	183.668	183.668
6.	Praviršulio tyrelis	3215.357	3166.562
7.	Radvilionių miškas	158.243	157.72
8.	Strazdynė	193.822	193.822
9.	Šimšų miškas	2214.28	77.744
10.	Šešuvės upė ir jos slėnis	474.289	474.289
Paukščių apsaugai svarbios teritorijos			
11.	Praviršulio tyrelis	3315.676	3266.475
12.	Sulinkių durpynas	453.617	453.617
13.	Tyrulių pelkė	3698.566	3260.297

Į planuojamą teritoriją patenka 9 gamtos paveldo objektai (2.19-2.21 lent.):

2.19 lentelė. Gamtos paveldo objektų sąrašas

Eil. Nr.	ID	Botaninis gamtos paveldo objektas	Apimtis, m	Aukštis, m
Saugomos teritorijos rūšis: Botaniniai				
<i>Saugomos teritorijos porūšis: Medžiai ir krūmai</i>				
Ažuolai				
1.	0310505010063	Aukštelkų ažuolas	4.85	23.5
2.	0310505010064	Dapšionių ažuolas	6.4	12
3.	0310505010065	Radvilionių miško ažuolas	3.8	27
4.	0310505010066	Kurklių ažuolas	3.9	34
5.	0310505010067	Radvilionių ažuolas	3.33	19
6.	0310505010179	Linkaičių ažuolas	5.1	31.
Pušis				
7.	0310505020010	Liaudiškių pušis	2.9	37
8.	0310505020011	Linkaičių pušis	3.15	33.5

2.20 lentelė. Gamtos paveldo objektų sąrašas

Eil. Nr.	ID	Pavadinimas	Perimetras, m	Aukštis, m	Ilgis, m	Plotis, m
Saugomos teritorijos rūšis: Geologiniai						
<i>Rieduliai</i>						
1.	0310100010045	Velnio akmuo	15.56	2.5	5.65	4.05
2.	0310100010157	Angelo akmuo	13.4	2.3	5.25	2.45
3.	0310100010161	Kurklių akmuo	10.75	1.7	3.75	2.9

2.21 lentelė. Gamtos paveldo objektų sąrašas

Eil. Nr.	ID	Pavadinimas	Debitas, l/s	Plotis, ha	Mineralizacija, %
Saugomos teritorijos rūšis: Hidrogeologiniai					
<i>Šaltiniai</i>					
1.	0310300010018	Arimaičių šaltinis	2.17	0.005	761

Oficiali informacija ir statistiniai duomenys apie saugomas teritorijas yra Saugomų teritorijų kadastrė, kuriame registruojamos saugomos teritorijos, išskyrus kultūros paveldo objektus, taip pat jame pagal atskirus sąrašus registruojamos savivaldybių tarybų įsteigtos saugomos teritorijos (draustiniai, paveldo objektai).

Saugomų teritorijų kadastro interneto svetainė: <http://stk.am.lt>.

Visos nacionalinės saugomos teritorijos turi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus ribų ir/ar funkcinio prioriteto zonų ribų planus.

2.11.2 Kultūros paveldo teritorija

Kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama ūkinė veikla reglamentuojama Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatomis, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau - Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas) 22 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad nekilnojamosios kultūros vertybės, jų teritorijos, apsaugos zonos tvarkomos ir veikla jose plėtojama pagal kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo, strateginio planavimo dokumentus, apsaugos reglamentus ir jais nustatomus paveldosaugos reikalavimus, parengtus vadovaujantis šio įstatymo ir Teritorijų planavimo įstatymo nuostatomis. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kultūros paveldo objektai, jų teritorijos ir apsaugos zonos tvarkomi ir veikla juose plėtojama pagal paveldosaugos reikalavimus, nustatomus kultūros paveldo objektų tipiniuose apsaugos reglamentuose, tvirtinamuose Vyriausybės, ir individualiuose apsaugos reglamentuose, parengtuose ir patvirtintuose kultūros ministro nustatyta tvarka; kultūros paveldo vietovės ir jų apsaugos zonos tvarkomos ir veikla jose plėtojama pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus. Kultūros paveldo vietovių ir jų apsaugos zonų tvarkymo planas yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame nustatomi nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje paveldosaugos reikalavimai bei kultūros paveldo vietovės ir jos apsaugos zonos ribos (3 dalis).

Kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Siekiant išvengti neigiamų pasekmių kultūros paveldo objektams, prieš vykdant žemės kasimo darbus vietose, kuriose inžinerinės infrastruktūros tinklai planuojami per registruotą kultūros vertybių teritorijas ar apsaugos zonas, turi būti atlikti archeologiniai tyrimai, vadovaujantis paveldo tvarkymo reglamentu PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“. Teritorijose, kur saugomas kultūrinis sluoksnis, būtina atlikti archeologinius tyrimus ir tik gavus archeologų išvadas parinkti trasas ir pradėti darbus. Vykdamas žemės kasimo darbus kultūros paveldo objektuose, kultūros paveldo teritorijose bei jų apsaugos zonose būtinas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos leidimas.

Rengiamas Specialiojo plano keitimas nenustato ir nekeičia nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijų ir apsaugos zonų. Rengiant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo plėtros projektus, būtina vadovautis nuolat atnaujinama Kultūros vertybių registro informacija, pateikta internetinėje svetainėje <http://kvr.kpd.lt>.

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, vadovautis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo reikalavimais bei kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Būtina skirti ypatingą dėmesį kultūros paveldo vertybėms ir kraštovaizdžio išsaugojimui. Kultūros paveldo objektuose ir vietovėse, siekiant nepažeisti vertingųjų savybių, nustatytų Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais, vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas sprendžiamas individualiai (konkrečiam kultūros paveldo objektui ir vietai).

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ ar techninius projektus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai, kuri patenka į nekilnojamųjų kultūros vertybių teritoriją turi būti gautos planavimo/projektavimo sąlygos iš Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos.

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje esančių Nekilnojamųjų kultūros vertybių registruotų Kultūros vertybių registre sąrašas pateikiamas 1 priede.

Požeminio ir paviršinio vandens telkiniai

Ūkinės veiklos apribojimai požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose reglamentuojami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio reikalavimais. Vandenviečių apsaugos zonos ir jų sudėtinės dalys nustatomos vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-912.

Paviršinio vandens pakrantės apsaugos juostos ir apsaugos zonos

Ūkinė veikla paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrantės apsaugos juostose reglamentuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarką nustato Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 redakcija).

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje nedraudžiama statyti hidrotechnikos statinių, vandens matavimo stočių, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginių ir statinių, požeminio vandens vandenviečių, vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą kertančių inžinerinių tinklų.

Potvynių rizika

Įgyvendinant Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinius, būtina vadovautis Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiams (<http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai/>) bei taikyti potvynių rizikos valdymo planuose numatytas priemones.

2.11.3 Miškai

Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 11 straipsnis numato, kad miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti, jei tai yra numatyta bendruosiuose planuose.

Paversti miško žemę kitomis naudmenomis inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus draudžiama:

- 1) I grupės miškuose;
- 2) II grupės – ekosistemų apsaugos miškuose;
- 3) III grupės – draustinių miškuose ir valstybinių rezervatų apsaugos zonų miškuose;
- 4) kituose miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, II grupės rekreaciniuose miškuose ir III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškuose, jeigu atitinkamų objektų statyba ar atitinkamų teritorijų formavimas nėra numatytas bendruosiuose planuose arba šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose.

Valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose esančią miško žemę paversti kitomis naudmenomis leidžiama tik reikmėms, susijusioms su:

- 1) šių saugomų teritorijų apsauga, tvarkymu, pritaikymu visuomenės poreikiams ir naudojimui rekreacijai, jeigu tai numatyta šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose ir neprieštarauja šių saugomų teritorijų nuostatomis;
- 2) valstybei svarbių projektų įgyvendinimui;
- 3) šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose ar bendruosiuose planuose numatytą visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijų formavimui;
- 4) miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams; buvusioms sodyboms privačioje miško žemėje atstatyti Vyriausybės nustatyta tvarka; teisėtai pastatyto gyvenamojo namo arba gyvenamojo namo kartu su jo priklausiniais, Nekilnojamojo turto registre įregistruoto kaip atskiro nekilnojamojo turto objekto (pagrindinio daikto), sklypui formuoti.

Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis turi būti suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose, arba žemės valdos projektuose.

Miško žemę paversti kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose galima tik po to, kai miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų

planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose ir Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų.

Kai miško žemę planuojama paversti kitomis naudmenomis, pirmenybė teikiama tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku (kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės) ir kurioje auga mažo skalsumo stichinių veiksnių sudarkyti ar kitaip išretėję medynai. Visais atvejais turi būti atsižvelgiama į miškų aplinkosaugos reikšmę.

Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis laikomas įvykiu, kai kitomis naudmenomis paverčiamas miško žemės plotas išregistruojamas iš Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro ir kai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymu ir Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenimis, pakeitimai įregistruojami Nekilnojamojo turto kadastru ir Nekilnojamojo turto registre.

Specialiojo plano keitimu numatomos preliminaros vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tiesinių ir statinių vietos.

2.11.4 Poveikis trečiosioms šalims

Specialiojo plano keitimo sprendiniuose numatomos požeminio vandens vandenvietės, vandens gerinimo įrenginiai, nuotekų valymo įrenginiai, siurblinės turi būti įrengiami laisvoje valstybinėje žemėje. Kilus neišvengiamai būtinybei paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimui naudoti privačią žemę, tolimesnėse projektu vykdyto stadijose rengiant atitinkamus teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, gali tekti nustatyti papildomus žemės naudojimo ir ūkinės veiklos apribojimus (specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, servitutus ir panašiai) arba kraštutiniu atveju, kilus viešo ir privataus intereso konfliktui, reikalinga žemė gali būti paimama visuomenės poreikiams. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams tvarką reglamentuoja Žemės įstatymas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 924 „Dėl prašymų paimti žemę visuomenės poreikiams pateikimo ir nagrinėjimo taisyklių ir žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“.

Valstybinės reikšmės keliai. Visi vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo plėtros teritorijų planavimo dokumentų rengimo, techninės dokumentacijos rengimo, statybos darbai valstybinės reikšmės kelių ir gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės automobilių kelių tąsa, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytose kelių apsaugos juostose ir zonose turi būti derinami su valstybinės reikšmės kelių ir jų įrenginius eksploatuojančia organizacija Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – LAKD).

Projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą šalia valstybinės reikšmės kelių būtina vadovautis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, Kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3, 221 p., Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosiomis taisyklėmis BT ITK 09, , Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklėmis KPT SDK 19, patvirtintomis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2019 m. sausio 25 įsakymu Nr. V-16. Pagal Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrųjų taisyklių BT ITK 09 reikalavimus, užstatytose teritorijose, esant poreikiui inžinerinius tinklus kloti išilgine kryptimi, pirmiausia nagrinėjama galimybė kloti už kelio juostos ribų, neužstatytose zonose, po to – po pėsčiųjų ir/ar dviračių takais, ir tik po to – kelio pločio zonoje.

Geležinkeliai. Visi vandentvarkos plėtros teritorijų planavimo dokumentų rengimo, techninės dokumentacijos rengimo, statybos darbai Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytose geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose turi būti derinami su geležinkelio kelių ir jų įrenginius eksploatuojančia organizacija AB „Lietuvos geležinkeliai“.

Elektros tinklai ir objektai. Elektros tinklų ir objektų apsaugos zonų atstumus, jose galiojančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, apsaugos zonose ribojamus darbus ir veiksmus, mažiausius leistinus atstumus nuo elektros energetikos objektų iki statinių, žemės ir vandens paviršiaus nustato Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo nuostatos, Elektros tinklų apsaugos taisyklės, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reikalavimai, kiti galiojantys teisės aktai. Elektros tinklų apsaugos zonose be raštiško tuos elektros tinklus eksploatuojančių asmenų sutikimo draudžiama statyti, remontuoti, rekonstruoti arba griauti bet kokius statinius.

Magistralinis dujotiekis. Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos dalies Lietuvos Respublikos teritorijoje specialiuoju planu nustatytos optimalios vietos (žemės juostos ir plotai) dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos statybai Lietuvos Respublikos dalyje.

Magistralinis dujotiekis priskiriamas potencialiai pavojingiems įrenginiams, kurių bendruosius eksploatavimo priežiūros principus nustato Lietuvos Respublikos pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos, Magistralinių dujotiekių apsaugos zonos taisyklių, patvirtintų LR energetikos ministro 2010-07-16 įsakymu Nr. 1-213 (2019-12-18 įsakymo Nr. 1-332 redakcija), Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014-01-28 įsakymu Nr. 1-12 (2017-06-28 įsakymo Nr. 1-169 redakcija) reikalavimai.

Magistralinių dujotiekių bei gretimos aplinkos ir greta būnančių žmonių saugą užtikrina:

- magistralinių dujotiekių AZ ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos,
- vietovės klasių teritorijos ir jose taikomi užstatymo normatyvai,
- mažiausi leistini atstumai nuo magistralinio dujotiekio iki statinių bei kitų objektų.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 27 straipsnyje nustatytas MD apsaugos zonos dydis:

- magistralinių dujotiekių vamzdyno apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šio juostos ir po ją;
- apsaugos zona talpyklos kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti – 50 metrų pločio žemės juosta aplink talpyklą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta;
- kitų magistralinių dujotiekių įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnostavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona – žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta išilgai vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 m abipus vamzdyno ašies.

MD apsaugos zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 28 straipsnyje.

GIPL vamzdynas bei teritorijos, esančios po 200 metrų į abi puses nuo šio vamzdyno ašies, yra priskirti pirmai magistralinio dujotiekio vietovės klasei, kurios teritorijoje yra taikomi užstatymo normatyvai: didžiausias leistinas žmonėms būti skirtų pastatų skaičius vietovės klasės vienetė – ne daugiau kaip 10 pastatų, pastatų aukštų skaičius – ne daugiau negu 3 aukštai, įskaitant pastogę/mansardą bei mažiausias leistinas atstumai nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių – ne mažiau negu 90 metrų. Taip pat turi būti laikomasi mažiausių atstumų nuo MDV iki inžinerinių tinklų ir kitų objektų. Mažiausias atstumas nuo dujų išleidimo (prapūtimo) vamzdžių, taip pat nuo teritorijos, kurioje yra DSS, DAS ir (ar) DSRM, aptvėrimo iki pastatų turi būti ne mažesnis kaip 100 m.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su magistraliniu dujotiekiu bus sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos projektuose. Iki teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradžios būtina kreiptis į magistralinius dujotiekis eksploatuojančią įmonę dėl planavimo sąlygų išdavimo, taip pat, prieš pradėdant rengti statinių projektus ir (ar) kitą projektinę dokumentaciją, rekomenduojama kreiptis į magistralinį dujotiekį eksploatuojančią įmonę dėl techninių reikalavimų projektavimui išdavimo.

Vietovės klasių teritorijose (ribos – po 200 m į abi puses nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies) negavus magistralinio dujotiekio savininko rašytinio pritarimo, yra draudžiama projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrenginius, juos rekonstruoti, projektuoti ir atlikti statinių bei įrenginių remonto arba griovimo darbus, planuoti teritorijas, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir/ar būdą, formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus ir pan.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigalioja MD vietovės klasių teritorijų dydis nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 33 straipsnyje bei MD vietovės klasių teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 34 straipsnyje.

Skirstomasis dujotiekis. Skirstomojo dujotiekio tinklų ir objektų apsaugai ir eksploatavimui užtikrinti nustatomos apsaugos zonos, kuriose turi būti vadovaujamosi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo nuostatomis, Gamtinių dujų skirstomųjų dujotieklių apsaugos taisyklių, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reikalavimais, kitais galiojančiais teisės aktais.

Viešasis ryšių tinklas. Specialiojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimas neturi trikdyti viešojo ryšių tinklo ir/ar viešųjų elektroninių ryšių paslaugų veikimui, pažeisti viešojo ryšių tinklo ir/ar viešųjų elektroninių ryšių paslaugų saugumo, viešojo ryšių tinkle vientisumo.

Šilumos tinklai. Šilumos tinklų apsaugai ir eksploatavimui užtikrinti nustatomos apsaugos zonos, kuriose turi būti vadovaujamosi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo nuostatomis, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reikalavimais, kitais galiojančiais teisės aktais.

Melioracija. Melioruoti žemės plotai su veikiančiais melioracijos įrenginiais turi būti saugomi nuo jų ploto sumažėjimo vadovaujantis Žemės įstatymo 22 straipsnio nuostata, kad ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jų plotas. Melioruotose laukuose ūkinė veikla turi būti vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymu, MTR 1.12.01:2008 „Melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklės“, melioracijos statiniai remontuojami ir rekonstruojami Lietuvos Respublikos statybos įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Žemės gelmių išteklių telkiniai. Vadovaujantis Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis, Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje yra žemės gelmių išteklių telkiniai, kuriuose ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo nuostatomis ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnio reikalavimais. Į Specialiajame plane suplanuotą viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją patenka detalai išžvalgyti Linkaičių žvyro ir Verdulių smėlio/žvyro (eksploatuojamas) telkiniai, jų teritorijoje vandentiekio ir nuotekų tinklų statyba galima tik išeksploatavus šiuos telkinius.

Aplinka. Sumontavus projektuojamas vandentiekio ir nuotekų trasas, gatvių, šaligatvių, pėsčiųjų takų dangos šulinių ir technologinių duobių vietose turi būti pilnai atstatytos su visais pasluoksniais. Taip pat, įgyvendinus Specialiojo plano sprendinius, pažeistas gyvenamosios aplinkos gerbūvis (veja, šlaitai ir pan.) turi būti pilnai atstatytas į pradinę ne blogesnę padėtį.

Mechanizmai. Visi statybos mechanizmai ir autotransportas turi būti techniškai tvarkingi. Degalų ir tepalų nutekėjimas ir patekimas į gruntą draudžiamas. Draudžiama statyboje naudoti ir kitas aplinkai kenksmingas medžiagas. Iš statybos darbų zonos į gatvę išvažiuojantys mechanizmai ir autotransportas turi būti švarūs ir tvarkingi.

2.12 Vandentvarkos objektų ir sistemų apsaugos zonos

Esamiems, nustatyta tvarka suprojektuotiems, pastatytiems ir pripažintiems tinkamais naudoti inžineriniams tinklams taikyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo bei kitų, atskiroms tinklų grupėms galiojančių, įstatymų ir teisės aktų reikalavimus.

2.22 lentelė. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos

Eil. Nr.	Infrastruktūra	Įrenginiai	Apsaugos zonos ir veiklos ribojimas
1.	Centralizuotas geriamojo vandens tiekimas	Vandenvietės	Esamoms vandenvietėms, kurioms VAZ nenustatytos, ir planuojamoms vandenvietėms (visos vandenvietės priskirtos II-ai vandenviečių grupei) VAZ nustatomos vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-912 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. gruodžio 28d. įsakymo Nr. D1-778 redakcija), II skyriaus reikalavimais.
2.	Centralizuotas nuotekų tvarkymas	Nuotekų valyklos	Esamoms ir planuojamoms nuotekų valykloms sanitarinės apsaugos zonos nustatomos vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 priedu. Komunalinių objektų, kuriuose tvarkomos nuotekos, sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų našumą bei įrenginių tipą ir kinta nuo 0 iki 200 metrų.
3.	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo vamzdynai	Vandens tiekimo ir nuotekų vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2,5 metro į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų didesniame kaip 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos.
		Magistraliniai vamzdynai, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis	Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 10 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos.
		Vandens rezervuarai, skaidrintuvai	Vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių išorines ribas.
		Vandens tiekimo bokštai, vandens ir nuotekų siurblynės, nuotekų rezervuarai	Vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas.
4.	Individualus geriamojo vandens tiekimas	Individualūs gręžiniai	Vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, AZ 1-osios juostos dydis aplink požeminio vandens gavybos gręžinį nustatomas ne mažesniu kaip 3 m spinduliu aplink individualiai apsirūpinančiųjų geriamuoju vandeniu požeminio vandens vandenvietes (gręžinius), kai vandens ištekliams naudoti nereikalingas leidimas naudoti požeminio vandens išteklius, nepriklausomai nuo požeminio vandens vandenvietės grupės.
5.	Individualus nuotekų tvarkymas	Individualūs nuotekų valymo įrenginiai, kaupyklos	Individuali nuotekų tvarkymo sistema įrengiama vadovaujantis Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamentu, STR 2.02.05:2004 „Nuotekų valyklos. Pagrindinės nuostatos“, STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“, Aplinkosauginių buitinių nuotekų filtravimo įrenginių įrengimo gamtinėmis sąlygomis taisyklėmis LAND 21-01.

Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros Specialiojo plano keitimo sprendiniai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reikalavimams, galiojantiems teritorijų planavimo dokumentams, kitiems teisės aktams.

2.13 Gaisrinės saugos reikalavimai

Radviliškio rajono savivaldybėje įrengti 150 gaisriniai hidrantai: Radviliškio m. – 120 vnt., Šeduvos m. – 30 vnt.

Vandentiekio tinklus, kuriuose įrengti hidrantai, eksploatuoja UAB „Radviliškio vanduo“. Daugelyje gyvenviečių gaisriniai hidrantai nėra įrengti.

Projektuojant arba planuojant naujus vandentiekio tinklus, atsižvelgti į priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimą: pagal galimybę pritaikyti vandentiekio tinklus gaisrų gesinimui, pagal galimybę įrengti gaisrinius hidrantus arba teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, pagal priešgaisrinius reikalavimus turi būti įrengti priešgaisriniai rezervuarai, privažiavimai prie atvirų vandens telkinių;

Gaisrinis vandentiekis

Vandentiekio tinklai turi būti žiediniai. Vandentiekio tinkluose gaisrams gesinti turi būti naudojami antžeminiai gaisriniai hidrantai, kai nėra galimybės jų įrengti, gali būti suprojektuoti ir įrengti požeminiai gaisriniai hidrantai. Vandentiekio tinkluose reikalingų statyti gaisrinių hidrantų skaičius yra nustatomas įvertinus vandens debitą (poreikį) gaisrui gesinti. Vandentiekio tinklą, kuriuose gali būti įrengiami gaisriniai hidrantai, skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 100 mm, tinklai turi atitikti pirmą patikimumo kategoriją pagal STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvus. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ 374 p.

Talpyklos

Kai gaisrinį vandentiekį įrengti techniškai neefektyvu, sudėtinga ar ekonomiškai neapsimoka, gaisrų gesinimui vanduo turi būti tiekiamas iš talpyklų (gaisrinių rezervuarų arba vandens telkinių, bokštų ar kt.). Susisiekimo Sistema turi užtikrinti gaisrinių automobilių privažiavimą prie gaisrinių hidrantų ir talpyklų (rezervuarų, atvirų vandens telkinių ar kt.). Prie natūralių vandens telkinių ir vandens šulinių turi būti įrengta 12x12 m aikštelė ir vandens paėmimo vieta.

Šiuo Specialiojo plano keitimu nustatyti tik bendrieji priešgaisrinės apsaugos reikalavimai, tačiau rengiant šio Specialiojo plano keitimo sprendinius detalizuojančius projektus privaloma vadovautis Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-66 (2009 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. 1-168 redakcija) bei STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvus. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 390, nuostatomis. Taip pat privaloma vadovautis teisės aktu, nustatančią esminius statinio reikalavimus (vieną, kelis ar visus) ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases, reikalavimais, normatyvinių statybos techninių, statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais ir lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

2.14 Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas

Įgyvendinant Specialiojo plano keitimo sprendinius:

- reikalinga inventorizuoti ir įregistruoti esamus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus, įvertinti jų būklę ir esant poreikiui juos rekonstruoti;
- esant poreikiui, inventorizuoti ir įregistruoti kitus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus, kurių nuosavybės teisė nežinoma, bet kurie yra reikalingi bei tinkami geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui. Tokie tinklai turi būti Radviliškio rajono savivaldybės institucijos iniciatyva perduodami Radviliškio rajono savivaldybei arba geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui „Radviliškio vanduo“ vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 88 (2015 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 258 redakcija) nustatyta tvarka;

- esant poreikiui, inventorizuotus ir įregistruotus abonentams ar urbanizuotos teritorijos paviršiaus valdytojams nuosavybės teise priklausančius, reikalingus bei tinkamus geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui tinklus perduoti Radviliškio rajono savivaldybei arba geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui „Radviliškio vanduo“ vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka;
- užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimą, atlikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įrenginių apskaitą, teisiškai juos įregistruoti, nustatyti bešeimininkų daiktų nuosavybės teisę ir visų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įrenginių balansinę vertę;
- patikimai tiekti vartotojams vandenį, kurio kokybė visiškai atitiktų Lietuvos higienos normų HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus“, o išvalytos nuotekos atitiktų aplinkosaugos reikalavimus nuotėkoms tvarkyti, teikti aukštos kokybės paslaugas, kurios tenkintų klientų poreikius, bei būtų užtikrintas aplinkos apsaugos vadybos ir kokybės vadybos standartų ISO 14001 ir ISO 9001 reikalavimų vykdymas;
- siekiant ekonominio pagrindimo, ieškant optimalių problemų sprendimų ir ekonominio pagrindimo, prieš rengiant naujų centralizuotų vandenviečių, nuotekų valyklų plėtrą teritorijose, parengti galimybių studijas, kad nustatyti būsimą vartotojų skaičių, prognozuojamą paslaugų kainą;
- ieškant optimalių problemų sprendimų ir lėšų panaudojimo rengti kompleksinius vandentiekos ir vandenvalos projektus;
- siekiant tinkamai parinkti konkrečiai teritorijai ar objektui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo priemonės, reikia įvertinti vietovės tinkamumą (teritorijos urbanizacijos laipsnį, žemės plotų poreikį, reljefą, gruntus), esamus geriamojo vandens vandentiekus ir nuotekų tvarkymo nuotakynus, įrengimo ir eksploatacinius kaštus;
- žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose turi būti įvertintas teritorijos reljefas ir esant poreikiui turi būti planuojami/projektuojami šie vandentvarkos elementai: vandens kėlimo siurblynės (reikiamo slėgio ir debito vandentiekio tinkle palaikymui); nuotekų siurblynės (kai savitakio nuotakyno tiesimas yra sudėtingas ir techniškai sunkiai įvykdomas);
- vykdant vandens tiekimo sistemų plėtrą, turi būti užtikrinami gaisrinės saugos reikalavimai;
- išvalytos buitinės nuotekos į atvirus griovius ir kanalus gali būti išleidžiamos tik įsitikinus, kad nuotekos tenkina nuotekų išleidimui į aplinką nustatytus reikalavimus, o griovys pajėgus priimti išleidžiamo vandens kiekį;
- geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo sistemas projektuoti vadovaujantis STR 2.07.01:2003. „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“;
- buitinių nuotekų nuotakynas turi būti tokio hidraulinio pralaidumo, kad gebėtų tekinti gyvenamųjų, visuomeninės paskirties pastatų ir pramonės objektų nuotekas iki jų valymo vietos, nekeldamas pavojaus sveikatai ir saugumui. Taip pat turi būti sudarytos prielaidos ateities plėtrai ir papildomiems nuotėkiams iki rekonstrukcijos poreikį įrodančio dydžio;
- išleidžiant valytas nuotekas į upę, upelį, kanalą, griovį, ežerą ar tvenkinį, nuotekų lygis turi būti virš aukščiausiojo vandens lygio telkiniuose, kad nesusidarytų patvankos. Kai periodinės patvankos išvengti neįmanoma, išleistuve turi būti įrengiamas atbulinis vožtuvas. Esant sekliems priimtuvams, valomas debitas gali būti keliamas siurblių pagalba;
- prie atskirosios sistemos buitinio ar gamybinio nuotako neturi būti jungiamas drenažo arba paviršinių (lietaus) nuotekų vamzdynas;
- siekiant išvengti neigiamo poveikio kasybos darbų metu, prieš pradėdant vykdyti žemės darbus nekiliojamų kultūros vertybių teritorijose ar apsaugos zonose, turės būti atitikti archeologiniai tyrimai;
- nuotekų tvarkymo sistemos valyto vandens išleistuvai, numatomi draustinių ir (ar) Europos bendrijos svarbos (BAST – buveinių apsaugai svarbios teritorijos, PAST – paukščių apsaugai svarbios teritorijos) artimoje aplinkoje, turi būti įrengiami už saugomų teritorijų ribų;
- esant poreikiui miško žemę paversti kitomis naudmenomis, turi būti tiksliai nustatytos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tiesinių ir statinių vietos, nustatyta tvarka parengti ir patvirtinti žemesnio lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentai arba detalūs planai, arba vietovės lygmens bendrieji planai, arba žemės valdos projektai, kuriuose suplanuotas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis;
- klojant vandentvarkos tinklus bei statant statinius siūloma vengti jų įrengimo valstybinės reikšmės miškų teritorijose. Jei nėra sąlygų vandentvarkos infrastruktūros įrengti už valstybinės reikšmės miškų teritorijų,

būtina vadovautis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu bei parengtais miškotvarkos projektais, darbų vykdymui gauti Aplinkos apsaugos agentūros ir miškų urėdijų pritarimą;

- rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, geležinkelių apsaugos zonoje nenumatyti kloti vandentiekio ir nuotekų tinklų lygiagrečiai geležinkelio keliams, geležinkelio kelius numatyti kirsti kuo statesniu kampu, tinklų klojimą vykdyti uždaruju būdu bei vadovautis STR 2.07.01:2003 "Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai" VIII skyriaus XXXVI skirsnio reikalavimais ir X skyriaus L skirsnio reikalavimais. Taip pat atsižvelgti ir įvertinti geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose taikomus draudimus ir apribojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu bei neplanuoti inžinerinių statinių, kurių apsaugos zonos persidengtų su geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonomis;
- neurbanizuotose teritorijose inžinerinių tinklų klojimas kelio išilgine kryptimi kelio juostoje nėra leistinas. Urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, esant poreikiui inžinerinius tinklus kloti išilgine kryptimi, pirmiausia nagrinėjama galimybė kloti už kelio juostos ribų, neužstatytose zonose, po to – po pėsčiųjų ir/ar dviračių takais, ir tik po to – kelio pločio zonoje. Tinklų sankirtos su valstybinės reikšmės keliais, siekiant išvengti transporto eismo trukdžių, turi būti įrengiami uždaruju klojimo būdu;
- kilus neišvengiamai būtinybei inžinerinių tinklų įrengimui naudoti privačią žemę, tolimesnėse projektų vykdymo stadijose rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, gali tekti nustatyti papildomus žemės naudojimo ir ūkinės veiklos apribojimus (specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, servitutus ir panašiai) arba kraštutiniu atveju, kilus viešo ir privataus intereso konfliktui, reikalinga žemė gali būti paimama visuomenės poreikiams;
- rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, tikslinti planuojamų vandenviečių ir nuotekų valyklų vietas, kad planuojami vandentvarkos įrenginiai nepatektų į kelių apsaugos zonos ribas. Privažiavimus prie planuojamų objektų numatyti tik iš vietinės reikšmės kelių;
- urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tiesiniai vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios nepriskirtos valstybinės reikšmės kelių kategorijai, turi būti klojami inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros koridoriuose raudonųjų linijų ribose. Klojant naujus vandentvarkos tinklus būtina užtikrinti gatvių dangų išsaugojimą ar atstatymą į esamą būklę, prioritetą teikiant tinklų klojimą vykdyti uždaruju būdu;
- rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, būtina išsaugoti ir nepažeisti esamos inžinerinės infrastruktūros (ryšių, elektros, vandentiekio, buitinių nuotekų, dujotiekio, šilumos tinklų) bei apsaugos zonų ribose laikytis nustatytų reikalavimų; nesant galimybės tinklų išsaugojimui, gauti projektavimo sąlygas tinklų perkėlimui;
- žemesnio lygmens planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose turi būti įvertinti apribojimai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų įrengimui numatyti 2.10 skyriuje. Taip pat turi būti įvertinta žemės nuosavybės forma, identifikuoti inžinerinių tinklų savininkai, išspręsti žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir naujų tinklų prijungimo prie esamų inžinerinių statinių klausimai. Parenkant tiksliai vandentvarkos statinių (vandenviečių, nuotekų valymo įrenginių) vietas bei nustatant jų sanitarinės apsaugos zonas privaloma raštu informuoti žemės sklypų valdytojus ir naudotojus jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresu jeigu jų žemės sklypas rezervuojamas šiems objektams įrengti ir eksploatuoti arba jeigu žemės sklypui nustatomi papildomi apribojimai (specialiosios žemės naudojimo sąlygos).

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų trasos bei įrenginių grafinis žymėjimas yra schematinis, įvertinant mastelio M 1:25000, M 1:5000 reikalavimus. Rengiant atskirų teritorijų žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus ar darbo projektus būtina tikslinti vandentvarkos infrastruktūros trasas ir vietas. Sprendinių tikslinimas nelaikoma sprendinių keitimu.

2.15 Organizacinė eksploatuojančios įmonės struktūra

Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, nustatytoje pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio nuostatas, viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir/arba nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymą vykdo viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas.

Viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir paviršinių nuotekų tvarkytoju Radviliškio rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo teritorijoje Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 6 d. sprendimu Nr. T-106 „Dėl

viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paskyrimo” paskirti UAB „Radviliškio vanduo”, o UAB „Baisogalos bioenergija“ pavesta vykdyti geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose.

UAB „Radviliškio vanduo“ ir UAB „Baisogalos bioenergija“ paskirtis - teikti kokybiškas vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir valymo paslaugas vartotojams, užtikrinant jų prieinamumą visiems gyventojams, įmonėms bei organizacijoms, patiriant mažiausias išlaidas ir padarant minimalią žalą aplinkai.

UAB „Radviliškio vanduo“ ir UAB „Baisogalos bioenergija“ atlieka geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugas.

UAB „Radviliškio vanduo“ viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju ir pavesti vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose: Radviliškio ir Šeduvos miestuose, Šaukoto, Sidabravo, Šiaulėnų, Tyrulių miesteliuose, Baisogalos miestelio J. Biliūno g. nuo namo Nr. 5 iki namo Nr. 51, Mokyklos g. nuo namo Nr. 2 iki namo Nr. 40, Mokyklos g. nuo namo Nr. 41 iki namo Nr. 66 ir Maironio g. nuo namo Nr. 48 iki namo Nr. 66 (vykdomas tik nuotekų tvarkymas), Aukštelkų, Arimaičių, Kaulinių, Kalnelio Gražionių, Alksniupių, Pakalniškių, Pociūnų, Raudondvario, Daugėlaičių, Ilguočių, Karčemų, Kutiškių, Linkaičių, Miežaičių, Šniūraičių, Beinoravos, Kunigiškių, Papušynio, Acokavų, Pavartyčių, Prastavonių, Vėriškių, Jonaitiškių, Polekėlės, Žilionių kaimuose ir Vainiūnų kaimo Draugystės g. nuo namo Nr. 17 iki namo Nr. 33 bei Draugystės g. nuo namo Nr. 12 iki namo Nr. 16 (vykdomas tik nuotekų tvarkymas), nuo Miško gatvės ir Draugystės gatvės sankryžos iki Miško g. namo Nr. 5 (vykdomas tik geriamojo vandens tiekimas), Upelio, Žaliosios, Beržoto gatvėse ir Miško g. nuo namo Nr. 1 iki namo Nr. 5 (vykdomas tik nuotekų tvarkymas).

UAB „Baisogalos bioenergija“ pavesti vykdyti geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose: Baisogalos (išskyrus J. Biliūno g. namus Nr. 5–Nr. 51, Mokyklos g. namus Nr. 2–Nr. 18, namus Nr. 20–Nr. 24, namus Nr. 26–Nr. 66), Maironio g. namus Nr. 48–Nr. 64 (geriamojo vandens tiekimo veikla), Grinkiškio, Pašuvio ir Pociūnelių miesteliuose, Pakiršinio, Vainiūnų (išskyrus Miško g. namus Nr. 1–Nr. 9, Žaliąją gatvę, Beržoto gatvę, Upelio g. namus Nr. 1, Nr. 3, Nr. 5, Nr. 7, Nr. 9, Nr. 11, Nr. 13, Nr. 15, Nr. 17, Draugystės g. namus Nr. 12–Nr. 34), Kairėnėlių, Vaitiekūnų, Skėmių kaimuose.

Tinkamam paslaugų užtikrinimui UAB „Radviliškio vanduo“ ir UAB „Baisogalos bioenergija“ eksploatuoja visą tam reikalingą vandentvarkos infrastruktūrą.

UAB „Radviliškio vanduo“ ir UAB „Baisogalos bioenergija“ duomenimis, viešasis vandens tiekėjas Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje eksploatuoja 32 vandenvietes, 32 vandens gręžinius, 25 vandens gerinimo įrenginius, 64 nuotekų siurbines, 16 nuotekų valyklas. Taip eksploatuojama 256 km vandentiekio tinklų bei 208 km nuotekų tinklų.

Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas tik tuo atveju, jeigu tiekė geriamąjį vandenį ir (arba) teikė nuotekų tvarkymo (išskyrus paviršines nuotekas) paslaugas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo, jo tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos atitinka teisės aktų reikalavimus ir jis turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

2.16 Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų teisės ir pareigos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas) nuostatomis, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi teisę naudoti vandens išteklius vadovaudamasis Vandens įstatyme numatytais reikalavimais, susijusiais su vandens telkinių naudojimui vandeniu išgauti.

Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo:

- 1) teikti informaciją visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms pagal šio įstatymo 36 straipsnio reikalavimus;
- 2) vykdyti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėseną, tvarkyti apskaitą ir teikti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;
- 3) užtikrinti geriamojo vandens saugą ir kokybę iki geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo ribos;

- 4) Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka naudoti ir prižiūrėti nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomą ir (arba) naudojamą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, bešeimininkę infrastruktūrą, kitą valdomą turtą, reikalingą geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui;
- 5) nepertraukiamai tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimais, išskyrus atvejus, numatytus Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose, kituose geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir (ar) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo su abonentais sudarytose geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosiose sutartyse;
- 6) teikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis;
- 7) viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas privalo pasiūlyti individualių nuotekų turėtojui sudaryti viešąją sutartį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas arba nurodyti individualių nuotekų transportavimo paslaugų teikėją (teikėjus);
- 8) sudaryti nuotekų tvarkymo sutartis su nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiais asmenimis;
- 9) teisės aktų nustatyta tvarka gauti leidimą (leidimus) išgauti vandens išteklius, tvarkyti nuotekas, paviršines nuotekas;
- 10) teisės aktų nustatyta tvarka informuoti Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą apie visas jo valdomas vandenvietes;
- 11) užtikrinti, kad išvalytos nuotekos atitiktų Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytus nuotekų išleidimui taikomus reikalavimus;
- 12) siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo priežiūrą, teikti informaciją aplinkos ministro nustatyta tvarka apie asmenis, sudariusius geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį dėl individualių nuotekų tvarkymo;
- 13) viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas privalo aglomeracijose tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas centralizuotomis geriamojo vandens ir (arba) nuotekų surinkimo sistemomis, išskyrus šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

Tiekiantis geriamąjį vandenį, bet neteikiantis nuotekų tvarkymo paslaugų asmuo turi vykdyti 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 ir 10 punktuose išvardytas pareigas, susijusias su geriamojo vandens tiekimu.

Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčių asmenų, nuotekų transportavimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas teikiančių asmenų teisės ir pareigos ir šiems asmenims taikomi reikalavimai:

1. Nuotekų transportavimo paslaugas gali teikti geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai ir kiti asmenys, kurie turi nuosavybės teise ar teisėtai valdo nuotekoms transportuoti reikalingus įrenginius ir transportą. Nuotekų transportavimo reikalavimai vykdomi vadovaujantis Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos apraše nustatytais reikalavimais.
2. Nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys, jeigu nuotekų transportavimo paslaugas teikia ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas privalo su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju sudaryti sutartį dėl individualių nuotekų transportavimo ir išleidimo į šio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir sutartis su asmenimis, kuriems teikia nuotekų transportavimo paslaugas. Sutartis sudaromos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose nustatytus reikalavimus. Už individualių nuotekų tvarkymą nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys apmoka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.
3. Geriamojo vandens neteikiantys, tačiau nuotekų tvarkymo paslaugas teikiantys asmenys gali išleisti išvalytas nuotekas į paviršinius vandens telkinius vadovaudamiesi Vandens įstatyme nustatytais nuotekų išleidimo reikalavimais.
4. Geriamojo vandens neteikiantys, tačiau nuotekų tvarkymo paslaugas teikiantys asmenys privalo:
 - 1) teikti informaciją visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 36 straipsnio reikalavimus;

- 2) vykdyti nuotekų tvarkymo stebėseną, tvarkyti apskaitą ir teikti nuotekų tvarkymo stebėsenos duomenis aplinkos ministro nustatyta tvarka;
 - 3) Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka naudoti ir prižiūrėti nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir kitą valdomą turta, reikalingą nuotekų tvarkymui;
 - 4) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimus;
 - 5) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis;
 - 6) aglomeracijos ribose surinktas nuotekas perduoti tik į tos pačios aglomeracijos nuotekų valymo įrenginius;
 - 7) siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo priežiūrą, teikti informaciją aplinkos ministro nustatyta tvarka apie asmenis, su kuriais pasirašytos individualių nuotekų tvarkymo priežiūros ir (arba) nuotekų ir (arba) valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo) išvežimo sutartys.
5. Siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo priežiūrą, nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius įrengiantys ir/arba prižiūrintys asmenys privalo teikti informaciją aplinkos ministro nustatyta tvarka apie įrengtų nuotekų valymo įrenginių skaičių ir/arba jų įrengimo vietą.
 6. Nuotekų valymo ir/arba kaupimo įrenginius įrengiantys ir/arba prižiūrintys asmenys turi teisę iš individualius nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančių asmenų tokiuose įrenginiuose susidarantį perteklinį dumblą paimti ir panaudoti tik naujų nuotekų valymo įrenginių perdavimui į eksploataciją, eksploatuojamų nuotekų valymo įrenginių remontui (reikiamo dumblo kiekio papildymui), atitinkamai likusį perteklinį ir veikloje nepanaudotą dumblą perduodant nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui ar geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.
 7. Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius įrengiantys ir/arba prižiūrintys asmenys privalo iš individualius nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančių asmenų tokiuose įrenginiuose susidarantį ir surinktą perteklinį dumblą naudoti tik naujų nuotekų valymo įrenginių perdavimui į eksploataciją, eksploatuojamų nuotekų valymo įrenginių remontui (reikiamo dumblo kiekio papildymui ar pakeitimui), o likusį veikloje nepanaudotą dumblą perduoti nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui ar geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

2.17 Vandentvarkos ūkio plėtros finansavimas

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų srityje taikomas sąnaudų susigrąžinimo principas reiškia, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos turi padengti būtinausias sąnaudas, reikalingas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, ilgalaikiam geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimui, renovacijai ir plėtrai užtikrinti, abonentams ir vartotojams priimtinioms sąlygoms naudotis geriamuoju vandeniu ir gauti tinkamos kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas sudaryti, taip pat aplinkos taršai mažinti ir vandens ištekliams racionaliai naudoti.

Nuotekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“ reiškia, kad nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo išlaidas turi apmokėti asmenys, kuriems tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos.

Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas.

Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:

- 1) kreditai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymui finansuoti;
- 2) Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, kurios teikiamos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 19 straipsnio nuostatas;
- 3) valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos;
- 4) užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

Asmenų, individualiai išgaunančių ir naudojančių geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkančių nuotekas, teisės ir pareigos numatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 23 straipsnyje.

Vadovaudamosi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 (2020 m. sausio 16 d. nutarimo Nr. O3E-28 redakcija) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas nustato savivaldybių tarybos.

Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo aspektai išnagrinėti priimant galutinį sprendimą dėl plėtos kryptių ir pateikti Specialiojo plano sprendinių aiškinamajame rašte. Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaita rengiama atskiru dokumentu ir derinama atskirai nustatyta tvarka.

3 Teritorijos parinkimas vandentvarkos infrastruktūrai

Specialiajame plane numatytiems vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrenginiams parenkamos teritorijos. Teritorija numatyta vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrenginiams atsižvelgti į šiuos kriterijus:

Vandenvietė –

- 1) vandenvietė turi būti eksploatuojama nustatytu režimu, užtikrinant vandeningųjų sluoksnių apsaugą nuo išsekimo;
- 2) turi būti atlikti specialūs tyrinėjimai, ieškant vandeningųjų sluoksnių;
- 3) vandens debitas turi būti pakankamas, kad patenkintų visą objekto poreikį artimiausiam laikui ir tolimai perspektyvai (25-50 metų);
- 4) vandens kokybė: gamtinė ar specialiai paruošta, taikant tikslingiausias pagerinimo būdus, privalo geriausiai atlikti vartotojų reikalavimus, nustatomus higienos ar kitais normatyvais;
- 5) lemti kuo pigesnę vandens gavybą;
- 6) vandens ėmimą neturi mažinti vandenvietės šaltinio gamtinių išteklių;
- 7) atsižvelgti į sanitarines požeminio vandentiekio šaltinio vandens išteklių susidarymo ir slūgsojimo sąlygas;
- 8) atsižvelgti į sanitarines paviršinio vandentiekio šaltinio ir aplinkinės teritorijos aukščiau ir žemiau pagal tėkmę nuo vandenvietės sąlygas;
- 9) atsižvelgti į vandentiekio šaltinio vandens kokybę ir galimą paimti kiekį;
- 10) įvertinti vandenvietės įrengimo sklypo sanitarines sąlygas;
- 11) įvertinti sanitarinės būklės galimo pakitimo prognozės rezultatus;
- 12) įvertinti galimus aplinkinius taršos šaltinius.

NVĮ –

- 1) kvapo ir triukšmo sklaidimas;
- 2) gruntinio vandens lygio ir kokybės išsaugojimas;
- 3) nuotekų valykla turi būti įrengta prie šalia esančio paviršinio vandens telkinio;
- 4) tenkinti šalyje galiojančius reikalavimus dėl nuotekų išleidimo vietos ir kokybės;
- 5) nuotekų valyklos statybos vieta parenkama taip, kad valyklos poveikis aplinkai būtų keik galima mažesnis;
- 6) išleidžiamų valytų nuotekų debitai neturi viršyti nurodytų aplinkosaugos institucijų išduotuose leidimuose;
- 7) turi būti užtikrintas nuotekų valyklos statinių ilgaamžiškumas;
- 8) turi būti sudarytos tinkamos sąlygos aptarnauti ir prižiūrėti nuotekų valyklų technologinę įrangą ir statinius;
- 9) turi būti įvertintas galimas poreikis išplėsti, modernizuoti nuotekų valyklą;
- 10) nuotekų valykla turi būti ekonomiškai, t. y. jos statybos ir eksploatavimo išlaidos turi būti minimalios;
- 11) Nuotekų valyklai turi būti užtikrinta SAZ.

Toliau pateikiamas sąrašas gyvenviečių, kuriose numatoma įrengti ar rekonstruoti nuotekų valymo įrenginius, vandens gerinimo įrenginius ir vandenvietes.

3.1 lentelė. Numatomos vandenvietės ir nuotekų valymo įrenginiai

Seniūnija	Gyvenamoji vietovė	Įrenginys
Aukštelkų sen.	Kalnelio Gražionių k.	NVĮ
Grinkiškio sen.	Pašušvio mstl.	NVĮ
Pakalniškės sen.	Pociūnų k.	NVĮ
	Pakalniškių k.	NVĮ
Šeduvos sen.	Prastavonių k.	VGĮ
Skėmių sen.	Pociūnėlių mstl.	NVĮ
	Skėmių k.	NVĮ

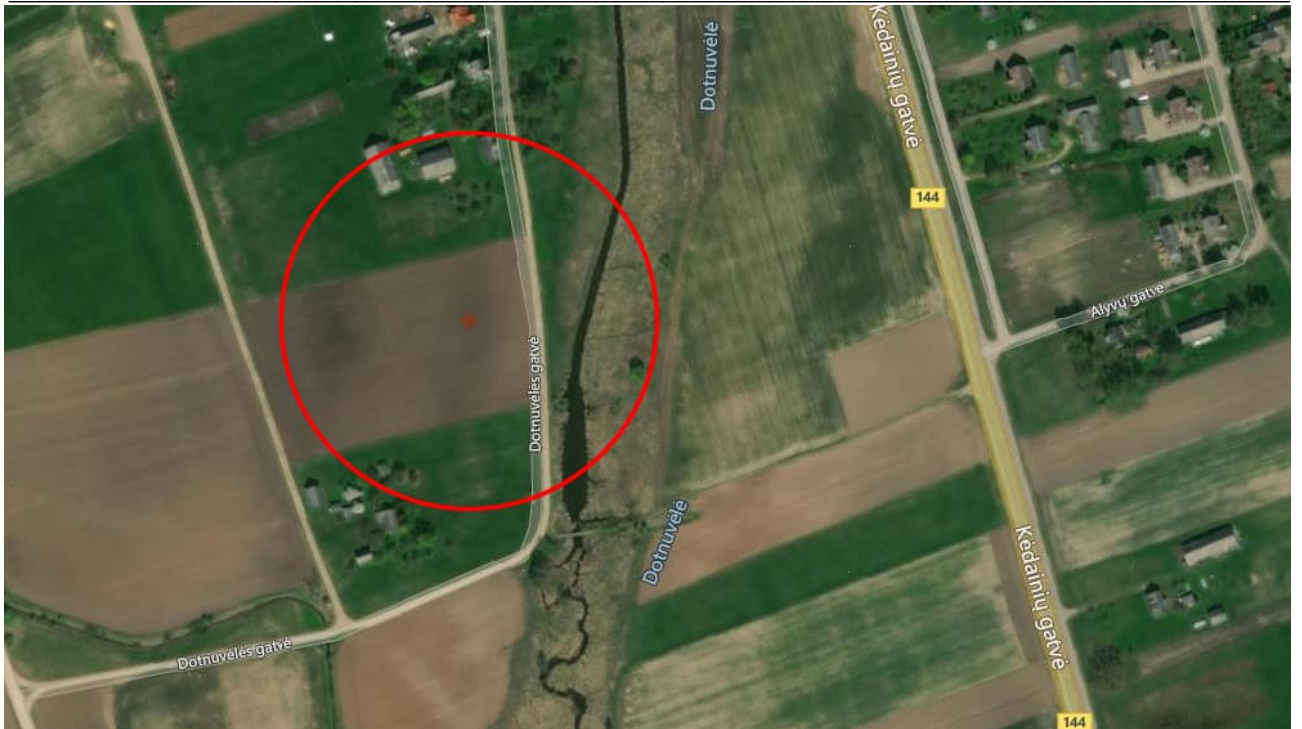
Toliau pateikiami planuojamų NVĮ, VGĮ planinės padėtys. Visi sprendiniai pateikiami grafinės dalies brėžinyje.

3.1 pav. Pociūnų k. numatomi NVĮ

3.2 pav. Pociūnėlių mstl. numatomi NVĮ

3.3 pav. Skėmių k. numatomi NVĮ

3.4 pav. Pašuvio mstl. numatomi NVĮ

PRIEDAI

1 priedas. Kultūros paveldo vertybių Radviliškio rajono savivaldybėje sąrašas

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
1	3825	Raginėnų, Stūriškių kapinynas vad. Markalniu, Stūriškių kalnu	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
2	16691	Šeduvos žydų žudynių vieta ir kapas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k.,	Valstybės saugomas
3	12202	Lietuvos karių, savanorių kapai	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas
4	4972	Skulptūra "Šv. Barbora"	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
5	33574	Kleboniškių kaimo sodybos klojimas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Registrinis
6	39141	Lietuvos karių, savanorių ir 1941 m. birželio sukilėlių kapų kompleksas 1941 m. birželio sukilėlių Petro Skačkausko ir Zigmo Skipičio kapai	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Vytauto g.	Valstybės saugomas
7	4967	Varpas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
8	34602	Mankiškių kapinyno ir senųjų kapinių komplekso senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Mankiškių k.,	Registrinis
9	16211	Šašių kapinynas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Šašių k.,	Valstybės saugomas
10	33565	Kleboniškių kaimo sodyba	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Registrinis
11	29515	Lietuvos kario kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas
12	32104	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmo statinių komplekso pirma dirbtuvė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
13	44461	Pakiršinio dvaro sodybos rytų dalies rūmai	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Pakiršinio k., Parko g. 8	Registrinis
14	45125	Sidarių Šv. Jono sentikių cerkvė	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Sidarių k., Kaimynų g. 7	Registrinis
15	42054	Pašušvio dvaro sodybos fragmentų rūmai	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandiškių k.,	Registrinis
16	13401	Skulptūra "Nukryžiuotasis" II	Radviliškio rajono sav., Tyrulių sen., Polekėlės k.,	Registrinis

17	30715	Lokomotyvų depas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Laisvės al. 17	Valstybės saugomas
18	23350	Diktariškių dvaro sodybos spirito varyklos liekanos	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Diktariškių k.,	Valstybės saugomas
19	1573	Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios statinių komplekso Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčia	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Vilniaus g.	Valstybės saugomas
20	23875	Priešpilis	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Velžių k.,	Valstybės saugomas
21	43378	Birželių dvaro sodybos dvarininko namas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
22	21785	Baisogalos žydų senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl.,	Valstybės saugomas
23	16861	Vargonai - tapo Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios (u.k. 1573) vertingąja savybe	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
24	13383	Skulptūra "Nurkyžiutasis" I	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k.,	Registrinis
25	25934	Lietuvos partizanų ryšininkų Miknių sodybos vyriausiosios vadavietės bunkerio vieta	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Minaičių k.,	Valstybės saugomas
26	43403	Žemojo Šaukoto dvaro sodybos fragmentų parkas	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto II k.,	Registrinis
27	37470	Paežerių kaimo senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Paežerių k.,	Registrinis
28	11111	Šeduvos žydų žudynių vieta ir kapas I	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Liaudiškių k.,	Valstybės saugomas
29	16370	Raginėnų, Vokzalo senovės gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
30	5546	Piliaikalnis vad. Pilimi	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Vaitiekūnų k.,	Valstybės saugomas
31	13411	Skulptūra "Šv. Petras"	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
32	4963	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Nukryžiuotojo ir 2 angelų skulptūromis	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Šileikonių k.,	Registrinis
33	1574	Diktariškių dvaro sodybos rūmai	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Diktariškių k.,	Valstybės saugomas
34	24699	Prūdytės akmuo	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Verdulių k.,	Valstybės saugomas
35	32105	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmo statinių komplekso antra dirbtuvė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis

36	13384	Skulptūra "Nurkyžiuotasis" II	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k.,	Registrinis
37	33097	Lietuvos partizanų ryšininkų Miknių sodyba	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Minaičių k.,	Registrinis
38	5550	Raginėnų pilkapynas II, vad. Rinkakalniu	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
39	13397	Paveikslas "Mykolas Arkangelas"	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Palonų mstl.,	Registrinis
40	509	Viktorynės buv. dvaro sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Viktorinės k.,	Registrinis
41	30337	Liaudiškių pilkapis	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Liaudiškių k.,	Valstybės saugomas
42	30338	Klebioniškių senovės gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Klebioniškių k.,	Valstybės saugomas
43	2502	Šaltinis vad. Verdene	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Verdulių k.,	Valstybės saugomas
44	23342	Burbiškio dvaro sodybos balandinė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
45	4710	Pastatas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Užuožerių k.,	Registrinis
46	4434	Vadaktų motorinis malūnas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vadaktų mstl., Lauko g. 4	Valstybės saugomas
47	15563	Antkapinis paminklas su Kristaus, nešančio kryžių, skulptūra	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Palonų mstl.,	Registrinis
48	21786	Radviliškio žydų senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Dariaus ir Girėno g.	Valstybės saugomas
49	23329	Baisogalos dvaro sodybos pirmas kluonas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos k.,	Paminklas
50	44465	Pakiršinio dvaro sodybos rytų dalies tvartas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Pakiršinio k., Stoties g. 13	Registrinis
51	16860	Vargonai	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
52	23325	Baisogalos dvaro sodybos namas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Dvaro g. 2	Paminklas
53	32113	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmo statinių komplekso administracinis pastatas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
54	40744	Radvilonių dvaro sodybos ofisinis fragmentai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k.,	Registrinis

55	24700	Prūdytės šaltinis	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Verdulių k.,	Valstybės saugomas
56	15555	Skulptūra "Nukryžiuotasis"	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k.,	Registrinis
57	39140	Lietuvos karių, savanorių ir 1941 m. birželio sukilėlių kapų komplekso Lietuvos karių, savanorių kapai	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Vytauto g.	Valstybės saugomas
58	23328	Baisogalos dvaro sodybos vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
59	23330	Baisogalos dvaro sodybos antras kluonas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Dvaro g. 9	Paminklas
60	2500	Senkapiai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Naujasodžio k.,	Registrinis
61	15554	Altorius su paveikslais	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k.,	Registrinis
62	23353	Rūmai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
63	4147	Paminklas Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečiui	Radviliškio rajono sav., Aukštelkų sen., Aukštelkų k., Taikos g.	Registrinis
64	17374	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso vandentiekio bokštas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Stoties g.	Registrinis
65	482	Maldžiūnų dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
66	29821	Vargonų prospektas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
67	5543	Valatkonių akmuo vad. Velnio akmeniu	Radviliškio rajono sav., Radviliškio r. sav. teritorija k.,	Valstybės saugomas
68	13433	Antkapinis paminklas I	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
69	1569	Giedraičių vėjo malūno ir kalvės komplekso vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Giedraičių k., Gegužinės g. 2	Valstybės saugomas
70	23358	Kalvė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
71	13381	Paveikslas "Šv. Ona ir Jokimas"	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k.,	Registrinis
72	23324	Baisogalos dvaro sodybos ledainė	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
73	29517	Lietuvos karių savanorių Jono Jaramino ir Gracijono Sakalausko kapai	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas

74	40750	Radvilonių dvaro senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k.,	Registrinis
75	23354	Tvartas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
76	30372	Lietuvos partizanų ryšininkų Sąjū sodybos namas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandišio k.,	Valstybės saugomas
77	40495	Pirmojo pasaulinio karo karių kapai	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos k.,	Registrinis
78	23013	Raudondvario dvaro sodybos, vad. Šeduvos Raudondvario vežiminė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k., Jaunimo g. 6	Valstybės saugomas
79	33575	Kleboniškių kaimo sodybos rūsys	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Registrinis
80	23187	Vėjo malūnas su technologine įranga	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Baltosios k.,	Valstybės saugomas
81	471	Birželių dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
82	23873	Varnionių senovės gyvenvietė vad. Degutnyčia	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Varnionių k.,	Valstybės saugomas
83	23341	Burbiškio dvaro sodybos arklidė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
84	991	Baisogalos dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
85	5549	Raginėnų pilkapynas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
86	2504	Piliakalnis vad. Kleboniškių kalnu, Piliakalniu	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Valstybės saugomas
87	20055	Sakykla - tapo Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios (u.k. 1573) vertingąja savybe	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
88	478	Grinkiškio dvaro sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio mstl.,	Registrinis
89	42586	Šiaulėnų dvaro sodybos oficina	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
90	23344	Burbiškio dvaro sodybos vaikų namas ir guvernantės namas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
91	22036	Technologinė įranga	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Panevėžio g. 19	Valstybės saugomas
92	40746	Radvilonių dvaro sodybos arklidė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k., Parko g. 10	Registrinis

93	13424	Arnotas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
94	2570	Grinkiškio pieninė	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio mstl., Lauko g. 2	Valstybės saugomas
95	3819	Šniūraičių kapinynas, vad. Švedkalniu	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Šniūraičių k.,	Valstybės saugomas
96	23339	Burbiškio dvaro sodybos karietinė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
97	42587	Šiaulėnų dvaro sodybos oranžerija	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
98	13419	Koplytėlė su Pietos skulptūra	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Daužnagių k.,	Registrinis
99	33665	Klebioniškių gatvinis kaimas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Klebioniškių k.,	Registrinis
100	33569	Klebioniškių kaimo sodybos pirma klėtis	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Klebioniškių k.,	Registrinis
101	20056	Krikštykla - tapo Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios (u.k. 1573) vertingąja savybe	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
102	15828	Polekėlės koplyčia-mauzoliejus	Radviliškio rajono sav., Tyrulių sen., Polekėlės k.,	Registrinis
103	29516	Lietuvos kario Jono Čapo kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas
104	13432	Altorėlis su skulptūromis	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
105	41051	Amalijos palivarko sodybos svirnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Amalijos k.,	Registrinis
106	29520	Lietuvos karių Šulskio ir Černiausko kapai	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas
107	40753	Radvilonių dvaro sodybos parkas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k.,	Registrinis
108	42941	Radviliškio motorinio malūno pastatas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Malūno a.	Registrinis
109	16047	Svirnas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
110	41050	Amalijos palivarko sodybos namas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Amalijos k.,	Registrinis
111	16371	Žilionių senovės gyvenvietė vad. Juodkalniu	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Žilionių k.,	Valstybės saugomas
112	16750	Paežerių vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Paežerių k., Malūno g.	Valstybės saugomas
113	23866	Kudinų, Kalnų piliakalnio su gyvenvietė gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Kudinų k.,	Valstybės saugomas

114	476	Diktariškių dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Diktariškių k.,	Valstybės saugomas
115	23184	Technologinė įranga	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Valstybės saugomas
116	38823	Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios statinių komplekso sandėlis	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Vilniaus g.	Valstybės saugomas
117	492	Pakiršinio dvaro sodybos rytų dalis	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Pakiršinio k., Parko g.	Registrinis
118	23357	Kumetynas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
119	43940	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Grigalaičių k.,	Registrinis
120	43380	Birželių dvaro sodybos pirmas svirnas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
121	510	Vileikių dvaro sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vileikių k.,	Registrinis
122	30713	Geležinkelio stotis	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Laisvės al.	Valstybės saugomas
123	23335	Baisogalos dvaro sodybos kalvė	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos k.,	Paminklas
124	2509	Senkapiai	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vadaktų mstl.,	Registrinis
125	16749	Baltosios vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Baltosios k., Kėdainių g.	Valstybės saugomas
126	43384	Birželių dvaro sodybos trečias tvartas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
127	23345	Burbiškio dvaro sodybos virtuvė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
128	43381	Birželių dvaro sodybos antras svirnas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
129	23343	Burbiškio dvaro sodybos ledainė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
130	25935	Lietuvos partizanų ryšininkų Sąjū sodybos vyriausiosios vadavietės bunkerio vieta	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandiško k.,	Valstybės saugomas
131	21784	Šeduvos žydų senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Šeduvos vs.,	Valstybės saugomas
132	3814	Salų, Nirtaičių kapinynas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Nirtaičių k.,	Valstybės saugomas
133	23359	Namas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
134	1566	Koplytstulpis	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Maironio g.	Registrinis

135	468	Baisogalos dvaro sodybos rūmai	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
136	13410	Altorius su skulptūromis	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
137	15564	Ornamentuoti kryžiai (4) - tapo Dambavos Dievo Apvaizdos bažnyčios statinių komplekso (u.k. 31477) vertingąja savybe	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Dambavos k.,	Registrinis
138	40747	Radvilionių dvaro sodybos klojimas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilionių k.,	Registrinis
139	31479	Dambavos Dievo Apvaizdos bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Dambavos k.,	Registrinis
140	42588	Šiaulėnų dvaro sodybos svirnas	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
141	11106	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl.,	Registrinis
142	30340	Šeduvos senojo miesto vieta	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Valstybės saugomas
143	13394	Krosnys su židiniais (2) - saugoma, kaip Baisogalos dvaro sodybos rūmų (u.k. 468) vertingoji savybė	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl.,	Registrinis
144	23872	Gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Vaitiekūnų k.,	Valstybės saugomas
145	23009	Kumetynas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
146	23327	Baisogalos dvaro sodybos kumetynas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Dvaro g. 3	Paminklas
147	13408	Koplytstulpis	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Registrinis
148	13385	Koplytstulpis su Kristaus, nešančio kryžių, skulptūra	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Šileikonių k.,	Registrinis
149	23885	Raginėnų piliakalnis su gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
150	11102	Radviliškio žydų žudynių vieta ir kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Radviliškio g.	Valstybės saugomas
151	1568	Raudondvario dvaro sodyba, vad. Šeduvos Raudondvario	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k.,	Valstybės saugomas
152	43943	Daukšių akmuo su dubenėliais	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Ardaičių k.,	Registrinis
153	39137	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Goriškio k.,	Registrinis
154	474	Buv. palivarko I sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dauburaičių k.,	Registrinis
155	40745	Radvilionių dvaro sodybos namas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilionių k., Parko g. 7	Registrinis

156	16555	Kraštotylininko, fotografo Balio Buračo ir dailininko Jono Buračo gimtasis namas	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Sidarių k.,	Registrinis
157	3103	Šeduvos vilnų karšykla su technologine įranga	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Panevėžio g. 19	Valstybės saugomas
158	28103	Šaukoto Švč. Trejybės bažnyčios pastatų komplekso klebonija	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto mstl., Šiaulėnų g. 33	Valstybės saugomas
159	25120	Giedraičių vėjo malūno ir kalvės kompleksas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Giedraičių k., Gegužinės g. 2	Valstybės saugomas
160	2333	Paminklas žuvusiems už Lietuvos Nepriklausomybę	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Mokyklos g.	Registrinis
161	15561	Skulptūra "Šv. Juozapas"	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Palonų mstl.,	Registrinis
162	33570	Klebaniškių kaimo sodybos antra klėtis	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Klebaniškių k.,	Registrinis
163	25937	Kalnas vad. Šventkalniu	Radviliškio rajono sav., Radviliškio r. sav. teritorija k.,	Valstybės saugomas
164	23012	Raudondvario dvaro sodybos, vad. Šeduvos Raudondvario oficina	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k., Jaunimo g. 3	Valstybės saugomas
165	30716	Vandentiekio bokštas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., S. Daukanto g.	Valstybės saugomas
166	17109	Šeduvos miesto istorinė dalis	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
167	2505	Senkapiai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Registrinis
168	4966	Taurė	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
169	11103	Rašytojo Jono Marcinkevičiaus memorialinis namas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Laisvės al. 13	Registrinis
170	43382	Birželių dvaro sodybos pirmas tvartas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
171	22560	Technologinė įranga	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vadaktų mstl.,	Valstybės saugomas
172	16169	Šeduvos, Užuvėjos kapinynas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Užuvėjos k.,	Valstybės saugomas
173	13409	Altorius su skulptūromis	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
174	15829	Kapų koplyčia	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
175	12203	Lietuvos partizanų kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Vingėliško g.	Registrinis
176	13382	Paveikslas "Marija su kūdikiu"	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k.,	Registrinis

177	42057	Pašušvio dvaro sodybos fragmentų parkas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandišio k.,	Registrinis
178	15573	Paveikslas "Šv. Didžioji Gertrūda"	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
179	23334	Baisogalos dvaro sodybos garažas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
180	15568	Ornamentuoti kryžiai (4)	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
181	27630	Burbiškio dvaro sodybos sodininko namas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
182	23182	Technologinė įranga	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Valstybės saugomas
183	472	Burbiškio dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
184	23332	Baisogalos dvaro sodybos antras tvartas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos k.,	Paminklas
185	32108	Linkaičių artilerijos dirbtuvių pirmo statinių komplekso penkta dirbtuvė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
186	23337	Baisogalos dvaro sodybos parkas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl.,	Paminklas
187	16212	Kelmynų pilkapynas	Radviliškio rajono sav., Kelmynų k.(negalioja nuo 1999.01.01),	Valstybės saugomas
188	17373	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso, Baisogalos geležinkelio stotis	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Stoties g. 1	Registrinis
189	32103	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmas statinių kompleksas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
190	15569	Varpas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
191	23351	Diktariškių dvaro sodybos svimas	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Diktariškių k.,	Valstybės saugomas
192	5542	Piepalių kapinynas vad. Piepalių kalnu, Prancūzkapiais	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Piepaliukų k.,	Valstybės saugomas
193	23340	Burbiškio dvaro sodybos svirnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
194	32114	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmo statinių komplekso garažas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
195	20511	Pilkapynas III	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
196	13430	Paveikslas "Šv. Teklė"	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
197	17375	Baisogalos geležinkelio stoties statinių komplekso rampa	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Stoties g.	Registrinis
198	43383	Birželių dvaro sodybos antras tvartas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis

199	15436	Vargonai	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
200	23006	Oficina	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
201	38376	Grinkiškio dvaro sodybos fragmentų Lietuvos partizanų kapai	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio k.,	Registrinis
202	23322	Baisogalos dvaro sodybos oranžerija	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
203	30339	Lenartuvos pilkapynas	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Lenartuvos k.,	Valstybės saugomas
204	25930	Baisogalos dvaro sodybos vartai	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
205	23867	Pakalniškių, Kleboniškių piliakalnis su gyvenviete	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Valstybės saugomas
206	16139	Gimbogalos kapinynas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Gimbogalos k.,	Valstybės saugomas
207	506	Žemojo Šaukoto dvaro sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto II k.,	Registrinis
208	34600	Mankiškių kapinyno ir senųjų kapinių kompleksas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Mankiškių k.,	Registrinis
209	15560	Kilnojamas altorėlis II	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Palonų mstl.,	Registrinis
210	23321	Baisogalos dvaro sodybos arklidė	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
211	43933	Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Priskėlimo apygardos štabo slėptuvės-bunkerio vieta	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Mumšilio k.,	Registrinis
212	5548	Piliakalnis vad. Raganų kalnu	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
213	16210	Augmenų pilkapynas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Augmenų k.,	Valstybės saugomas
214	23008	Tvartas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
215	23331	Baisogalos dvaro sodybos spirito varykla	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Dvaro g. 9	Paminklas
216	11112	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl., Dvaro g.	Registrinis
217	11109	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Kėdainių g.	Registrinis
218	22034	Vilnų karšykla su technologine įranga	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Panevėžio g. 19	Valstybės saugomas

219	30712	Radviliškio geležinkelio stoties statinių kompleksas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Laisvės al.	Valstybės saugomas
220	23010	Tvartas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
221	23870	Vadaktų dvarvietė	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vadaktų mstl.,	Valstybės saugomas
222	38374	Grinkiškio dvaro sodybos fragmentų svirnas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio mstl.,	Registrinis
223	13403	Kryžius su angelo horeljefu	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio k.,	Registrinis
224	22559	Motorinis malūnas su technologine įranga	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vadaktų mstl.,	Valstybės saugomas
225	33572	Klebioniškių kaimo sodybos daržinė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Klebioniškių k.,	Registrinis
226	23333	Baisogalos dvaro sodybos karvidė	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos k.,	Paminklas
227	470	Beinoravos dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
228	15567	Antano Burbos memorialinė lenta	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
229	23346	Burbiškio dvaro sodybos oranžerija	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
230	4439	Knygynas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Maironio g. 13	Registrinis
231	20510	Gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raginėnų k.,	Valstybės saugomas
232	33153	LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16-osios deklaracijos signatarų LLKS Tarybos prezidiumo sekretoriaus, poeto Petro Bartkaus-Žadgailos, Alkupėno ir LLKS visuomeninės dalies tautinio skyriaus viršininko, Prisikėlimo apygardos štabo viršininko, poeto Broniaus Liesio-Kauko, Nakties, LLKS visuomeninės dalies	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Godų k.,	Registrinis
233	23323	Baisogalos dvaro sodybos svirnas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
234	11100	Radviliškio vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Vaidulių k., Parko g.	Registrinis
235	42024	Vileikių dvaro sodybos fragmentų kalvė	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vileikių k.,	Registrinis
236	4435	Pastatas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Dariaus ir Girėno g. 58	Valstybės saugomas
237	11099	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Šiaulių g.	Registrinis

238	33098	Lietuvos partizanų ryšininkų Miknių sodybos namas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Minaičių k.,	Registrinis
239	4438	Šeduvos vaistinė, vad. Senaja	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Panevėžio g. 24	Registrinis
240	15566	Sakykla	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
241	2508	Vabalių akmuo, vad. Velnio akmeniu	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vabalių k.,	Registrinis
242	44463	Pakiršinio dvaro sodybos rytų dalies antras namas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Pakiršinio k., Parko g. 6A	Registrinis
243	32111	Linkaičių artilerijos dirbtuvių pirmo statinių komplekso trečias sandėlis	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
244	40743	Radvilonių dvaro sodybos rūmai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k., Parko g. 8	Registrinis
245	5559	Kudinų, Kalnų piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Šiaulės kalnu	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Kudinų k.,	Valstybės saugomas
246	1567	Vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Valstybės saugomas
247	21782	Šiaulėnų žydų senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Valstybės saugomas
248	16209	Akmuo vad. Velnio akmeniu	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Verdulių k.,	Valstybės saugomas
249	39139	Lietuvos karių, savanorių ir 1941 m. birželio sukilėlių kapų kompleksas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Vytauto g.	Valstybės saugomas
250	499	Buv. dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Ramulėnų k.,	Registrinis
251	29514	Lietuvos karių, savanorių ir partizanų kapai	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Kapų g.	Valstybės saugomas
252	42056	Pašušvio dvaro sodybos fragmentų antras svirnas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandiškių k.,	Registrinis
253	29820	Vargonų instrumentas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
254	1575	Šiaulėnų dvaro sodybos kopylstulpis	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
255	507	Šiaulėnų dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl., Dvaro g.	Registrinis
256	2510	Mažuolių pilkapynas vad. Milžinkapiu	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Mažuolių k.,	Valstybės saugomas
257	1564	Radviliškio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios varpinė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g. 8	Registrinis
258	33573	Kleboniškių kaimo sodybos tvartas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Registrinis

259	13404	Burbiškio dvaro sodybos Adomo Mickevičiaus paminklas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
260	16167	Vaitiekūnų kapinynas vad. Raudonkalniu	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Vaitiekūnų k.,	Valstybės saugomas
261	4099	Paminklas Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečiui	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Užuožerių k.,	Registrinis
262	38821	Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios statinių kompleksas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Vilniaus g. 8	Valstybės saugomas
263	11104	Paminklas - tapo Lietuvos karių savanorių Jono Jaramino ir Gracijono Sakalausko kapai (u.k. 29517) vertingąja savybe	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m.,	Registrinis
264	38375	Grinkiškio dvaro sodybos fragmentų parko fragmentai	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio mstl., Parko g.	Registrinis
265	40749	Radvilonių dvaro sodybos pirmas ūkinis pastatas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k.,	Registrinis
266	4965	Skulptūrinis antkapinių paminklų ansamblis (15)	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Nirtaičių k.,	Registrinis
267	29519	Lietuvos karių Simo Paulausko ir Grigaliaus Remeikos kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas
268	2571	Pieninė	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto mstl.,	Valstybės saugomas
269	13406	Burbiškio dvaro sodybos skulptūra "Nekaltojo Prasadėjimo Švč. Mergelė Marija"	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
270	23183	Vėjo malūnas su technologine įranga	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Valstybės saugomas
271	467	Amalijos palivarko sodyba	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Amalijos k.,	Registrinis
272	16214	Šniūraičių senovės gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Šniūraičių k.,	Valstybės saugomas
273	481	Kurklių buv. dvaro sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Kurklių k.,	Registrinis
274	32107	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmo statinių komplekso ketvirta dirbtuvė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
275	13412	Skulptūra "Šv. Povilas"	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
276	23181	Vėjo malūnas su technologine įranga	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Valstybės saugomas

277	23014	Raudondvario dvaro sodybos, vad. Šeduvos Raudondvario svirnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k., Jaunimo g.	Valstybės saugomas
278	23349	Diktariškių dvaro sodybos tvartas	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Diktariškių k.,	Valstybės saugomas
279	23356	Tvartas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
280	37957	Baisogalos dvaro sodybos sandėlis	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos k.,	Registrinis
281	33567	Klebioniškių kaimo sodybos gryčia	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Klebioniškių k.,	Registrinis
282	40748	Radvilonių dvaro sodybos pieninė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k., Parko g. 9	Registrinis
283	23338	Burbiškio dvaro sodybos rūmai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
284	29818	Vargonų prospektas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
285	13398	Paveikslas "Nojaus laivas"	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Palonų mstl.,	Registrinis
286	32112	Linkaičių artilerijos dirbtuvių pirmo statinių komplekso ketvirtas sandėlis	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
287	23865	Kudinų, Kalnų piliakalnis su gyvenvieta	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Kudinų k.,	Valstybės saugomas
288	30714	Ūkinis pastatas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Laisvės al. 15	Valstybės saugomas
289	23188	Technologinė įranga	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Baltosios k.,	Valstybės saugomas
290	44464	Pakiršinio dvaro sodybos rytų dalies arklidė	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Pakiršinio k., Stoties g. 13A	Registrinis
291	13393	Vladislovo Komaro memorialinė lenta	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl.,	Registrinis
292	27631	Burbiškio dvaro sodybos ūkinis pastatas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
293	495	Pašušvio dvaro sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandiško k.,	Registrinis
294	15565	Stogastulpis su ornamentuotu kryželiu, Pietos, Nukryžiuotojo skulptūrinėmis grupėmis bei Jono Nepomuko ir Nazaretiečio skulptūromis	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Registrinis
295	16216	Sidarių pilkapis	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Sidarių k.,	Valstybės saugomas

296	31478	Dambavos Dievo Apvaizdos bažnyčios statinių komplekso Dievo Apvaizdos bažnyčia	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Dambavos k.,	Registrinis
297	40181	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Miškinų k.,	Registrinis
298	5544	Valatkonių akmuo vad. Angelo akmeniu	Radviliškio rajono sav., Radviliškio r. sav. teritorija k.,	Valstybės saugomas
299	16747	Alksniupių vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k., Dirbtuvių g.	Valstybės saugomas
300	43934	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Radviliškio rajono sav., Tyrulių sen., Vėdrės k.,	Registrinis
301	25121	Giedraičių vėjo malūno ir kalvės komplekso kalvė	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Giedraičių k., Gegužinės g. 2	Valstybės saugomas
302	4968	Stacijos (14)	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
303	3841	Senkapis	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Stalmokų k.,	Registrinis
304	13428	Vyskupo Jono Kęsgailos-Šemiotos portretas	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
305	15559	Kilnojamas altorėlis I	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Palonų mstl.,	Registrinis
306	25122	Technologinė įranga	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Giedraičių k.,	Valstybės saugomas
307	23017	Raudondvario dvaro sodybos, vad. Šeduvos Raudondvario parkas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k.,	Valstybės saugomas
308	31480	Dambavos Dievo Apvaizdos bažnyčios statinių komplekso klebonija	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Dambavos k.,	Registrinis
309	21783	Grinkiškio žydų senosios kapinės	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio mstl.,	Valstybės saugomas
310	29518	Lietuvos kario Juozo Matuko kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas
311	15562	Skulptūra "Nukryžiuotasis"	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Palonų mstl.,	Registrinis
312	17372	Baisogalos geležinkelio stoties statinių kompleksas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Stoties g. 1	Registrinis
313	28100	Šaukoto Švč. Trejybės bažnyčios pastatų komplekso Švč. Trejybės bažnyčia	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto mstl., Šiaulėnų g. 31	Valstybės saugomas
314	38373	Grinkiškio dvaro sodybos fragmentų dvarininko namas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio mstl., Parko g. 1	Registrinis
315	29614	Šeduvos žydų žudynių vieta ir kapas II	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Liaudiškių k.,	Valstybės saugomas

316	13395	Krosnys (4) - saugoma, kaip Baisogalos dvaro sodybos rūmų (u.k. 468) vertingoji savybė	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl.,	Registrinis
317	38822	Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Vilniaus g.	Valstybės saugomas
318	500	Raudondvario dvaro sodybos, vad. Šeduvos Raudondvario rūmai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k., Jaunimo g. 8	Valstybės saugomas
319	2506	Senovės gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
320	31477	Dambavos Dievo Apvaizdos bažnyčios statinių kompleksas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Dambavos k.,	Registrinis
321	23869	Pakalniškių senovės gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Valstybės saugomas
322	32109	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmo statinių komplekso pirmas sandėlis	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
323	4971	Skulptūra "Šv. Kristina"	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
324	23005	Ledainė	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
325	23348	Burbiškio dvaro sodybos parko vartai	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
326	39162	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Mūrų k.,	Registrinis
327	41052	Amalijos palivarko sodybos ūkinis pastatas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Amalijos k.,	Registrinis
328	3807	Augmenų kapinynas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Augmenų k.,	Valstybės saugomas
329	23355	Svirnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
330	498	Radvilonių dvaro sodyba	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k.,	Registrinis
331	43402	Žemojo Šaukoto dvaro sodybos fragmentų ūkinio pastato liekanos	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto II k.,	Registrinis
332	28101	Šaukoto Švč. Trejybės bažnyčios pastatų komplekso varpinė	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto mstl., Šiaulėnų g.	Valstybės saugomas
333	23326	Baisogalos dvaro sodybos pirmas tvartas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., Dvaro g. 2	Paminklas
334	23015	Raudondvario dvaro sodybos, vad. Šeduvos Raudondvario vandens malūnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k., Jaunimo g. 1	Valstybės saugomas
335	16285	Pakalniškių, Kleboniškių pilkapynas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Valstybės saugomas

336	16748	Vėjo malūnas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Valstybės saugomas
337	5553	Piliakalnis	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Velžių k.,	Valstybės saugomas
338	29521	Lietuvos karininko, vyr. leitenanto Antano Bendoriaus kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m., Maironio g.	Valstybės saugomas
339	30336	Liaudiškių pilkapynas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Liaudiškių k.,	Valstybės saugomas
340	23336	Baisogalos dvaro sodybos šulinys	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
341	23004	Rūmai	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
342	25929	Baisogalos dvaro sodybos tvora	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Baisogalos mstl., R. Žebenkos g. 12	Paminklas
343	16140	Debeikių pilkapis	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Debeikių k.,	Valstybės saugomas
344	15574	T. ir A. Šemetų epitafija	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
345	1572	Šaukoto Švč. Trejybės bažnyčios pastatų kompleksas	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto mstl., Šiaulėnų g.	Valstybės saugomas
346	24698	Akmenys ir šaltinis	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Verdulių k.,	Valstybės saugomas
347	43385	Birželių dvaro sodybos klojimas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
348	5561	Šiaulaičių pilkapynas vad. Kapmilžiais	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulaičių k.,	Valstybės saugomas
349	4418	Paminklas Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečiui	Radviliškio rajono sav., Aukštelkų sen., Kaulinių k.,	Registrinis
350	15556	Koplytėlė	Radviliškio rajono sav., Aukštelkų sen., Aukštelkų k., Taikos g.	Registrinis
351	477	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Radviliškio rajono sav., Aukštelkų sen., Gražionių k.,	Registrinis
352	3833	Pašakarnio piliakalnis, vad. Pile	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Pašakarnio k.,	Registrinis
353	4436	Pastatas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m., Laisvės a.	Registrinis
354	13126	Akmuo vad. Ramytės aukuru	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Daukonių k.,	Valstybės saugomas

355	29824	Vargonų instrumentas - tapo Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios (u.k. 1573) vertingąja savybe	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
356	16168	Kleboniškių akmuo su dubenėliais	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Valstybės saugomas
357	23874	Velžių piliakalnis su priešpiliu	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Velžių k.,	Valstybės saugomas
358	29819	"Trimituojantis angelas" skulptūra	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
359	43386	Birželių dvaro sodybos ūkinis pastatas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
360	13431	Šiaulėnų bažnyčios fundatoriaus Jono Šemiotos portretas	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
361	23360	Parkas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Maldžiūnų k.,	Valstybės saugomas
362	23016	Raudondvario dvaro sodybos, vad. Šeduvos Raudondvario tvartas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Raudondvario k., Jaunimo g. 2	Valstybės saugomas
363	23871	Vaitiekūnų piliakalnis su gyvenvieta	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Vaitiekūnų k.,	Valstybės saugomas
364	13400	Skulptūra "Nukryžiuotasis" I	Radviliškio rajono sav., Tyrulių sen., Polekėlės k.,	Registrinis
365	32176	Linkaičių ginklų dirbtuvių pirmo statinių komplekso transformatorinė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
366	13405	Burbiškio dvaro sodybos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto paminklas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas
367	42023	Vileikių dvaro sodybos fragmentų rūmai	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Vileikių k.,	Registrinis
368	23011	Parkas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
369	43379	Birželių dvaro sodybos oficina	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Birželių k.,	Registrinis
370	32106	Linkaičių artilerijos dirbtuvių pirmo statinių komplekso trečia dirbtuvė	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
371	29823	Vargonų prospektas - tapo Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios (u.k. 1573) vertingąja savybe	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
372	5552	Užuožerių kapinynas	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Užuožerių k.,	Valstybės saugomas
373	15874	Burbiškio dvaro sodybos parkas	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas

374	1570	Bažnyčia ir varpinė	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Pašušvio mstl.,	Registrinis
375	5563	Kalnas vad. Milžino kalneliu	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Žąsaičių k.,	Valstybės saugomas
376	20376	Voronių kaimo klėtis	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Kleboniškių k.,	Registrinis
377	32110	Linkaičių artilerijos dirbtuvių pirmo statinių komplekso antras sandėlis	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Linkaičių k.,	Registrinis
378	13429	Paveikslas "Marija Sopulingoji"	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
379	40752	Radvilonių dvaro sodybos kalvė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Radvilonių k.,	Registrinis
380	4137	Paminklas žuvusiems už Lietuvos Nepriklausomybę	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Grinkiškio mstl., Tilto g.	Registrinis
381	15570	Ornamentuoti kryžiai (2)	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
382	44462	Pakiršinio dvaro sodybos rytų dalies pirmas namas	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Pakiršinio k., Parko g. 6	Registrinis
383	23007	Arklidė	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Beinoravos k.,	Valstybės saugomas
384	16312	Diauderių piliakalnis	Radviliškio rajono sav., Baisogalos sen., Dauderių k.,	Valstybės saugomas
385	13425	Altorelis su 2 skulptūromis	Radviliškio rajono sav., Šeduvos miesto sen., Šeduvos m.,	Registrinis
386	1565	Koplyčia	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Alksniupių k.,	Registrinis
387	23868	Gyvenvietė	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Pakalniškių k.,	Valstybės saugomas
388	42055	Pašušvio dvaro sodybos fragmentų pirmas svirnas	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandiškių k.,	Registrinis
389	42584	Šiaulėnų dvaro sodybos dvarininko namas	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
390	30371	Lietuvos partizanų ryšininkų Sąjū sodyba	Radviliškio rajono sav., Grinkiškio sen., Balandiškių k.,	Valstybės saugomas
391	15572	Altoriai (4) su skulptūromis	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl.,	Registrinis
392	39142	Lietuvos karių kapai	Radviliškio rajono sav., Šiaulėnų sen., Šiaulėnų mstl., Dvaro g.	Registrinis
393	11105	Knygnešio, visuomenės ir politinio veikėjo Antano Povyčiaus kapas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio miesto sen., Radviliškio m.,	Registrinis

394	34601	Mankiškių kapinyno ir senųjų kapinių komplekso kapinynas	Radviliškio rajono sav., Radviliškio sen., Mankiškių k.,	Registrinis
395	23352	Diktariškių daro sodybos parko fragmentai	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Diktariškių k.,	Valstybės saugomas
396	16048	Bažnyčia ir varpinė	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
397	29822	Vargonų instrumentas	Radviliškio rajono sav., Sidabravo sen., Dapšionių k.,	Registrinis
398	28102	Šaukoto Švč. Trejybės bažnyčios pastatų komplekso svimas	Radviliškio rajono sav., Šaukoto sen., Šaukoto mstl., Šiaulėnų g.	Valstybės saugomas
399	23347	Burbiškio dvaro sodybos jungiamoji galerija	Radviliškio rajono sav., Pakalniškių sen., Burbiškio k.,	Valstybės saugomas

GRAFINĖ DALIS